

REFERAT |KRS| Bystyret (2007-2011) d. 29-10-2008

Mødedato Onsdag d. 29. oktober 2008 kl. 17:00

Mødested Bystyresalen

Indholdsfortegnelse

2. tertialrapport 2008 - driftsdelen.....	3
2. tertialrapport. Investeringer.....	25
Forslag til reguleringsplan for Korsvikfjorden industriområde. Sluttbehandling.....	42
Steindalen . gang-/sykkelsti- regulering.....	58
Regnskapsrapport pr. 31.08.08 (2. tertial).....	63
Helårsdrift - Fergehavna.....	72
Interpellasjon fra repr. Odd A. Salvesen, PP, vedr. "Valget til KNAS".....	74
Interpellasjon fra repr. Helge Refsnes, PP, vedr. "Avfallsfabrikken på Strai".....	75

Dato: 30.09.2008
Saksnr.: 200812745-1
Arkivkode E: 212
Saksbehandler: Arne Henrik Lukashaugen, Randi Bentsen og Terje Fjellvang

Saksgang
Kommunalutvalget
Formannskapet
Bystyret

Møtedato
07.10.2008
22.10.2008
29.10.2008

2. tertialrapport 2008 - driftsdelen

Sammendrag:

I 2. tertialrapport foretas en gjennomgang av hele budsjettet. Tertialrapporten er delt i to, en investeringsdel og en driftsdel. Sektorvise rapporter pr. 31.08.08 samt utenomsektorielle forhold, danner grunnlaget for den samlede vurderingen. Tertialrapporten er en rapport til bystyret som skal vise i hvilken grad budsjettvedtaket realiseres. Endret aktivitetsnivå skal først og fremst vurderes i handlingsprogramssammenheng da det langsiktige beslutningsgrunnlaget er langt bedre.

I opprinnelig budsjett for 2008 var det høyere utgifter enn inntekter. Budsjettet var basert på bruk av 37,4 mill kr fra det sentrale disposisjonsfondet. I 1. tertialrapport ble det som følge av bla. lavere avkastning på kommunefondet, overskridelse på vintervedlikeholdet og økt bevilgning til barnehjemsbarn behov for ytterligere 91,8 mill kr. fra det sentrale disposisjonsfondet.

Budsjettsituasjonen er ytterligere forverret siden 1. tertial. Det skyldes i all hovedsak børsroen som medfører om lag 40 mill kr svakere resultat. Andre forhold under netto finans bedrer situasjonen med om lag 5 mill kr. I tillegg melder barnehageetaten, helse – og sosialsektoren, teknisk sektor og administrasjonssektoren om budsjettproblemer.

Skatteinntekten ved utgangen av august var meget god. Til tross for usikkerhet knyttet til bla. avregningen, mener rådmannen det er grunnlag for å øke skatteanslaget (inkl. netto inntektsutjevning) med 35 mill kr. I tillegg bidrar økt premieavvik (8,2 mill kr), bruk av avsetninger til AFP (4,5 mill kr), bruk av avsetning til pensjon (1,2 mill kr), besparelse sosialhjelp (2,8 mill kr) og bruk av lønnsreserve (3 mill kr) til finansieringen.

Rådmannen foreslår i denne saken enkelte rammeendringer. De er i hovedsak knyttet opp mot kompensasjon for forhold utenfor den enkelte sektors ordinære drift (bl.a. miljøundersøkelser uteområder i barnehage, midlertidige løsninger barnehage og vintervedlikeholdet).

Rådmannens stab, kultursektoren, Kristiansand Eiendom, teknisk sektor (eksl. KE) og skoleetaten rapporterer at virksomheten holdes innenfor budsjettet (inkl. bruk av disposisjonsfondene).

I 1. tertialrapport forventet rådmannen at barnehageetaten skulle gå i balanse til tross for betydelige utfordringer med å få på plass midlertidige barnehageplasser. Prognosen ved 2. tertialrapport er betydelig forverret. Det forventes nå en overskridelse på 9,1 mill kr i barnehageetaten. Rådmannen vil foreslå at miljøundersøkelse-kartlegging av overflatejord SFT på 2 mill kr og 3 mill kr i årlig husleie for ny Odderøya barnehage finansieres ved en rammeutvidelse. Dette er tiltak som ikke gjelder den ordinære driften til etaten, og anbefales kompensert.

Helse- og sosialsektoren melder om forventet balanse på bestillersiden for omsorgstjenesten. Barnevernstjenesten forventer ett avvik på –2,5 mill kr. Dette dekkes av disposisjonsfond for inneværende år. Sektorens hovedutfordring innenfor økonomi er knyttet til effektivitetsavvik hos utførerenhetene for omsorgstjenestene. Samlet sett summerer enhetsledernes prognoser seg til –12 mill kr. Det samlede avviket for sektoren forventes dermed å bli en overskridelse på 14,5 mill kr. Utviklingen for sosialhjelp er fortsatt positiv. Det forventes besparelse på tjenesten på 2,8 mill kr som anbefales overført bykassen. I 1. tertialrapport ble besparelser innen sosialhjelp omdisponert til andre tjenester i sektoren.

Administrasjonssektoren melder om et forventet underskudd på i overkant av 1 mill kr knyttet til lønnsavdelingen.

Det er knyttet usikkerhet til prognosene fra sektorene og det settes i verk tiltak for å begrense underskuddet. Det er vanskelig å gi en god prognose for hele bykassen. Det er fortsatt usikkerhet knyttet til skatteinngangen og netto finans.

Det er opprinnelig budsjettert med et negativt netto driftsresultat i 2008 på 35,3 mill kr. I 1. tertialrapport ble det forventet en ytterligere svekkelse på om lag 90 mill kr. I 2. tertialrapport bedres situasjonen noe ved merinntekter på skatt og ved at kommunefondet ikke prisjusteres. På den annen side har flere sektorer betydelige utfordringer med å nå budsjettbalanse ved årets slutt.

Bystyret har vedtatt at Kommunefondet prisjusteres hvert år slik at realverdien opprettholdes. Ved utgangen av 2 tertial var fondets verdi redusert med omlag 20 mill kr i forhold til 31.12.07. Rådmannen anbefaler at kommunefondet opprettholdes på samme nominelle nivå som pr 31.12.07. Svikt i avkastingen dekkes ved bruk av disposisjonsfondet. Priskorrigerings av fondet innarbeides ved rulleringen av HP 2009-2012.

Foreløpige anslag for netto driftsresultat er på om lag 100 mill kr i minus og vil i så fall være det svakest økonomiske resultatet for kommunen gjennom tidene. Vedtatt handlingsprogram er basert på bruk av 140 mill kr fra disposisjonsfondet. Ved årets slutt vil det sannsynligvis kun være igjen 30-50 mill kr på fondet.

Dersom ikke kommunen tilføres ekstra midler i årene fremover, må det iverksettes betydelige budsjettkutt som vil ramme tjenestetilbudet. Rådmannen vil således advare mot at det i den politiske behandlingen legges opp til ytterligere kostnadskrevende tiltak.

Sykefraværet i kommunen første halvår 2008 har totalt økt sammenlignet med tidligere år. Sykefraværet pr. 1. halvår 2008 er på 9,3% (mot 9,1% 1. halvår 2007). Attføringsutvalget har derfor laget en IA-tiltaksplan over ulike tiltak som settes i gang i 2008.

Forslag til vedtak:

1. Bystyret tar 2. tertialrapport 2008, driftsdelen, til orientering.
2. Budsjettreguleringer som er omtalt i saken vedtas.
3. Kommunefondet opprettholdes på samme nominelle nivå som pr 31.12.07. Svikt i avkastingen dekkes ved bruk av disposisjonsfondet. Priskorrigerer av fondet innarbeides ved rulleringen av HP 2009-2012.

Tor Sommerseth
Rådmann

Terje Fjellvang
Økonomidirektør

Trykte vedlegg:

- Protokoll fra oppvekststyrets behandling av 2. tertialrapport 2008 for skoleetaten og barnehageetaten – 23. september 2008.
- Protokoll fra helse- og sosialstyrets behandling av 1. tertialrapport 2008 for helse- og sosialsektoren 23. september 2008.
- Protokoll fra kulturstyrets behandling av 2. tertialrapport 2008 for kultursektoren 24. september 2008.
- Protokoll fra byutviklingsstyrets behandling av 2. tertialrapport 2008 for teknisk sektor 25. september 2008.
- Protokoll fra kommunalutvalgets behandling av 2. tertialrapport 2008 administrasjonssektoren, Kristiansand Eiendom og Rådmannens stab 7. oktober 2008.
- Rapport vedr. netto finans.

Utrykte vedlegg:

- Budsjettreguleringsskjemaer
- Sektorenes tertialrapporter

Bakgrunn for saken :

1. Innledning

I 2. tertialrapport foretas det en gjennomgang av hele budsjettet. Regnskapsrapporter for den enkelte sektor, utenomsektorielle forhold som skatt, rammetilskudd og netto renter/avdrag vurderes. Rapporten er delt inn i to saker; en investeringsdel og en driftsdel.

Intensjonen med rapporten er først og fremst å gi en avviksanalyse for budsjettsituasjonen pr. 31.08.08. Etter rådmannens mening bør det ikke foretas for store endringer i løpet av et budsjettår. Nye tiltak og omprioriteringer hører hjemme ved behandling av handlingsprogrammet når konsekvensene av tiltakene kan ses i et langsiktig perspektiv.

2. Vedtatt handlingsprogram 2008-2011 og reserver pr. 31.12.07

Økte rammer innen omsorgstjenesten, erstatning barnehjemsbarn, lavere momskompensasjon i slutten av perioden i sammen med generelt høyt investeringsnivå innebærer at korrigert netto driftsresultat samlet sett i perioden er negativt (81 mill kr).

I vedtatt handlingsprogram 2008-2011 er det følgende korrigert netto driftsresultat:

Tekst	2008	2009	2010	2011
Korrigert netto driftsresultat*	-22,4	30,1	-43,2	-45,5
Avsetning til kommunefondet (prisjustering)	-15,0	-14,9	-14,9	-14,8
Bruk/avsetning disposisjonsfond	-37,4	15,2	-58,1	-60,3

*Korrigert for bruk/avsetning bundne fond

Bystyret har i kommuneplanen vedtatt en målsetting om et netto driftsresultat på om lag 70 mill kr i året.

Samlet sett er det lagt opp til at det sentrale disposisjonsfondet reduseres med 140 mill kr i handlingsprogramperioden. Det sentrale disposisjonsfondet må i tillegg til å dekke det negative netto driftsresultatet brukes til å prisjustere kommunefondet (Energiverksfondet). Det er ved utgangen av 2007 om lag 152 mill kr på det sentrale disposisjonsfondet. Det er i tillegg 28,5 mill kr på fond for amortisering av premieavvik og om lag 38 mill kr på sektorfond.

Regnskapet for 2007 er gjort opp med et positivt netto driftsresultat (korrigert for bundne fond) på om lag 15 mill kr.

Det er følgende viktige forhold som gjør forutsetningene for 2009- 2012 usikre:

1. Avkastningen på kommunefondet var på 2,5 % i 2007 noe som er vesentlig lavere enn forutsetningen i 2008 (6 %). Børsnedgangen i 2008 hittil i år har gitt en realnedgang på over 35 mill kr.
2. Nedgangen i aksjemarkedet svekker pensjonskassen og vil i neste omgang svekke bykassen ved at det kreves inn økt pensjonspremie.
3. Rentenivået – lånegjelden er høy og forventet rentenivå i perioden er høyere enn lagt til i vedtatt HP.

4. Pris- og lønnsveksten i kommunesektoren er i følge KS undervurdert. Det gjelder spesielt byggekostnadene. Det betyr at en stor del av veksten i inntektsrammen til kommunesektoren de siste årene er spist opp av økte priser. Kristiansand kommune har en ekstra stor utfordringen ved at Kilden bygges i en høykonjunktur. Selskapet har nå signalisert at det forventes betydelige overskridelser.
5. Det er lagt til grunn 1,4% realvekst i frie inntekter hvert år i perioden fom 2009. Det er mulig det er for optimistisk. Skatteveksten i Kristiansand kommune var vesentlig bedre enn landsgjennomsnittet i fjor, men det ble en skattesvikt for kommunene i 2007 i forhold til forutsetningene da bystyret vedtok budsjettet (13. Des 07). Fylkesmannen mener kommunen har strekt inntektsanslaget for mye og anbefaler å legge til grunn 0-vekt i frie inntekter de 3 siste årene i HP-perioden. Det utgjør i så fall om lag 80 mill. kr. lavere inntektsanslag.
6. Omlegging av momskompensasjonsordningen vil svekkes driftsbalansen i handlingsprogramperioden.

3. Utenomsektorielle og tverrsektorielle forhold – sektor 9

3.1. Skatt, eiendomsskatt og rammetilskudd

Skatteinngangen må ses i sammenheng med inntektsutjevningen i rammeoverføringene. Skatteinngangen for Kristiansand kommune viser ved utgangen av august en merinntekt på 39,9 mill. kr i forhold til periodisert budsjett. Ordningen med løpende inntektsutjevning gjør at rammetilskuddet endres fortløpende som en følge av endringer i gjennomsnittlig skattevekst på landsbasis.

Rådmannen foreslår å øke rammetilskuddet og skatteanslaget med samlet 35 mill kr. I dette ligger en forventning om en samlet skattevekst på 7,5 % for Kristiansand kommune i 2008. Netto økning fordeler seg med en reduksjon i rammetilskudd på 9 mill kr og økt skatteinntekt med 44 mill kr. I beregningene av rammetilskuddet har rådmannen lagt til grunn en vekst for landet på 6 %, dvs 2 %-poeng over anslag fra KRD i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett i mai. Prognosene er likevel svært usikre da skatteavregningen for 2007 kommer først medio oktober. For perioden januar til juli 2008 trekkes kommunen ca 16,9 mill kr i inntektsutjevningen. Pr juli var skatteveksten for landet 7,1 %, mens Kristiansand kommune har en vekst på 8,9 %. Det er viktig å merke seg at merskatteveksten i år neppe kan påregnes beholdt videre i skattegrunnlaget for årene fremover.

Tall for skattevekst på landsbasis for august antas å foreligge først ca 20. oktober sammen med septembertallene på grunn av omlegging av skatteregnskapssystemet for Oslo kommune. Av mottatt rammetilskudd fordeles 1,68 mill kr i skjønnsmidler til prosjekter knyttet til Knutepunkt Sørlandet. Budsjettet ble i 1. tertialrapport korrigert for dette.

Eiendomsskatten viser ikke avvik ift endringene som ble gjort i 1. tertialrapport.

3.2 Netto Finans

Her tas inn en kort omtale av finansområdet og finansforvaltningen. Mer utfyllende informasjon gis i eget trykt vedlegg til saken.

Renter, avdrag og gjeld

Budsjetterte renteutgifter/-inntekter og avdrag er beregnet på nytt og foreslås korrigert i denne saken. Renteøkningene ligger noe over planlagt nivå foreløpig, men utsatte låneopptak pga etterslep i investeringer og god likviditet har kompensert for dette. Det knytter seg imidlertid usikkerhet til renteutviklingen fremover. Renter og avdrag på kommunens lån

ble korrigert i 1. tertialrapport og det er ikke behov for justering nå. Netto renteinntekt/utbytte svekkes ca 35 mill kr. I dette beløpet ligger forventet svikt i avkastningen fra energiverksfondet med ytterligere ca 40 mill kr jfr omtale nedenfor. Netto finans svekkes dermed ca 35 mill kr.

Bykassens brutto lånegjeld utgjør 3.509 mill kr pr 31.08.2008. Dette er en nedgang på 10 mill kr i forhold til 31.12.2007. Nedgangen skyldes at det er betalt mer avdrag enn det er tatt opp nye lån i perioden. Gjennomsnittlig rentesats for gjeldsporteføljen sett under ett ved utgangen av andre tertial er ca 5,5 %. Dette er en oppgang på ca 0,5 %-poeng fra 1. tertial.

Energiverksfondet – langsiktig forvaltning

Totalporteføljen har i årets åtte første måneder gitt en avkastning på -3,1 %. I kroner utgjør den negative avkastningen 19,5 mill. Markedsverdien av totalporteføljen ved starten av året var 616,2 mill kr. Ved utgangen av andre tertial er den på 593,5 mill kr, hvilket innebærer en reduksjon på 22,7 mill kr. Det ble i perioden netto tatt ut og overført 3,1 mill kr til bykassen. Aktivaklassene globale aksjer og norske aksjer bidrar negativt til avkastningen med hhv 24,3 og 8,4 mill kr, mens alle de øvrige aktivaklassene bidrar positivt. Størst positivt bidrag kommer fra anleggsobligasjoner med 5,7 mill kr. Siden oppstart av porteføljeforvaltningen 31.10.03 viser totalporteføljen en årlig avkastning på 3,5 %.

3.3 Andre forhold i sektor 9

Avtalefestet pensjon

Inntil 2007 ble AFP budsjettert sentralt (dvs sektor 9). Fom 2008 ble bevilgningen fordelt på sektorene. Tildelt budsjett er basert på regnskapsnivået for 2007, men fordelt etter forholdsvis forbruk 1. halvår 2008. Det forventes samlet sett en overskridelse på opp mot 6 mill kr på ordningen samlet sett. I 1. tertialrapport var det satt av 5 mill kr for å ta høyde for økte AFP-utgifter. I lys av kommunens økonomiske situasjon anbefaler rådmannen at bevilgningen strykes.

Dette utgjør en ekstra utfordring for sektorene i år. Det var forventet at Seniorplanen skulle gi en effekt i form av lavere uttak av AFP. Den nasjonale debatten omkring pensjon og AFP, ser ut til å ha motvirket denne effekten.

Pensjonsutgifter

Kommunen har mottatt korrigerte beregninger for premieavvik fra KKP, KLP og SPK. Beregningene viser et samlet premieavvik i 2008 på 67,14 mill kr, slik at budsjettert positivt premieavvik kan økes ytterligere 8,241 mill kr inkl arb.g.avg. Avsatt beløp til pensjonspremie til KLP utover det som er dekket ved medlemsinnskudd og kommunens 16 % avsetning må økes med 1,964 mill kr. Beløpet dekkes delvis med besparelse på 1,27 mill kr innenfor avsatt reserve til øvrige pensjonsutgifter.

Integreringstilskudd

Korrigerte beregninger viser at det budsjetterte beløp kan økes med 4,390 mill kr. 80 % av beløpet dvs 3,512 mill kr tilføres helse- og sosialsektoren.

Tilskudd til renter og avdrag

Tilskuddsordningene knyttet til skolebygg, Reform 97 og ordningen med tilskudd til kirker, omsorgsboliger og sykehjem er samlet budsjettert med 35,5 mill kr. Beløpene foreslås samlet oppjustert med ca 1,2 mill kr pga renteøkning.

Momskompensasjonsordningen

Kompensasjon fra investeringer ligger foreløpig betydelig lavere enn budsjettert. Inntektsanslaget nedjusteres med 5 mill kr pga lavere investeringstakt.

Midler til vedlikehold

Resterende ubrukte midler med 8,03 mill kr overføres til Kristiansand Eiendom.

Erstatning barnevernsbarn

Administrasjonsdirektøren har varslet at avsatt beløp til erstatninger med samlet 75 mill kr sannsynligvis ikke vil strekke til. Det antydes at budsjettrammen vil sprekke med 20 – 30 mill kr. Rådmannen vil komme tilbake til saken i forbindelse med handlingsprogrammet for 2009-2012.

Boligsituasjonen til vanskeligstilte på boligmarkedet

Antall husstander som har registrert behov for kommunal hjelp til bolig er per 09.09.2008 146.

Det økte behovet fordeler seg slik:

1. Uten egen eid eller leid bolig: 102 boenheter, hvorav 23 er familier med ett eller flere barn
2. Uegnet bolig: 27 boenheter, hvorav 13 er familier med ett eller flere barn
3. Står i fare for å miste sin bolig: 17 enheter, hvorav 9 er familier med ett eller flere barn

Det har i løpet av siste 6 måneder funnet sted en markant økning i familier med barn, som har behov for hjelp til bolig.

Når barn berøres av bostedsløspromatikk er dette en alvorlig situasjon. Boligproblemet for de aktuelle familiene kan i hovedsak løses etter to ulike hovedstrategier: Ved å tilby kommunal boligmasse eller bistå med sosialhjelp til egnet bolig på det private utleiemarkedet. I det siste tilfellet vil man gjøre flere til sosialhjelpsmottakere som i utgangspunktet er økonomisk selvhjulpne, men har en for svak økonomi i forhold til utviklingen i boligprisene.

Det er Kristiansand Boligselskap KF som er kommunens viktigste redskap for å skaffe til veie boliger for vanskeligstilte. Rådmannen har vært i kontakt med selskapet med tanke på å fremskynde kjøp av boliger som var planlagt til neste år. Til neste år er det lagt til grunn kjøp av 15 boliger. Disse vil nå bli forsøkt ervervet til barnefamilier allerede i år. I forbindelse med rulleringen av handlingsprogrammet for 2009-2012 vil det bli søkt innarbeidet ytterligere boliger til vanskeligstilte. Boligselskapet legger til grunn en gjennomsnittspris på 2 mill. pr enhet ervervet i bruktmarkedet. Anslagsvis subsidieres hver ny bolig med kr 85.500 per år. Dersom selskapet skal øke kjøp av boliger, må merutgiftene dekkes ved tilskudd fra bykassen.

Når det gjelder boliger til midlertidige formål (jfr. Lov om sosial tjenester § 4-5) arbeides det med løsninger. Det utredes om dette kan skje i sammenheng med å skaffe erstatningslokaler for moskeen i Kongensgate. Nåværende lokaler til moskeen kan da driftes i sammenheng med de lokaler Natthjemmet nå disponerer til liknende formål. Rådmannen vil i forbindelse med rulleringen søke å innarbeide bevilgning til å håndtere erverv av 5 boenheter.

Energiprogrammet

Det ble i handlingsprogram 2008-2011 lagt inn budsjettert effekt av energiprogrammet for 2008 i sektor 9. Prinsippet i prosjektet er at sektorene skal beholde 20% av energibesparelsen mens 80% tilfaller bykassen. Virkning pr. sektor som er med i programmet er som følger:

Sektor	Beløp
Helse- og sosialsektoren	- 352
Kultursektoren	- 22
Administrasjonssektoren	- 106
Skoleetaten	- 568
Sum	- 1 048

Reviderte mål for 2009 og framover blir lagt inn i handlingsprogram 2009-2012.

Dokumentsenteret

I forbindelse med opprettelsen av dokumentsenteret har det vært interne utfordringer knyttet til finansieringen av dette. Forutsetningen for opprettelsen var at alle sektorene skulle trekkes med årsverk tilsvarende besparelse på arbeid, i og med at oppgaver ble sentralisert. Budsjetttutfordringen til dokumentsenteret er anslått til 3,7 mill kr. Siden det har tatt tid med endelig avklaring av saken, anbefaler rådmannen at sektorene belastes 50% av dette i 2008 og at 50% finansieres med rammeutvidelse i 2008 (1,85 mill kr).

Sentralt disposisjonsfond

Etter 1. tertialrapport er budsjettet bruk av fondet 129,2 mill kr. Det foreslås å redusere bruk av generelt disposisjonsfond med 20,4 mill kr. Det kan realiseres ved at avsatt prisvekst til energiverksfondet strykes samt ved merinntekter på skatt.

4. Sektorrapportene

Sektor 1 - Rådmannens stab

Driftsbudsjettet for ordinær drift i sektoren forventes å gå i balanse under forutsetning av bruk av sektorens disposisjonsfond.

Kirkelig fellesråd

I forbindelse med at Krematoriet stenger 2 mnd for installasjon av ny kremasjonsovn, må 20-30 kremasjoner utføres i Arendal. Dette medfører en merutgift på 100.000 kr, som rådmannen foreslår belastes sektorens disposisjonsfond.

Rådmannen foreslår følgende rammeendring for rådmannens stab:

Tiltak	I 1000 kr
Kirkelig fellesråd merutgifter	100
Bruk av disposisjonsfond	-100
Sum – sektor 1	0

Sektoren hadde per 01.01.08 5,4 mill kr på disposisjonsfondet. Ved utgangen av året forventes det å være på om lag 4,8 mill kr. Av dette beløpet er 4,6 mill kr bundet opp i tiltak knyttet til blant annet forskyvninger i gjennomføringen av prosjekter.

Sektor 2 - Barnehageetaten

Barnehageetaten har de siste 2-3 årene klart å imøtekomme behovet for midlertidige barnehageplasser, samt drifte de mange nye permanente barnehageplassene i kommunale og private barnehager innenfor etatens driftsramme og nye statlige skjønnskutt. Pr. august 2008 har kommunen også oppnådd tilnærmet full barnehagebehovsdekning.

I 1. tertialrapport forventet rådmannen at barnehageetaten skulle å gå i balanse til tross for betydelige utfordringer med å få på plass midlertidige plasser. Prognosen ved 2. tertialrapport er betydelig forverret. Barnehageetatens tildelte budsjetttramme til eksisterende drift og nye plasser i 2008 inkl. statlige skjønnstilskudd forventes å få en overskridelse på 9,1 mill kr. Dette skyldes:

- økt bemanning midlertidige barnehage tilbud – ca. 1 mill kr
- økt aktivitetsnivå for tilrettelagte tjenester – ca. 2 mill kr
- foreldrebetaling – redusert inntektsanslag 1,1 mill kr
- miljøundersøkelse-kartlegging av overflatejord SFT - 2 mill kr
- husleie for ny Odderøya barnehage – 3 mill kr

Rådmannen vil foreslå at miljøundersøkelse-kartlegging av overflatejord SFT på 2 mill kr og 3 mill kr i årlig husleie for ny Odderøya barnehage finansieres ved en rammeutvidelse. Dette er tiltak som ikke gjelder den ordinære driften til etaten, og anbefales kompensert.

KS mener at barnehagereformen ikke er fullfinansiert fra staten. De utfordringer kommunen har med finansiere full barnehagedekning, gir indikasjoner i samme retning.

Rådmannen foreslår følgende rammeendring for barnehageetaten:

Tiltak	I 1000 kr
Miljøundersøkelse-kartlegging av overflatejord SFT	2 000
Husleie for ny Odderøya barnehage	3 000
Sum – sektor 2	5 000

Sektoren hadde per 01.01.08 2,7 mill kr på disposisjonsfondet. Ved utgangen av året forventes det å være på om lag minus 2 mill kr.

Sektor 3 - Helse- og sosialsektoren

Sektoren melder om forventet balanse på bestillersiden for omsorgstjenesten. Rammeutvidelsen fra 1. tertialrapport samt forventet merinntekt på egenbetaling i forhold til nåværende budsjett er grunnlaget for denne vurderingen.

Utviklingen for sosialhjelp er fortsatt positiv. Rammene ble nedjustert med 8,2 mill kr etter 1. tertial. Det forventes en ytterligere besparelse på tjenesten på 2,8 mill kr.

Barnevernstjenesten forventer ett avvik på –2,5 mill kr. Dette dekkes av disposisjonsfond for innværende år.

Sektorens hovedutfordring på økonomi er knyttet til effektivitetsavvik hos utførerenhetene for omsorgstjenestene. Samlet sett summerer enhetsledernes prognoser seg til –12 mill kr. Størst er avvikene for institusjonstjenesten og tjenesten til utviklingshemmede. Tilpasningsproblemer knyttet til heltidsprosjektet kan forklare om lag halvparten av avviket ved institusjoner og soner.

Det samlede avviket for sektoren forventes dermed å bli en overskridelse på 14,5 mill kr. Avviket ved barnevernstjenesten dekkes av disposisjonsfond, noe som gir et resterende avvik på - 12 mill kr. Sektoren har sentrale midler og reserver på om lag 4,7 mill kr til å dekke opp eventuelle negative disposisjonsfond ved årets slutt.

Gjenstående budsjettproblem er 7,3 mill kr inneværende år. Underskudd i resultatenehetene håndteres i henhold til reglene for disponering av overskudd og inndekking av underskudd.

Helse- og sosialstyret vedtok å utsette trinn 2 i heltidsprosjektet til enhetene driver med balanse. Dette frigjør 1 mill kr for inneværende år. Gjenstående budsjettproblem blir da 6,3 mill kr.

Besparelsen i sosialhjelp skyldes i stor grad situasjonen på arbeidsmarkedet dvs forhold utenfor sektoren. Rådmannen anbefalte likevel i 1. tertialrapport at besparelsen på 8,2 mill kr på sosialhjelp meldt i 1. tertialrapport ble omdisponert internt i sektoren. Ytterligere besparelser på sosialhjelp (2,8 mill kr) anbefaler rådmannen disponert til å dekke andre økonomiske utfordringer for kommunen.

Rådmannen foreslår følgende rammeendring for helse- og sosialsektoren:

Tiltak	I 1000 kr
Statlige psykiatrimidler - økt inntekt overføres HS	564
Mindreforbruk sosialhjelp - overføres bykassen	-2 800
Økt mottak av flyktninger	3 512
Energiprogrammet – effekt 2008	- 352
Sum – sektor 3	924

Sektoren hadde per 01.01.08 et negativt disposisjonsfond på om lag 8,2 mill kr. Deler av besparelser på sosialhjelp ved 1. tertial 2008 samt rammeutvidelse ble brukt til å nedbetale tidligere års underskudd. Ved 1. tertial var derfor sektorfondet i balanse.

Overskridelsen på 12 mill kr innen omsorg (utførerenheten) samt underskudd på barnevernet på 2,5 mill kr, dekkes delvis av besparelser i egen sektor (5,7 mill kr). Ved årets slutt forventes sektorfondet å være på om lag 9 mill kr i minus.

Sektor 4 – Kultur

Driftsbudsjettet forventes å gå i balanse.

Søndagsåpent hovedbibliotek - utsatt

Det foreslås at 350.000 kr avsatt til et prøveprosjekt med søndagsåpent hovedbibliotek for 2008 og 2009 blir forskjøvet til 2009 og 2010. Årsaken er at ordningen ikke er trådt i kraft på grunn av problemer med arbeidsavtaler. Dette innebærer at årets bevilgning på 350.000 kr inndras, og samme beløp foreslås bevilget for 2010 i forbindelse med kommende handlingsprogram.

Rådmannen foreslår følgende rammeendring for kultursektoren:

Tiltak	I 1000 kr
Søndagsåpent bibliotek	-350
Energiprogrammet – effekt 2008	-22
Sum – sektor 4	-372

Sektoren hadde pr 01.01.08 1,9 mill kr på disposisjonsfondet. Ved utgangen av året forventes det å være på omtrent samme nivå.

Sektor 5.1 – Teknisk sektor

Det foreslås økt bevilgning til vintervedlikehold med 1,7 mill kr og til offentlige toaletter med 0,15 mill kr. Ingeniørvesenet melder også om merforbruk på vei- og gatelys. I tillegg er det inntekssvikt på næringsvirksomheten. Sektoren for øvrig ser ut til å komme ut i balanse forutsatt at merinntekter i plan- og bygningsetaten brukes til å dekke anslåtte underskudd i plan- og utredningstaben og oppmålingsvesenet.

VAR (vann,avløp og renovasjon) har merforbruk på driften av vannledninger og innsamling av avfall, dette dekkes inn over gebyrinntekter.

Kommunal vei vintervedlikehold

Det er bevilget kr 17,1 mill. til vinterdrift av kommunale veier i 2008. For å dekke aktuelle beredskapskostnader må vintervedlikeholdet styrkes med 1,2 mill. kr. ut over de 5,5 mill. kr som ble tilleggsbevilget i 1. tertial. Det er da ikke satt av midler til salting, strøing og et nøktern anslag til dette er 0,5 mill kr. Dersom det blir snøfall før nyttår med behov for brøyting vil ikke dette være nok. 1 dags snørydding med full bemanning koster ca. 0,7 mill. kr. Rådmannen anbefaler rammeøkning på 1,7 mill kr.

Drift av offentlige toaletter

Det er vanskelig å opprettholde nåværende drift av offentlige toaletter med bevilgningene som er gitt i HP 2008 - 2011. I 2007 var budsjettoverskridelsene kr 0,3 mill. Hovedårsaken til økte kostnader er tilgrising og hærverk. Tiltak med å stenge toalettet i Tresse for å redusere kostnadene ble avbrutt etter kort tid pga mange klager. Budsjettet må derfor styrkes med kostnaden knyttet til å ha toalettet i Tresse åpent ut sesongen – kr. 147.000. Rådmannen anbefaler rammeøkning på 0,15 mill. kr.

Kommunal veibelysning

Nettleien ble forandret fra effekttariff til energibasert tariff (alle andre kommuner har energibasert nettleie). En overgang fra effekttariff til energitariff vil gi merkostnad i nettleie på ca. 700.000 kr fra 2007 til 2008.

AEs gjennomgang av anleggsregisteret har avslørt at flere av våre anlegg ikke har ligget inne. Denne gjennomgangen har resultert i at strømforbruket som avregnes før har økt med nesten 6%. Dette har ikke vært fanget opp i årets budsjett, slik at økt forbruk kombinert med betydelig høyere strømprisavtale medfører en økning i strømkostnad på 0,4 mill kr. utover budsjettet.

Samlet sett meldes det om en forventet overskridelse på 1,1 mill kr etter omdisponeringer i egen etat. Det arbeides ytterligere med å begrense overskridelsen. På bakgrunn av kommunens vanskelige økonomiske situasjon, anbefales det i denne omgang ikke å øke rammen. Saken vil bli vurdert igjen i forbindelse med gjennomgangen av sektorens resultat for 2008.

Plan- og bygningsetaten

Estimert overskudd ved enheten er 2,5 mill kr. Dette er under forutsetning at inntektene er i balanse de 4 siste månedene i forhold til budsjett og at forventet utgifter ikke overstiger prognosen. Sektoren omdisponerer ca 1 mill kr. til utvidelse av arbeidet med kommune- og kvadraturplan. Estimert underskudd for plan- og utredningsstaben og oppmålingsvesenet på 0,3-0,7 mill kr foreslås at dekkes av merinntektene i enheten. Det er rimelig at deler av overskuddet går med til å dekke underskudd i enheter som jobber med samme tjenester og er en del av selvkostgrunnlaget for plan- og byggesaksgebyrene.

Rådmannen foreslår følgende rammeendring for teknisk sektor:

Tiltak	I 1000 kr
Vintervedlikehold	1 700
Korrigerende av VAR-avgifter – rentenivå	1 500
Åpning av toalett i Tresse	150
Sum - sektor 5.1	3 350

Sektoren hadde per 01.01.08 4 mill kr på disposisjonsfondet. Ved utgangen av året forventes det å være om lag på samme nivå.

Sektor 5.2 – Kristiansand Eiendom

Kristiansand Eiendom sin prognose ut året gir forventning om 0,25 mill kr i underskudd. Årsaken til dette er usikkerhet knyttet til resultatet i småbåthavnene, Kristiansand Eiendom sin produksjonsavdeling – Byggservice, samt markedets kapasitet til å utføre bestilte vedlikeholdsoppdrag.

Vedlikehold

I forbindelse med KNAS sin generalforsamling i juni ble det vedtatt et ekstraordinært utbytte. Med tanke på det store vedlikeholdsetterslepet er deler av dette utbytte tiltenkt en ekstraordinær styrking av vedlikeholdsbudsjettet. Det foreslås å styrke vedlikeholdsbudsjettet med 8,25 mill. kr.

Inntekter

I hp 08-11 ble det lagt inn en forventet redusert netto leie som følge av salg av teaterbygninger og Alladin på 0,337 mill. kr. I politisk vedtak september d.å. ble dette omgjort. Det foreslås å redusere rammen til Kristiansand Eiendom med kr 0,337 mill. kr

Rådmannen foreslår følgende rammeendring for Kristiansand Eiendom:

Tiltak	I 1000 kr
Vedlikehold	8 250
Justering av budsjetterte inntekter pga forventet salg av teaterbygninger og Alladin	-337
Sum - sektor 5.2	7 913

Sektoren hadde per 01.01.08 9,1 mill kr på disposisjonsfondet. Det er usikkert hvor stort sektorfondet blir ved årets slutt. Det er avhengig av eventuelle forskyvninger i bla. vedlikeholdsprosjektene.

Sektor 6 – Administrasjonssektoren

Det forventes at administrasjonssektoren får et underskudd på i overkant av 1 mill kr under forutsetning av at sektoren tilføres midler som nevnt i saken. Underskuddet er knyttet til lønnsavdelingen.

Gransking av barnehjem

Rådmannen anbefaler en tilleggsbevilgning på 692.000 kr knyttet til granskingsutvalg II.

Sluttfinansiering av Dokumentsenteret

Kommunens post- og arkivtjeneste ble fra 1.1.07 samlet i en felles enhet – Dokumentsenteret. Finansiering skal skje ved at midler overføres fra sektorene, og det er beregnet et gjenstående behov på 3,7 mill kroner. Det har tatt tid å få beregningene på

plass, og for 2008 anbefaler rådmannen derfor at sektorene bare belastes med 50% av aktuelt beløp (dvs 1,85 mill kroner), mens resten dekkes sentralt. Rådmannen foreslår en rammeutvidelse på 1,85 mill kr.

Rådmannen foreslår følgende rammeendringer for administrasjonssektoren:

Tiltak	I 1000 kr
Gransking av barnehjem	692
Sluttfinansiering av dokumententeret	1 850
Energiprogrammet – effekt 2008	-106
Sum - sektor 6	2 436

Sektoren hadde pr 01.01.08 et negativt disposisjonsfond på om lag 2,2 kr. Etter 1. tertialrapport 2008 ble det foretatt korrigeringer som bedret fondet med om lag 1,8 mill kr. På bakgrunn av økonomiske utfordringer på lønningskontoret forventes det negative sektorfondet å øke til om lag 1,5 mill kr.

Sektor 7 – Skoleetaten

Det forventes at etaten samlet sett oppnår budsjettbalanse ved årets slutt.

For enhetene i etaten viser prognosen ved 2. tertial 2008 et antatt merforbruk på om lag 4 mill kr etter avsetning til bundne fond. Prognosen bygger på innrapporterte prognosetall fra samtlige skoler/enheter. Det er i tillegg lagt opp til å holde tilbake og redusere aktivitetsnivået med 4 mill. kr i 2008 på sentrale grunnskolerelaterte poster for å kunne tilpasse seg til effektiviseringskravet som er vedtatt for 2009. Justert for etatens netto disposisjonsfond på totalt 14,6 mill. kr vil skoleetaten med et slikt resultat samlet balansere.

Driftsmidler Dvergsnes skole

På grunn av utsatt ferdigstillelse reduseres behovet for driftsmidler til renhold og energi i 2008 med kr. 250.000,-. Midlene tilbakeføres til bykassa.

Driftsmidler Lindebøskauen skole

På grunn av etappevis ferdigstillelse får vi i 2008 en besparelse på driften som utgjør kr. 75.000,- i forhold til det vi har fått i rammen. Midlene tilbakeføres til bykassa.

Midlertidige løsninger Sjøstrand skole og Øvre Slettheia

På grunn av forsinket oppstart overføres tildeling i 2008 til midlertidige løsninger på til sammen kr. 2.500.000,- til 2009.

Midler til flytting Sjøstrand skole og Øvre Slettheia

På grunn av forsinket oppstart overføres flyttemidler avsatt i 2008 på kr. 150.000,- til 2009

Rådmannen foreslår følgende rammeendringer for skoleetaten:

Tiltak	I 1000 kr
Driftsmidler Dvergsnes skole	-250
Driftsmidler Lindebøskauen skole	-75
Midlertidige løsninger Sjøstrand skole og Øvre Slettheia	-2 500
Midler til flytting Sjøstrand skole og Øvre Slettheia	-150
Energiprogrammet – virkning 2008	- 568
Sum - sektor 7	-3 543

Sektoren hadde per 01.01.08 14,6 mill kr på disposisjonsfondet.

5. BUDSJETTREGULERINGER

Nedenfor oppsummeres forslag til budsjettendringer med finansiering:

Tiltak:	Økte utgifter/ Red.inntekter.	Red.utgifter/ Økte inntekter:
Sektor 1 - Rådmannens stab		
Merutgifter i forb. Med innstallasjon av ny kremasjonsovn	100	
Bruk av sektorens disposisjonsfond		100
Sum sektor 1:	100	100
Sektor 2 - Barnehageetaten		
Miljøundersøkelse-kartlegging av overflatejord SFT	2 000	
Husleie for ny Odderøya barnehage	3 000	
Sum sektor 2	5 000	-
Sektor 3 - Helse- og sosial		
Statlige psykiatrimidler - korrigeringer	564	
Mindreforbruk sosialhjelp - overføres bykassen		2 800
Økt mottak av flyktninger	3 512	
Energispareprogrammet		352
Sum - sektor 3:	4 076	3 152
Sektor 4 - Kultur		
Søndagsåpent bibliotek		350
Energispareprogrammet		22
Sum - sektor 4:	-	372
Sektor 5.1 - Teknisk		
Vintervedlikehold	1 700	
Åpning g av toalett i Tresse	150	
VAR - høyere avsetning til bundet fond.	1 500	
Sum - sektor 5.1	3 350	-
Sektor 5.2 - Kristiansand Eiendom		
Husleie - Odderøya barnehage		1 050
Ekstraordinært vedlikehold	8 250	
Sum - sektor 5:	8 250	1 050
Sektor 6 - Administrasjon		
Energispareprogrammet		106
Dokumentsenteret	1 850	
Barnehjemssaken - gransningsutvalg II	692	
Sum - sektor 6	2 542	106
Sektor 7 - Skoleetaten		
Driftsmidler Dvergsnes skole		250
Driftsmidler Lindebøskauen skole		75
Midlertidige løsninger Sjøstrand skole og Øvre Slettheia		2 500
Midler til flytting Sjøstrand skole og Øvre Slettheia		150
Energispareprogrammet		568
Sum - sektor 7 - skoleetaten	-	3 543
Sektor 9 - Frie inntekter, netto finans m.v.		
Økt skatteinnngang		44 000
Eiendomsskatt		
Lavere rammetilskudd	9 000	
Lavere momskomp investeringer	5 000	
Psykatri - lavere statstilskudd		
Integreringstilskudd		4 390
Høyere premieavvik		8 241
KLP -økte pensjonsutg.	1 964	
Tilskudd til renter og avdrag		1 240
Avsetning til ekstraordinært vedlikehold		8 030
Netto finans (netto renter)	37 000	
Utbytte RKR - næring		2 199

Tiltak:	Økte utgifter/ Red.inntekter.	Red.utgifter/ Økte inntekter:
Avsetning til pris- og lønnsvekst - nedjustering		2 219
Avsetning til økt pensjon - nedjustering		1 270
AFP		4 522
Energisparetiltak - fordelt effekt på sektorene	1 048	
Modernisering med IT - mindre effekt	1 677	
Ikke prisjustering av kommunefondet		15 000
Avsetning til disposisjonsfond	20 427	
Sum - sektor 9:	76 116	91 111
SUM:	99 434	99 434

6. EN KOMMUNE I UTVIKLING – ARBEIDSGIVERVIRKSOMHET

Det gis i 2. tertialrapport en status på satsingsområdene i kommuneplanen i forhold til vedtatte målsetninger i handlingsprogram 2008-2011. Detaljert oversikt over periodemål pr. 2. tertial gis i sektorrapportene. Arbeidsgivervirksomheten trekkes fram i denne samlede rapport for hele kommunen:

En kommune i utvikling				
Nr	Periodemål for hele perioden – beskrivelse av indikator	Status 06	Mål 08	Resultat Pr 2 tert
1	Arbeidskraftbehovet. Rekruttere og beholde god arbeidskraft. <u>Indikator:</u> Antall ansatte med uønsket deltid er redusert	586	400	Måles ved årsskiftet
2	Mangfold. Mangfoldet blant ansatte prioriteres. <u>Indikator:</u> Andel kvinnelige medarbeidere (%) Andel kvinnelige ledere (%) Andel årsverk med etnisk minoritetsbakgrunn. (Andel innbyggere med ikke-vestlig minoritetsbakgrunn per 31.12.06 er 8,7%, kilde SSB). (%)	76,4% 57,4% 5,8%	73% 60% 6,5%	78% 57% Måles ved årsskiftet
3	Kompetanseutvikling Ansatte opplever større mulighet til faglig og personlig utvikling i jobben. <u>Indikator:</u> Mulighet for å skaffe seg ny kompetanse som er relevant til jobben. (Status, MTU score april 2007.) Antall ansatte som deltar på regionalt lederutviklingsprogram	4 43	55	*1 Måles ved årsskiftet
4	Arbeidsmiljø Redusert sykefravær og økt trivsel. <u>Indikator:</u> Sykefravær i % av årsverk. (Status fra Corporater) Andel ansatte som har hatt sykefraværssamtale med sin leder (Status; Sluttrapport Egenmeld.prosjektet, figur 5.1). (%) MTU, medarbeidertrivsel, total score. (Status MTU april 2007) MTU svarprosent. (Status MTU april 2007) Andel ansatte som har medarbeidersamtale. I %.	7,7% 61,1% 4,4 79% 89%	7,0% 70% *1) *1) 95%	9,3% Måles ved årsskiftet *1 *1 *1

*1MTU undersøkelsen gjennomføres annethvert år fra 2007.

Arbeidskraftbehovet

Arbeidskraftbehovsprosjektet starter opp i september og prosjektleder er ansatt. Prosjektet skal gjennomføres i samarbeid med Knutepunkt Sørlandet-kommunene og Vest Agder fylkeskommune. Kristiansand kommune deltar også i storbyprosjekt som skal øke kunnskapen om omdømmebygging som arbeidsgiver og kunnskapsoverføring internt i organisasjonen, sluttføres før jul i 2008.

Mangfold

Rekruttering av ledertalenter og likestillingsutfordringer vil bli vurdert inn i arbeidskraftbehovsprosjektet som vil pågå i 2009. Utjevning av lønnsforskjeller har vært med i vurderingen ved årets lønnsforhandlinger.

Rekruttering av ikke-vestlige og personer med funksjonshemming, vil være et satsningsområde i arbeidskraftbehovsprosjektet. Det er etablert trainee stillinger for ikke-vestlige i Trainee Sør programmet, og det arbeides med Trainee Sør for å få etablert egen trainee-stilling også for funksjonshemmede.

Kompetanseutvikling

Det er satt i gang arbeid med å lage informasjonsbrosjyre om hvordan enheter kan gjennomføre en kompetansekartlegging, samt utarbeide en kompetanseplan. Ved årets hovedtariffoppgjør ble partene sentralt enige om at innen 1.4.2009 skal kommunene ha gjennomført en kompetansekartlegging. Dette arbeidet blir derfor intensivert.

Lederutviklingsprogrammet har gjennomført 2 samlinger i 2008, og en samling gjenstår i november. Temaene i 2008 har vært Arbeidskraftutfordringen, og siste samling vil ha tema om omdømme og mangfold. Tilbakemeldingene fra deltakerne (direktører, enhetsledere og HTV) etter samlingene er positive.

Kommunen arrangerer i tillegg ulike typer interne fagkurs hvor 1237 ansatte hittil har deltatt i 2008. Dette er en positiv utvikling sammenlignet med 2007 hvor det totalt for hele året deltok ca like mange.

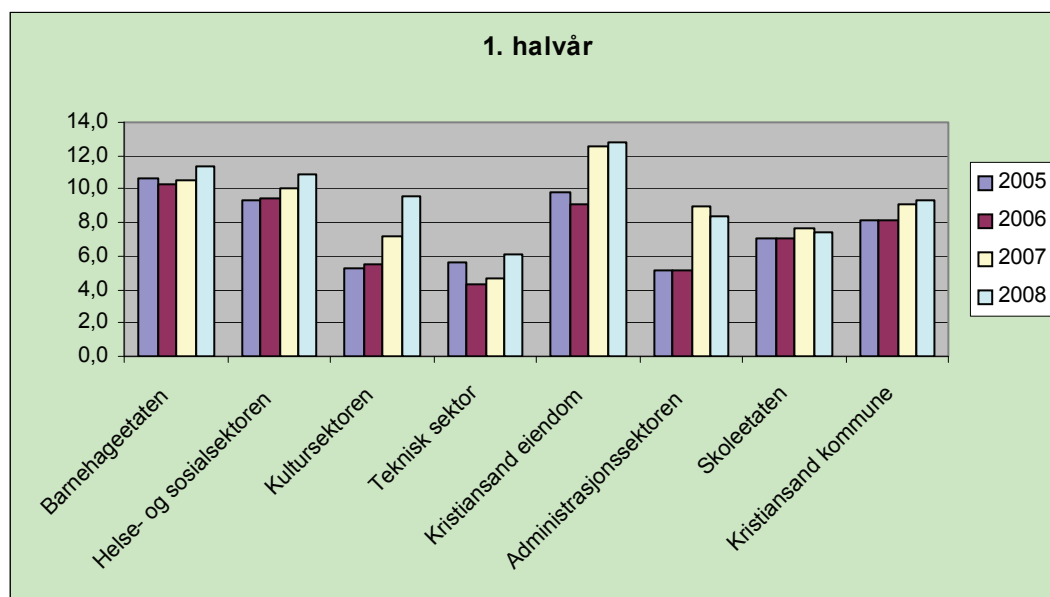
Arbeidsmiljøet

Sykefraværet i kommunen totalt har økt i 2008 sammenlignet med 1. halvår tidligere år. Se tabell nedenfor. Derfor har attføringsutvalget i 2008 laget en IA-tiltaksplan over ulike tiltak som settes i gang i 2008:

- utvikle obligatorisk kurs for samtlige ledere, tillitsvalgte og verneombud om å bli bedre til å forebygge sykefravær, samt følge opp de som blir syke
- revidere veileder/håndbok i oppfølging av sykmeldte
- utvikle ny brosjyre til ansatte som blir syke om hva som forventes og hva de kan forvente av arbeidsgiver
- forbedre rapporteringssystemet vårt på sykefravær (BMS)
- pilotprosjekt i skole "Gravid og i arbeid"
- deltaker i storbyprosjekt (i regi av Trondheim) hvor man ønsker å se på suksesskriterier for lavt sykefravær.

Det fokuseres på å legge til rette for at ansatte skal holde seg mer fysisk aktive, jfr Arbeidsmiljøloven. Det er etablert et aktivitetsutvalg som består av arbeidsgiver, Bedriftsidrettslaget, Hovedvernombudet, HMS, Folkehelse og Idrettsetaten. I august ble det sendt ut en aktivitetsbrosjyre til alle ansatte med oversikt over aktivitetstilbud (håndball, fotball, volleyball, aerobic, svømming, lavterskeltilbud, treningssenter m.m.), og i oktober arrangeres en ball-turnering hvor alle har mulighet for å stille med lag.

Utvikling av sykefravær pr. sektor fra 2005 til 2008 første halvår:

Tall pr. sektor:

1. Halvår	2005	2006	2007	2008
Barnehageetaten	10,6	10,3	10,5	11,4
Helse- og sosialsektoren	9,3	9,5	10,1	10,9
Kultursektoren	5,3	5,5	7,2	9,6
Teknisk sektor	5,6	4,3	4,7	6,1
Kristiansand eiendom	9,8	9,1	12,6	12,8
Administrasjonssektoren	5,1	5,2	9,0	8,4
Skoleetaten	7,1	7,1	7,7	7,4
Kristiansand kommune	8,1	8,1	9,1	9,3

Trykt vedlegg til 2. tertialrapport drift 2008.

Netto Finans

Renter, avdrag og gjeld

Budsjetterte renteutgifter/-inntekter og avdrag er beregnet på nytt og foreslås korrigert i denne saken. Renteøkningene ligger noe over planlagt nivå foreløpig, men utsatte låneopptak pga etterslep i investeringer og god likviditet har kompensert for dette. Det knytter seg imidlertid usikkerhet til renteutviklingen fremover. Renter og avdrag på kommunens lån ble korrigert i 1. tertialrapport og det er ikke behov for justering nå. Netto renteinntekt/utbytte svekkes ca 35 mill kr. I dette beløpet ligger forventet svikt i avkastningen fra energiverksfondet med ytterligere ca 40 mill kr jfr omtale nedenfor. Netto finans svekkes dermed ca 35 mill kr.

Bykassens lånegjeld utgjør 3.509 mill kr pr 31.08.2008. Dette er en reduksjon på 10 mill kr i forhold til 31.12.2007. Låneporteføljen består stort sett av lån fra långivere som driver utstrakt utlånsvirksomhet mot kommunesektoren (Kommunalbanken/ Kommunekreditt) og av obligasjonslån. Det benyttes både faste og flytende renter. Av lånegjelden er 1.306 mill kr rentesikret gjennom rentebytteavtaler med ulik løpetid. Slike rentebytteavtaler, i tillegg til lån med fast rente, sørger for rentebinding av 62 % av gjeldsporteføljen, dvs fast rente utover ett år. Andelen rentebinding under ett år, dvs flytende rente, utgjør 38 %. Fordelingen på de ulike kategorier av bindingstid er innenfor det taktiske avviket fra idealporteføljen som tillates i følge finansreglementet. Se tabell nedenfor. Durasjonen, dvs effektiv løpetid til rentefornyning, er på 2,2 år. Gjennomsnittlig rentesats for gjeldsporteføljen sett under ett ved utgangen av andre tertial er ca 5,5 %.

Gjeldsporteføljen			
Beløp i mill kr	31.08.2008	31.12.2007	Endring
Samlet lånegjeld	3 509	3 519	-10
Intervall for rentebinding	Portefølje	Rammer	Avvik
0-1 år	37,7 %	40 % +/- 7,5%	-
1-5 år	35,3 %	30 % +/- 7,5%	-
over 5 år	27,0 %	30 % +/- 7,5%	-
Sum	100,0 %		
	Portefølje	Rammer	Avvik
Durasjon*	2,2	1,5 - 4,5 år	-
*Mål for porteføljens effektive løpetid til rentefornyning.			

Kommunen har betydelige finansaktiva i form av bankinnskudd, aksjer og utlån som gjør bykassen mindre sårbar i forhold til lånegjeldens størrelse og utviklingen i rentemarkedet.

Det anbefales at kommunen opprettholder et langsiktig perspektiv i finansforvaltningen, herunder i gjeldsforvaltningen, med en viss andel rentebinding. Dette gjør kommunen mindre sårbar ift kortsiktige svingninger i markedsrentene. Kommunen får på kort sikt ikke så stor netto gevinst av en rentenedgang, men heller ikke så stort netto tap ved en tilsvarende renteoppgang. Dette er med på å trygge et stabilt tjenestetilbud til kommunens innbyggere.

Energiverksfondet – langsiktig forvaltning

Avkastning totalporteføljen

Totalporteføljen har i årets åtte første måneder gitt en avkastning på -3,1 %. I kroner utgjør den negative avkastningen 19,5 mill. Markedsverdien av totalporteføljen ved starten av året var 616,2 mill kr. Ved utgangen av andre tertial er den på 593,5 mill kr, hvilket innebærer en reduksjon på 22,7 mill kr. Det ble i perioden netto tatt ut og overført 3,1 mill kr til bykassen. Aktivaklassene globale aksjer og norske aksjer bidrar negativt til avkastningen med hhv 24,3 og 8,4 mill kr, mens alle de øvrige aktivaklassene bidrar positivt. Størst positivt bidrag kommer fra anleggsobligasjoner med 5,7 mill kr. Siden oppstart av porteføljeforvaltningen 31.10.03 viser totalporteføljen en årlig avkastning på 3,5 %.

Avkastning delporteføljer

Aktivaklasser Tall i prosent	Avkastning hittil i år		
	Portefølje	Indeks	Avvik
Anleggsobligasjoner inkl utlån	3,2	-	-
Bankinnskudd	4,0	-	-
Pengemarked - DnB NOR	3,9	3,4	0,5
Norske renter omløp - DnB NOR	2,3	2,3	0,0
Norske aksjer - DnB NOR	-13,8	-13,3	-0,5
Globale aksjer - (forvalterbytte) *	-25,6	-14,3	-11,3
Totalportefølje	-3,1	-1,2	-1,9

* Se omtale under Resultat av de ulike mandat.

Totalporteføljens avkastning hittil i år er 1,9 prosentenheter svakere enn referanseindeksen. Siden oppstart har totalporteføljen gitt en årlig mindreavkastning på 0,7 prosentenheter relativt til referanseindeksen.

Resultat av de ulike mandat

Aktivaklassen norske omløpsobligasjoner, som forvaltes av DnB NOR, har gitt en avkastning på 2,3 % pr andre tertial. Dette er tilnærmet likt referanseindeksen. Siden oppstart av forvaltningen har DnB NOR obligasjoner gitt en annualisert avkastning på 3,8 %, som er en meravkastning på 0,1 prosentenheter relativt til referanseindeksen. I en konkurrent sammenligning plasserer forvalteren seg blant de 25 % beste porteføljene siden start.

Norske aksjer, forvaltet av DnB NOR, har hittil i år gitt en avkastning på -13,8 %. Relativt til referanseindeksen er dette en mindreavkastning på 0,5 prosentenheter. Siden oppstart av forvaltningen har DnB NOR produsert en annualisert avkastning på 22,5 %, som er 0,9 prosentenheter bedre enn referanseindeksen. Avkastningen siden start ligger omtrent på "medianforvalteren" i konkurrentsammenligning.

Pr andre tertial har globale aksjer gitt en avkastning på -25,6 %, som er 11,3 prosentenheter svakere enn referanseindeksen. Annualisert avkastning siden oppstart er negativ med 4,2 %, som er en mindreavkastning på 6,9 prosentenheter. Den svake relative avkastningen skriver seg i hovedsak fra utviklingen i fondet Storebrand Global SRI, som ble byttet ut ved slutten av første tertial. Nyanskaffelsen i porteføljen for globale aksjer, fond-i-fondet Danske NaviGate Global C, har i løpet av andre tertial gitt en avkastning på -7,2%. Dette er 2,5 prosentenheter svakere enn referanseindeksen, noe som nok må sies å være en relativt sett svak start for den nye forvalteren. Måleperioden er imidlertid kort med tanke på en evaluering. Danske NaviGate Global C består nå av seks ulike globale aksjefond.

Avkastningen for pengemarked utgjør 3,9 % hittil i år, som er 0,5 prosentenheter bedre enn referanseindeksen. Siden start er annualisert avkastning 3,3 %, som også er bedre enn referanseindeksen med 0,1 prosentenheter.

Anleggsobligasjoner som helhet har pr andre tertial gitt en avkastning på 3,2 % og siden start en annualisert avkastning på 3,8 %. Mandatet verdivurderes imidlertid ikke til markedsverdi. Se tabell nedenfor. Utlån er en del av denne aktivaklassen og har siden oppstart i oktober 2003 og frem til mars 2007 redusert den totale avkastningen. Dette henger sammen med at rentebetingelsene er knyttet til kort pengemarkedsrente. Fra mars 2007 utgjør utlån en ubetydelig andel av anleggsporteføljen, etter at utlån til Kristiansand Bompengeselskap AS er nedbetalt. Anleggsobligasjoner eksklusiv utlån har siden start gitt en årlig avkastning på 4,4%. Anleggsobligasjoner, utlån og bankinnskudd sammenlignes ikke mot indeks.

Tabellen nedenfor viser markedsverdi og prosentfordeling for delporteføljene ved årets inngang og ved utgangen av andre tertial.

Energiverksfondet – markedsverdi delporteføljer

	31.08.2008		31.12.2007		Avkastning *
	Mill kr	Prosent	Mill kr	Prosent	Mill kr
Anleggsobligasjoner	181,4	30,6	164,1	26,6	5,6
Utlån egne virksomheter	1,7	0,3	2,4	0,4	0,1
Sum anleggsportefølje **	183,1	30,9	166,5	27,0	5,7
Bankinnskudd	6,4	1,1	16,1	2,6	0,2
Pengemarked - DnB NOR	57,4	9,7	64,9	10,5	2,3
Norske renter omløp - DnB NOR	218,9	36,8	214,0	34,8	4,9
Norske aksjer - DnB NOR	49,5	8,3	63,1	10,2	-8,4
Globale aksjer - Storebrand (avsluttet)	0,0	0,0	91,6	14,9	-17,7
Globale aksjer - Danske NaviGate Global C	78,2	13,2	-	-	-6,6
Totalportefølje	593,5	100,0	616,2	100,0	-19,5

*Hensyntatt innskudd og uttak.

**Bokført verdi inkl. påløpte renter (ikke markedsverdi).

Rebalansering – del 2

Som omtalt i 1. tertialrapport kom porteføljen for globale aksjer våren 2008 i brudd med sitt tillatte minimumsavvik på 5 prosentenheter iht finansreglementet. Det ble derfor rutinemessig planlagt en rebalansering for å gjenopprette porteføljeandelens normalfordelingen iht finansreglementet. Som følge av bl.a den betydningsfulle størrelsen på aksjeinvesteringen, ble rebalanseringen delt i to deler. Del 1 ble gjennomført i april ved anskaffelse av globale aksjer for 15 mill kr. Den norske aksjeporteføljen og pengemarkedsporteføljen ble samtidig redusert med hhv 5,2 og 9,8 mill kr.

Del 2 av rebalanseringen var ventet å bli gjennomført i forkant eller etterkant av sommeren ved økning av globale aksjer med 15,9 mill kr og tilsvarende nedvektning i porteføljen for norske renter omløp. En vurdering av markedsforholdene (se under Markedskommentar) har imidlertid medført en utsettelse av disse transaksjonene. I skrivende stund ventes rebalanseringen å bli sluttført i løpet av tredje tertial.

Finansmarkedet, og for energiverksfondets del aksjemarkedet spesielt, har de siste månedene vist seg fra sin brutale side, med betydelig kursfall og dermed tap i de markedsvurderte porteføljene. Slike verdisvingninger, som man må påregne kan inntreffe, illustrerer viktigheten av en veldiversifisert portefølje, hvor en begrenset andel av porteføljen

er plassert i kursfølsomme aktiva som aksjer. Like fullt viser analyser at det i et lengre perspektiv gir meravkastning å gjennomføre en passiv rebalanseringsstrategi, ved at aksjeandelen bringes tilbake til sin normalposisjon etter at en yttergrense er nådd. Som nevnt i første avsnitt, vil dette i det korte perspektivet innebære kjøp av aksjer, til tross for de rådende markedsforhold.

Markedskommentar

Andre tertial var i likhet med første tertial preget av stor uro i de internasjonale finansmarkedene. Tap innen finans sektoren, spesielt i USA, har vært større enn tidligere antatt og redusert vekstutsiktene for verdensøkonomien. Svingningene i verdensindeksen toppet seg foreløpig i juni, med fall på hele 8,1 %, noe som er det største månedlige fallet i denne indeksen på over fem år. Pr andre tertial er globale aksjer ned med 11,3 % målt ved verdensindeksen MSCI World Net i norske kroner. Indeksen er i denne perioden lite påvirket av valutabevegelser, da den norske kronen har beveget seg minimalt i forhold til viktige valuta som dollar og euro.

Hovedindeksen på Oslo Børs falt i andre tertial med 8,1 % og er hittil i år ned 13,3 %. I siste halvdel av andre tertial var det et sterkt fall i oljeprisen fra høye nivåer, noe som påvirket Oslo Børs negativt. I løpet av det siste året har likevel utslagene på Oslo Børs langt i fra vært like store som bevegelsene i oljeprisen, verken under oppgangen eller nedgangen.

Norges Bank hevet styringsrenten med 0,25 prosentenheter i hvert av tertialene slik at den ved utgangen av andre tertial ligger på 5,75 %. Pengemarkedsrenten 3 mnd NIBOR steg fra 5,9 % ved årets inngang til 6,6 % ved utgangen av andre tertial. Statsobligasjoner med lang løpetid har gitt svakere avkastning enn pengemarkedet hittil i år.

Oppsummering

Totalporteføljen oppnådde en avkastning på -3,1 % i årets åtte første måneder. Kommunens langsiktige målsetting for energiverksfondet er en årlig realavkastning på 4,25 % sett over en ti års periode. Siden start i oktober 2003 har porteføljen gitt en årlig avkastning på 3,5 %. I samme periode har årlig inflasjon vært 1,9 %, noe som har gitt en årlig realavkastning på 1,6 %. Energiverksfondets avkastning er derfor under den langsiktige målsettingen ved utgangen av andre tertial.

Dato: 29.09.2008
Saksnr.: 200812743-1
Arkivkode E: 212
Saksbehandler: Arne Henrik Lukashaugen

Saksgang
Kommunalutvalget
Formannskapet
Bystyret

Møtedato
07.10.2008
22.10.2008
29.10.2008

2. tertialrapport. Investeringer

Sammendrag:

Denne saken dreier seg kun om investeringsdelen da driftsdelen fremmes parallelt som egen sak. Det er lagt vekt på avvik, dvs overskridelser eller besparelser knyttet til de enkelte prosjekter. Investeringsinstruksen har bestemmelser om at avslutning av investeringsprosjekter skal forelegges bystyret. Sektorene benytter tertialrapporten til å foreta en rekke tekniske budsjettreguleringer som i liten grad omtales i saken, men kun innarbeides i forslag til budsjettreguleringer. I tråd med tidligere praksis fremmes også enkelte nye investeringsprosjekter og omdisponeringer i tertialrapporten.

På grunn av forskyvning av investeringer til 2009, er det er i denne saken foreslått å redusere netto låneopptak på ca 3,1 mill kr. De største tilleggsbevilgningene gjelder økt egenkapitalinnskudd i KKP med ca 19,0 mill kr, og innarbeiding av finansiering av kjøpet av Kirkegt. 2 D med 19,5 mill kr. Tilleggsbevilgningsbehovene er nærmere omtalt i saken. Det avsettes ca 6,0 mill kr til byggefondet og netto avsetning/bruk vedr kapitalfondet medfører en svekkelse med ca 78,2 mill kr. Av dette utgjør forskjøvet salgsinntekt ca 53,9 mill kr.

Forslag til vedtak:

1. Bystyret tar 2. tertialrapport investeringsdelen til orientering.
2. Tilleggsbevilgninger, omdisponeringer, avslutninger av prosjekter og budsjettreguleringer som er omtalt i saken vedtas.

Tor Sommerseth
rådmann

Arne Henrik Lukashaugen
regnskapssjef

Trykte vedlegg:
Revisjonsuttalelse vedr byggeprosjekt
Utrykte vedlegg:
Budsjettreguleringsskjemaer

Bakgrunn for saken :

Denne saken dreier seg kun om investeringsdelen da driftsdelen fremmes parallelt som egen sak. Hovedutvalgene er pålagt tertialvis rapportering til bystyret og denne saken tar utgangspunkt i tertialrapportene fra de respektive sektorer til sine hovedutvalg. Forhold som må videre til bystyret er innarbeidet i denne saken. For å begrense omfanget er det forutsatt at generell rapportering om investeringsprosjektenes fremdrift, gjøres i hovedutvalgene.

Det er lagt vekt på avvik, dvs overskridelser eller besparelser knyttet til de enkelte prosjekter. I tråd med tidligere praksis fremmes også enkelte nye prosjekter og omdisponeringer i tertialrapporten.

I det etterfølgende er forslag til omdisponeringer, tilleggsbevilgninger og sluttregnskap kommentert. Avslutninger av prosjekter skjer i hovedsak nå i 2. tertialrapport. Ubetydelige korreksjoner, samt tekniske budsjettreguleringer, er kun omtalt samlet og detaljene vil fremgå av forslag til budsjettreguleringer som følger saken som uttrykt vedlegg.

1 Rådmannens stab

Egenkapitalinnskudd KKP vedr Kirkelig fellesråd

På bakgrunn av den uro som finansmarkedene har gjennomlevet i september og de konsekvenser dette har hatt på pensjonskassens bufferkapital og risikobærende evne, har styret i pensjonskassen i møte 25.09.08 vedtatt å kreve inn ytterligere ansvarlig kapital fra Kristiansand kommune, og øvrige medlemsforetak med til sammen 20 mill kr. For kirkelig fellesråd utgjør andelen av dette til sammen kr 189.000. Dette må bevilges som et tilskudd fra kommunen. Beløpet dekkes ved bruk av kapitalfondet.

2 Barnehageetaten

Kristiansand Eiendom v/prosjektavdelingen har ansvar for følgende vedtatte barnehagebyggprosjekter: Tinnstua, Karuss, Nøtteliten, Roligheden-naturbase, Øvre Slettheia-modul, Bergtorasvei-ny avd., Havlimyra, Marvika, Øvre Slettheia og Donnhuset/Vabua. Kristiansand Eiendom rapporterer status for disse prosjektene.

Barnehageetaten har noen investeringsprosjekter som gjelder ulike ombyggingstiltak, utbedringstiltak og mindre investeringsprosjekt tilknyttet nytt inventar i nye barnehagebygg.

Prosjekt 4200001 - Ombyggingstiltak-barnehager:

Tidligere omdisponeringer og bruk av statlige investeringstilskudd er benyttet til å foreta ulike ombyggingstiltak i barnehagene. Ombyggingstiltakene er gjennomført for å etablere flere nye plasser ved barnehagene Øvre Slettheia, Askeladden, Bamsebo og Voietun. Mindre ombyggingstiltak er også gjennomført ved Kløvergården, Søm og Hellemyr i tråd med oppfølging av vedtatt barnehagebehovsplan.

Det er i tillegg utgiftsført etableringsutgifter for midlertidige plasser på mobil/brakkeløsninger ved Karuss, Hellinga, Øvre Slettheia, Møllestua, Odderøya, Grim, Hellinga, Kongsgård og Bamsebo og 2 ulike bygg under Vabua flyktningebarnehage, samt innleie av Dykkerklubbens lokaler v/ Linerla barnehage.

Det vil komme ca. 1,7 mill.kr. i ytterligere utgifter på dette investeringsprosjektet i løpet av høsten. Totalt sett må prosjektet tilføres 1,5 mill kr finansiert av sektorens driftsramme.

Prosjekt 4200002 - Utbedringstiltak-barnehager:

Ubrukte investeringsmidler på totalt 0,204 mill.kr. gjelder etterslep-vedlikehold i 10 kommunale barnehager, som ble bevilget ved 2 tertialrapport 2006. Midlene er samkjørt med vedlikeholdsplaner for Kristiansand Eiendom og vil bli benyttet i løpet av 2007 og 2008. Flere barnehager må gå ut til private byggefirmaer, ettersom Kristiansand Eiendom v/ byggservice ikke har kapasitet til å følge opp barnehagenes bestillinger som tidligere. Dette medfører en del forsinkelser, og er en merbelastning for barnehagelederne som må ta ansvar for at planlagte vedlikeholdsarbeider blir bestilt og utført.

Prosjekt 4200003 - Utbedringstiltak-funksjonshemmede:

Prosjektet ble opprettet i 2004, og tilskuddsmidler ble tildelt 2 kommunale og 2 private barnehager med behov for utbedrede lekeplasser tilpasset funksjonshemmede barn. Prosjektets kostnad er kr 250.000 og dette prosjektet avsluttes uten avvik.

Inventarprosjekt 9382020 – Tinnstua barnehage (ansvar 22800):

Prosjektet foreslås avsluttet jf omtale under Kristiansand Eiendom.

3 Helse og sosialsektoren

Sektoren har gjennomgått pågående prosjekter, og melder ikke om tilleggsbevilgningsbehov eller prosjekter som skal avsluttes i tertialrapporten.

4 Kultursektoren

Det foreslås at følgende anlegg blir regnskapsmessig avsluttet:

Prosj. 4450002 Kjøp av småbusser med merforbruk på kr 339.000 som etter tidligere vedtak i kulturstyret er dekket med bevilgning på inntil kr 500.000 finansiert av disposisjonsfondet (tidligere driftsoverskudd) tilhørende fritidsetaten.

Prosj. 4480105 Flekkerøy hovedbane med besparelse på kr 3.000.

Prosj. 4482001 Justvikbanen med merforbruk på kr 122.000.

Prosj. 4483001 Prestheia banen med besparelse på kr 46.000.

Prosj. 4483201 Holte – kunstgressbane med merforbruk på kr 445.000.

Prosj. Tinnheia fotballbane med besparelse på kr 987.000.

Totalbesparelsen på kr 469.000 vedrørende idrettsanleggene foreslås overført prosjekt 4485000 Rehabilitering og opprusting av idrettsanlegg.

5 Teknisk sektor inkl. Kristiansand Eiendom

5.1 Teknisk sektor

Prosjekt 9336040 Tollbodgt. 22 - ombygging arkiv

Bakgrunn:

Prosjektet ble gjennomført for at teknisk sektor skulle få en bedre og mer fremtidsrettet arkivtjeneste med bedre service både for saksbehandlere og publikum.

Hovedtiltak har vært å avklare fysisk plassering og ombygging av lokaler (1,7 mill.kroner) samt digitalisering av innkommende korrespondanse og etterspurt dokumentasjon (ustyr, infrastruktur og programvare).

Prosjektet er gjennomført i perioden 2003-2006 og ble håndtert innenfor gitte bevilgninger.

Samme prosjektnummer ble benyttet da det ble startet et prøveprosjekt for digitalisering av byggesaksarkivet våren 2006. Dette prosjektet hadde ikke egen bevilgning men skulle dekkes av andre midler i sektoren. Avviket på -kr. 306 533 er knyttet til dette prosjektet og foreslås dekket av ubrukte midler på prosjekt 5614515 Kartserver kr. 119 805 og resten dekkes av disposisjonsfondet kr. 186 728 hos teknisk direktør.

Rådmannen foreslår at prosjektet blir avsluttet.

Prosjekt 5114517 Redning/vanndykkerbil

Prosjektet har en lite overskridelse på kr 13.214 som dekkes av salgsinntekten på kr. 15.000. Rådmannen foreslår at prosjektet blir avsluttet. Bruk av lån reduseres med resterende beløp kr 1.786.

Prosjekt 5114516 Brannmesterbil

Prosjektet er gjennomført med en besparelse på kr. 21 250 inkl salgsinntekt. Rådmannen foreslår at prosjektet blir avsluttet. Merinntekten er tidligere avsatt til kapitalfondet.

Suldalenprosjektet

Egen bevilgning på 2 mill kr. til Suldalenprosjektet foreslås omdisponert til arbeidsplan vei (1,5 mill.) og arbeidsplan veilys (0,5 mill.), da utførte anlegg i Suldalen og Dalane er kostnadsført på disse (fortau langs Suldalsveien og belysning/sanering av luftstrekk langs Suldalsveien og Dalaneveien).

Rodestasjon på Dalane sentralanlegg

Det er bevilget ca. kr 2,7 mill. til rodestasjon på Dalane. Den opprinnelige planen er endret da sivilforsvaret er tildelt lokaler i hovedbygget som var tenkt benyttet til rodestasjon. Rodestasjonen planlegges nå integrert i renovasjonsavdelingens nye lagerbygg. Endelig kostnadsoverslag foreligger. Kostnadene er kalkulert til kr 4,900 mill. Det er tidligere bevilget kr 2,683 mill. til ny rodestasjon, hvor av kr 39.005 er medgått til arkitektonorarer. Den gamle rodestasjonen på Tangen må fraflyttes innen september 2009. Arbeidene må derfor startes opp tidlig på året 2009.

Økt kapitalbehov er kr 2,3 mill. for å gjennomføre prosjektet. Økt kapitalbehov rodestasjon Dalane vurderes tatt inn i HP 2009-12.

Prosjekt 5333015 Gangbru Dønnestad

Bevilgningen til gangbrua på Dønnestad er på kr 6,329 mill kr med tilleggsbevilgning fra 1. tertial. Pr. utgangen av august er bevilgningen overskredet med 1,3 mill kr. Fortsatt gjenstår diverse etterarbeider. Overskridelsen er et resultat av følgende forhold:

- Hovedårsaken til nye overskridelser er at budsjett er kalkulert eks. mva. Momsrefusjon føres ikke på anlegget og dette utgjør en "merkostnad" på 1,0 mill kr
- Avtale med grunneiere og ny trase for bru har medført mange endringer i den påfølgende byggeprosessen. Det er påløpt ekstra kostnader på landsiden på Dønnestad og Ryen med ekstraordinære tiltak på eiendommer. I hovedsak estetiske tiltak, erosjonssikring, full sikring av elvebredden på Ryen, flytting av masser, samt drenering og overvannshåndtering, inkl. steinsetting. Det meste av dette er vurdert og utført underveis.
- Dårlige grunnforhold medfører i tillegg til pelefundament på Ryen også at det er lagt erosjonsnett og forsterket terreng under anleggsperioden. Gjentatt opparbeidelse av plen etter krav fra grunneiere.
- Riggkostnader har økt pga. stopp i arbeider ifm. naboprotester både på anlegg i Tveit og i Polen. Disse har vært større enn antatt, spesielt på Dønnestad/ Ryen.
- Kranleie, sjøtransport og intern materialhåndtering før sammenstilling har vært større enn antatt. En del av disse kostnader ligger utenfor fastpris. Dette er kostbare tjenester som i

et presset marked ble bestilt med lang transport og uforutsett tilrigging (eks. transport tilrigg av 90 tonns kranbil)

- Markedspriser på alt av innleie har vært større enn antatt. I tillegg mye tilrigg pga. stopp i arbeidet og problemer med å få krankapasitet. Mange deloperasjoner som er vanskelig å forutsi i forkant.

Rådmannen foreslår at det tilleggsbevilges 1,6 mill kr til gangbru på Dønnestad. Beløpet dekkes ved låneopptak.

Prosjekt 5504511 Kristiansand Metro

Etablering av Kristiansand Metro forbrukt kr. 745.421 av et budsjett på kr. 852.565. Prosjektet er avsluttet i 2006. Restmidlene tilbakeføres bykassa med totalt kr. 107.144. Låneopptak reduseres dermed med kr 107.114. Rådmannen foreslår at prosjektet blir avsluttet.

Prosjekt 5934422 Lekeplasser i boområdene:

Kristiansand Eiendom har i samarbeide med parkvesenet solgt grunn i 2008 for kr 13.700. Pengene skal reinvesteres i nærmiljøet . Parkvesenet anmoder om å budsjettregulere investeringsprosjektet med kr. 13.700.

Rådmannen foreslår at prosjekt lekeplasser i boområder blir styrket med det omtalte beløp kr. 13.700.

5.2 Kristiansand Eiendom

Tertialrapporten inneholder en samlet oversikt over alle investeringsprosjekter innenfor Kristiansand Eiendom sitt ansvarsområde. Enhetens investeringer som ikke er kommentert særskilt i saken holder seg innenfor rammen.

Samlede reguleringer innen investeringsprosjekter gir et netto lånebehov evt. bruk av fond på 22,889 mill kr.

Herav 1,933 mill kr i rammeøkninger til investeringsprosjekter samt en redusert salgsinntekt på 53,911 mill kr.. Forskjøvet bevilgning på 25,0 mill kr og 5,955 mill kr. i avsetning til byggefond fra avsluttede prosjekter. I tillegg reduseres investeringsrammen til ett prosjekt med 2 mill. kroner.

Følgende investeringsprosjekter som her er kommentert spesielt, har behov for tilleggsbevilgning eller reduksjon i bevilget ramme.

Prosjekt 9393030 Bergtorasvei barnehage

Prosjektet er en totalentreprise på nybygg og noe innvendig renovering, med to opsjoner. Opsjon 1, er utvidelse av 3 eksisterende vindfang. Disse er lite funksjonelle, og bør utvides. Opsjon 2, er opprustning/renovering av fasaden til eksisterende bygg. Bygget er slitt, og ikke godt nok vedlikeholdt. Denne jobben må utføres innen få år, så det er god økonomi å gjøre dette mens man da har arbeidere og utstyr på byggeplassen. Den opprinnelige prosjektrammen er 5,189 mill kr.

Innkomne anbud med opsjoner ligger over rammen. Selv med en noe redusert kvalitet på tilbygget (følger gamle byggeforskrifter) er det ikke mulig å få kostnadene tilstrekkelig redusert.

Rammen for prosjektet foreslås økt med 1,233 mill kr til 6,422 mill kr. Beløpet dekkes ved bruk av lånemidler.

Prosjekt 9210040 Strømme skole – 4.byggetrinn

Det er fra staten/fylket tildelt 0,2 mill.kroner til utenomhusarbeider ved skolen.

Det foreslås at rammen for prosjektet økes med 0,2 mill kr. tilsvarende for å få gjennomført arbeidene som planlagt.

Beløpet dekkes ved økt refusjon.

Prosjekt 1520020 Kostnader intensjonsavtale museumsområde

Reguleringsplanen for museums- og festivalområdet ble vedtatt av bystyret på forsommeren. Rammene for videreutvikling av området er dermed fastlagt.

Videre konseptutvikling og detaljplanlegging vil skje i regi av Vest-Agder museet, i nært samarbeid med Vest-Agder fylkeskommune og Kristiansand kommune.

Prosjektkostnadene er vurdert, men finansiering av projektkostnadene, herunder planleggingskostnadene, og prinsipper for fordeling av kostnader mellom Kristiansand kommune og Vest-Agder, er ikke avklart. Statens andel er heller ikke kjent. Det må derfor igangsettes en avklaringsprosess med involverte parter, og det må etableres en forpliktende samarbeidsavtale om videreutvikling av området. Budsjetterte kostnader – 0,25 mill kr - omfatter prosesskostnader ifm dette arbeidet og foreslås dekket fra allerede eksisterende prosjekt.

Prosjekt 9383020 Roligheden barnehage

I HP2007 ble det fattet vedtak om å bevilge midler til å utvide Roligheden naturbarnehage med lokaler til naturbasen som i dag holder til i leide lokaler i Lund bydelshus.

Byggeprosjektet ble påbegynt i november 07 og ferdigstilt i juni 08. I siste fasen av prosjektet ble det klart at eksisterende barnehage ikke hadde tilstrekkelig slokkevann i sin umiddelbare nærhet. Dette medførte etablering av en ny brannkum. Kostnadene tilknyttet dette arbeidet er i størrelsesorden 0,2 kr inkl. mva. og det foreslås at projektkostnaden økes tilsvarende.

Rammen for prosjektet foreslås økt med 0,2 mill kr.

Beløpet dekkes ved bruk av lånemidler.

Nytt prosjekt - Arrangementshall Gimlehallen-utredningsmidler

Rådmannen ønsker og utrede en arrangementshall i forbindelse med Gimlehallen eventuelt med tanke på neste års rullering av handlingsprogrammet (10-13). Utredningen avventes til det er avklart om det blir arrangementshall i aktivitetssenteret på Marinetomta.

Det kan være aktuelt å se på tre alternativer:

1. Bruke Gimlehallen som den er
2. Utvide Gimlehallen mot grusbanen for å få plass til tribuner
3. Ny hall ved siden av Gimlehallen.

Det foreslås å sette av 0,3 mill kr i utredningsmidler til prosjektet.

Beløpet dekkes ved bruk av lånemidler.

Prosjekt 5200018 Odderøya – etablering fylkesmuseum

Grunnet uavklarte forhold knyttet til finansiering fra stat og fylkeskommune foreslåes det foreløpig å ta ut kommunens fullfinansiering av prosjektet. En vil beholde tilstrekkelig med prosjektmidler slik at en søknad om finansiering til departementet kan bli fremmet.

Det foreslås å redusere rammen til prosjekt 5200018 med 2,0 mill kr.

Reduksjonen medfører redusert bruk av lånemidler.

Prosjekt 7000000 Salg av eiendom

I forbindelse med fjorårets handlingsprogram ble det lagt inn forventede salgsinntekter (ikke taksert ved behandling av HP) fra salg av Alladin og teaterbygningene. Politisk vedtak i september d.å. omgjorde salgsvedtaket slik at kommunen selv skal utvikle disse eiendommene. Som en konsekvens av dette må prosjekt salg av eiendom nedjusteres med 53,911 mill kr. Økt salgsinntekt er lagt inn i 2011.

Det foreslås å nedjustere forventet salgsinntekt i prosjekt 7000000 med 53,911 mill kr. Budsjettert avsetning til kapitalfondet reduseres tilsvarende.

Nytt prosjekt Kjøp av Kirkegt 2 D

Bystyret vedtok i sak 148/08 kjøp av Kirkegt 2 D for 19 mill kr pluss omkostninger på kr 494.548. Budsjetjustering ble forutsatt utført i 2 tertialrapport.

Kjøpet finansieres ved belastning av utbyggingsprosjekt 14 mill kr. Dette beløpet dekkes av fond til utbyggingsområder. Eventuelt statstilskudd vil bli tilbakeført fondet. Resterende del av kjøpesummen 5,495 mill kr inkl omkostninger dekkes ved økt låneopptak.

Forskyvning av bevilgninger – endret utbetalingstakt i prosjektene

Enkelte av investeringsprosjektene har, av ulike grunner, forskyvninger i forhold til planlagte utbetalingstidspunkter. Dette tilsier at deler av allerede bevilgede midler kan forskyves til 2009, noe som gir besparelser for kommunen.

Med bakgrunn i det overnevnte foreslås det å redusere bevilgning for prosjektene (ref. tabell), samtidig som de reduserte bevilgningene innarbeides i HP 2009-2012.

Prosjnr	Prosjektnavn	Overføres til 2009
9035020	Lindebøskauen skole	5,0 mill kr.
9009010	Havlimyra skole/flerbrukshall	20,0 mill kr.
	SUM	25,0 mill kr.

Kommentarer til noen prosjekter

Prosjekt 9982010 Donn-huset – avsetning barnehage

Det er i 1. tertialrapport foreslått at Donn-huset rives, og at det bygges ny barnehage på tomten. Finansieringen tas opp ved rulling av HP 2009-12. For å rekke ferdigstilling høsten 2009, er det en forutsetning at eksisterende bygning rives i november 2008.

Prosjekt 9915010 Ravnedalen – utvikling kafebygg

Det er utarbeidet et skisseprosjekt vedrørende utvidelse og rehabilitering av cafe Generalen i Ravnedalen. Eksisterende bygning er i meget dårlig stand, kostnadene for utbedringen vil nær dekke hele rammen. Utvidelsen av bygningen kan derfor ikke utføres.

Prosjekt 5200012 Forurensede fjordsedimenter (land)

Det er kommet opplysninger om mulige forurensede områder som ikke er tatt med i tiltaksplanen. Det foretas nå undersøkelser, prosjektering og kalkyler som vil vise om gjenstående budsjett er tilstrekkelig. Kostnadene vil ikke være klarlagt før behandlingen av tertialrapporten.

Prosjekt 9953001 Brannsikring kommunale bygg

Det ble i 2003 bevilget 27,6 mill. kr til "Brannsikring – kommunale bygg". Det gjenstår ennå å gjennomføre noen av de aktuelle tiltakene. Det er noe usikkert om prosjektene kan fullføres innenfor rammen. Dette skyldes bl.a. at det har vært en betydelig prisstigning i perioden frem til i dag. Ovennevnte bevilgning omfattet i det vesentlige behov for personsikring. Det vil være nødvendig å foreta en grundigere utredning av kommunens bygningsmasse for å avdekke det totale brannsikringsbehovet og kostnader knyttet til dette.

5200011 Miljøoppyrdding Torsvika

I 1. tertial 2005 ble det avsatt 20 mill. kr. til miljøoppyrdding i Torsvika. Avsetningen skulle dekke nødvendige miljømessige tiltak i forbindelse med bygging av nytt stadion.

Etter at kontrakten med Start Toppfotball var på plass i september 05, påtok utbygger seg å utføre de miljømessige tiltakene på land for kr. 16,5 mill. Det ble da besluttet at prosjektet også skulle omfatte de nødvendige miljømessige tiltak i sjøen i Torsvika.

Kostnadene tilknyttet Kristiansand kommunes andel av mudringen i Torsvika har økt fra estimer på 2-3 mill. i 2006 til 6-8 mill. i dag. I prognosen er det avsatt 8 mill. til mudringsarbeidet. Siste prognose baserer seg på tilbud innhentet fra entreprenør febr. 08. Arbeidene er igjen sendt ut på anbud, nå med to alternative løsninger, mudring og tiltekkning. Tildekkingsalternativet er billigere enn mudringsalternativet.

Pr. i dag foreligger det ikke bevilgning for å sette i gang mudring på kommunens andel i Torsvika. Det foreslås å avklare bevilgning når anbudsprisen er klarlagt.

Avslutning investeringsprosjekter

Kristiansand Eiendom foreslår i forbindelse med tertialrapporten og regnskapsmessig avslutte 16 stk ordinære investeringsprosjekter.

Over/underskudd relatert til ordinære investeringsprosjekter foreslås avsluttet mot byggefond.

I tillegg avsluttes 6 investeringsprosjekter i småbåthavnene. Overskudd/underskudd salderes ved netto bruk av disposisjonsfond tilhørende småbåthavnene.

Revisjonen har fått tilsendt oversikt over hvilke investeringsprosjekter som foreslås avsluttet, og har valgt ett som de har ønsket å revidere (ytterligere to prosjekter var satt opp til revisjon, men har ikke kunnet avsluttes fordi prosjektene fortsatt er aktive regnskapsmessig). Revisjonens uttalelse følger som trykt vedlegg til tertialrapporten, og er i tillegg kommentert under det prosjektet som er revidert (prosjekt 9342050 Stener Heyerdal omsorgssenter).

Nedenfor følger tabellarisk fremstilling av økonomisk status, samt kommentarer knyttet til prosjektene.

Prosjektnr	Prosjektnavn	Ramme	Regnskap	Overført garanti - prosjekt	Avvik
9030030	Flekkerøy skole	88 779 000	87 187 389	50 000	1 541 611
9060030	Hellemyr skole paviljong/svømmehall	30 300 000	27 608 913		2 691 087
9342050*	Stener Heyerdal omsorgssenter-2.byggetr.	48 323 000	48 988 371		-667 471
9372030	Nøtteliten barnehage	2 459 000	2 423 852		35 148
9382020	Tinnstua barnehage,nybygg	12 307 000	11 358 319		948 681
9394030	Linerla barnehage,parkeringsplasser	169 000	86 243		82 757
9001130	Rådhusgt. 18-rullestolrampe	150 000	150 000		0
9001081	Rådhusgt. 20-ombygging	900 000	915 155		-15 155
9981010	Elvegt. 52A-kjøp/ombygging	35 206 000	35 205 573		427
9001082	Fasade byhall	625 000	655 907		-30 907
9373010	Oddernes barnehage,tilbygg	675 000	0		675 000
9456030	Oppgradering leilighet Kongensgt. 2B	100 000	99 768		232
9955000	HMS-tiltak i skolene	6 000 000	6 053 353		-53 353
9381010	Søm bydelshus	4 792 000	4 807 832		-15 832
9072020	Hommeren infrastruktur	13 100 000	12 300 082		799 918
1520019	Areal 6 Odderøya-regulering	147 663	147 663		0
	Sum byggeprosjekter	244 032 663	237 988 420	50 000	5 992 143
	Småbåthavnene:				
4119226	Kuholmen-utskifting brygge	1 038 000	1 037 840		160
4119305	Justvik - ny brygge	1 100 000	1 118 559		-18 559
4119321	Kolmila - ny brygge	482 000	448 285		33 715
4119341-45	Alsviga - ny brygge/innløsning	2 490 000	2 483 162		6 838
4119382	Ternevig - bortsprenning av grunne	400 000	454 374		-54 374
4119411	Nytt båthavnsdataanlegg	1 110 000	1 114 901		-4 901
	Sum småbåthavnene	6 620 000	6 657 121		-37 121

* Overskridelse på utgiftssiden kr. 665.371 og svikt i statstilskudd på kr. 2.100 til sammen kr. 667.471.

9030030 Flekkerøy skole

Bakgrunn:

Prosjektet omfatter nybygg med ca 2350 m2 og rehabilitering av gamlebygget på ca 2900 m2. Videre er uteområdet oppgradert, og skolen har fått ny adkomstvei fra Alsvika.

Byggesaken:

Prosjektet er gjennomført som administrert sideentreprise.

Fremdrift:

Nybygg: Oppstart juni 2004 og ferdigstilt i juni 2005.

Ombygging: Oppstart i juni 2005 og ferdigstilt i juni 2006.

9060030 Hellemyr skole paviljong/svømmehall

Bakgrunn:

Prosjektet omfattet ny svømmehall med varmtvannsbasseng og rehabilitering av fire paviljonger (svømmehall ca.300 m2, paviljonger ca. 1400m2).

Den gamle svømmehallen ble revet.

I fire paviljonger ble nødvendige bygningsdeler utskiftet og byggene ble brannteknisk oppgradert, nye ventilasjonsanlegg ble installert og byggene ble utstyrt med fjernvarme. Alle paviljonger fikk nye el-tavler, nye kurser og nytt lysarmatur. Sanitærutstyr ble utskiftet etter behov.

Byggesaken:

Prosjektet ble gjennomført som administrert sideentreprise.

Fremdrift:

Byggingen startet mars 2005 og ble ferdigstilt i januar 2006.

9342050 Stener Heyerdal omsorgssenter – 2.byggetrinn

Bakgrunn:

Prosjektet omfattet full hovedombygging av sykehjemmet i Kr.IV.gt. 39. Bygget er i tre etasjer samt kjeller til sammen 2.728 m².

I hovedbygget ble alle bygningsdeler fjernet, kun bærende konstruksjoner sto igjen.

I tillegg ble 150m² ombygging i nabobygget, Misjonsbygget utført. Her ble bygget totalt også oppgradert etter moderne brannkrav.

Omsorgssenteret hadde tidligere 63 sykehjemsplasser fordelt på enkelt og dobbeltrom.

Bygget ble nå ombygd til omsorgssenter for 40 beboere i heldøgnspleie.

Dette har vært en komplisert prosjekt med stram økonomi.

Som følge av økende krav til brannsikkerhet og tilgjengelighet på Misjonsbygget, har prosjektet fått en budsjettoverskridelse på utgiftssiden på kr. 665 371.

Byggesaken:

Prosjektet ble gjennomført som administrativ sideentreprise.

Fremdrift:

Byggingen startet april 2004 og ble ferdigstilt i mai 2005.

Revisjonens merknader som det må tas hensyn til:

"Så vidt revisjonen kan se har det ikke blitt kjørt anbudskonkurranse for prosjektering av bygg og prosjekteringsledelse. Det foreligger tilbud fra leverandøren, samt referat fra et forhandlingsmøte.

I følge kommunens instruks for investeringer av 2006 skal sluttregnskap utarbeides etter 2.garantiår. Prosjektet skulle således vært regnskapsavsluttet høsten 2007. På grunn av ekstra brannsikring som måtte utføres, ble avslutningen utsatt til høsten 2008."

Kommentarer fra Kristiansand Eiendom:

Anbudskonkurranse er dessverre ikke kjørt for arkitekt og prosjekteringsledelse, men ble avtalt ved forhandlinger. Enhetens nyetablerte kvalitetssystem skal ivareta at dette unngås i fremtiden.

I og med at sluttregnskap kun forelegges ved 2.tertialbehandlinger, vil en kunne få forsinkelser ved fremleggelse av sluttregnskap til bystyret på opptil ett år.

9372030 Nøtteliten barnehage

Bakgrunn:

Arbeidstilsynet ga pålegg om utbedring av rom for personalet. Ble løst med et mindre tilbygg på ca 40 m² for å bedre garderobeforhold og pauserom.

Byggesaken:

Ble utført som regningsarbeider etter rammeavtaler.

Fremdrift:

Oppstart var i juni 2007 med ferdigstilling i november 2007.

9382020 Tinnstua barnehage

Bakgrunn:

Tinnstua barnehage ble besluttet revet og erstattet med nybygg.

Byggesaken:

Byggesaken ble gjennomført som totalentreprise.

Fremdrift:

Byggingen startet i desember 2005 og nybygget ble ferdigstilt i juli 2006.

9394030 Linerla barnehage, parkeringsplasser

Bakgrunn:

I HP 2007 ble det bevilget penger til etablering av nye parkeringsplasser for Linerla barnehage. Barnehagen hadde ingen spesielle opparbeidede plasser og det skapte problemer både for barnehagen, naboer og andre forbipasserende.

Prosjektet ble gjennomført i 2007.

9001130 Rådhusgt. 18 – rullestolrampe

Bakgrunn:

Prosjektet omfatter fjerning av gammel rullestolrampe i metall og støping av ny rampe inn til rådhuset. Det er montert rekkverk i stål og kjøredekke i galvanisert stål.

Byggesaken:

Prosjektet ble gjennomført som byggherrestyrte arbeider med entreprenører som var lavest på anbudspris.

Fremdrift:

Byggingen startet april 2007 og ble ferdigstilt i september 2007.

9001081 Rådhusgt. 20 – ombygging

Bakgrunn:

Prosjektet omfatter renovering av helt nødvendige arbeider i 1. og 2. etasje. Arbeidene består i utvendig rehabilitering og maling av områder som var utsatt for fuktgjennomtrengning. Innvendig blir vegger malt og gulv lakket.

Videre ble en del vvs gjenstander utskiftet. Det ble også utskiftet tele og elektroinventar.

Ventilasjonsanlegget ble rengjort og utbedret.

Spiserom ble helt oppgradert. Vegger ble malt og gulv lakket..

Byggesaken:

Prosjektet ble gjennomført som byggherrestyrte arbeider med entreprenører som har årsavtaler med Kristiansand Eiendom.

Fremdrift:

Byggingen startet april 2007 og ble ferdigstilt i september 2007.

9981010 Elveggt. 52A – kjøp/ombygging

Bakgrunn:

Prosjektet ble gjennomført på bakgrunn av bystyresak 111/06, der det ble fattet vedtak om kjøp og ombygging av lokalene.

Byggesaken:

Prosjektet er gjennomført på grunnlag av rammeavtaler.

Framdrift:

Lokalene ble tatt i bruk våren 2007 i henhold til fremdriftsplan. Det er i ettertid gjennomført en del utbedringsarbeider frem til våren 2008.

9001082 Fasade byhall

Bakgrunn:

Prosjektet har omfattet teglfasaden på byhallen mot torget.

Det ble i jan/feb. oppdaget store forskyvninger og sprekker i fasaden etter stort snøfall.

Det ble konkludert med at fasaden måtte delvis rives ned og mures opp igjen med tilsvarende teglstein.

Byggesaken:

Arbeidet inngått på rammeavtale med Kruse Smith.

Fremdrift:

Arbeidet startet mars 2007 og ble ferdigstilt i juli 2007.

9373010 Oddernes barnehage, tilbygg

Tilbygg etter opptak av småbarn ved Oddernes barnehage, ble bevilget i handlingsprogrammet 2007-2010. Samtidig ble det vedtatt at Oddernes og Kongsgård barnehage skulle erstattes med ny barnehage i Marvika. Ny barnehage i Marvika skal etter rullering av handlingsprogram 2008-2011 være ferdig i 2011. Bevilgning til tilbygg ved Oddernes barnehage og andre vedlikeholdstiltak ved disse to barnehagene utgår.

9456030 Oppgradering leilighet Kongensgt. 2B

Bakgrunn:

Prosjektet ble igangsatt for å utvikle eksisterende leilighet med tanke på salg/utleie.

Nåværende leilighet er så nedslitt, og standarden så utdatert, at den ikke egner seg for bruk.

Byggesaken:

Arkitektoppdraget ble tildelt SMS arkitekter som en oppfølging av annet engasjement de hadde hatt knyttet til teaterbygningene, herunder Kongens gate 2 B.

Framdrift:

På grunnlag av godkjent rammetillatelse ble det utarbeidet anbudsinnbydelse.

Det var en tilbyder. Anbudet lød på kr 2.479 mill kr. inkl. mva., dvs. ca. 1.080 mill kr.

mer enn det opprinnelig var budsjettmessig dekning for. KE vurderte det som ikke regningssvarende å gjennomføre tiltaket, spesielt med tanke på usikkerhet knyttet til om eiendommen skulle selges.

9955000 HMS-tiltak i skolene

Bakgrunn:

Prosjektet omfatter tiltak i lokalene grunnet krav fra tilsyn og miljørettet helsevern basert på lover og forskrifter.

Fremdrift:
Byggingen startet april 2000 og ble ferdigstilt i 2004.

Byggesak:
Arbeidene gjennomført innen rammeavtale med de ulike håndverkere.

9381010 Søm bydelshus

Bakgrunn:
Prosjektet har omfattet kjøp av Vardåsveien nr.67. Søm menighetshus og ombygging/oppussing til bydelshus.

Byggesak:
Alle arbeider inngått på rammeavtale.

Fremdrift:
Kjøpet av Vardåsveien 67 ble gjort i 2004 og ble ferdigstilt i 2008.

9072020 Hommeren skole, infrastruktur

Bakgrunn:
I HP 2005 ble det fattet vedtak om å bevilge midler til nødvendig infrastrukturarbeider i forbindelse med etablering av nytt ungdomstrinn/flerbrukshall ved Ytre Torridal skole. Prosjektet omfatter ny undergang under RV9, hovedadkomst til ny skole, gang- og sykkelvegnett til skole, opprustning av adkomstveg til Haslevollen, samt adkomst til tømmeroppstillingsplass.

Byggesak:
Arbeidene gjennomført som en generalentreprise med firmaet Kartevoll AS.

Fremdrift:
Prosjektet ble gjennomført i perioden april 06 til oktober 07. Anlegget er nå ferdigstilt.

1520019 Areal 6 Odderøya - regulering

Bakgrunn:
Prosjektet omfatter utarbeidelse av reguleringsplan for areal 6 på Odderøya etter at dette er overdratt fra Forsvaret til Kristiansand kommune.

Byggesaken:
Arkitektoppdraget ble tildelt ViaNova Kristiansand AS etter innhenting av tilbud fra flere aktuelle leverandører.

Framdrift:
Reguleringsplanen ble godkjent av bystyret i møte den 13.06.06, sak nr. 88/06.

Småbåthavnene :

4119226 Kuholmen, utskifting brygge

Bakgrunn:
Etablering av betongbrygge v/Fantholmen – ca. 80 m – med lys, strøm og vann.
Adkomstbrygge langs land med mulighet for etablering av jolleplasser med utrigggere.

Fremdrift:
Betongbrygge etablert i 2003.
Adkomstbrygge etablert i 2005.

4119305 Justvik – ny brygge

Bakgrunn:
Etablering av ny betongbrygge med utriggere som ny molo. Bryggen har lys, strøm og vann.
Molo oppgradert med steinmur langs to sider.

Fremdrift:
Gjennomført i 2005 – 2006.

4119321 Kolmila – ny brygge

Bakgrunn:
Bryggeutvidelse på 28 meter med utriggere en side. Lys, strøm og vann etablert .

Fremdrift:
Gjennomført i 2001-2004

4119341-45 Alsviga – ny brygge/innløsning

Bakgrunn:
Bølgedemper i betong på ca. 75 meter etablert på en side. Oppgjør med Flekkerøy
båtforening foretatt.

Fremdrift:
Bølgedemper i 2001. Oppgjør båtforening 2004. Siste brygge i 2006.

4119382 Ternevig – bortsprenging av grunne

Bakgrunn:
Bortsprengning av grunne og skjær for etablering av ny brygge. Utført i to etapper.

Fremdrift:
Bygd i perioden 2002-2007

4119411 Nytt båthavnsdataanlegg

Bakgrunn:
Dataprogram – MarinaWeb – for tildeling av båtplasser, fakturering og kunderegister.

Fremdrift:
Gjennomført i perioden 2001 -2006

6 Administrasjonssektoren

Prosjekt 4600002 Digitalt kommunikasjonsnett (CENTREX)

er et prosjekt som går ut på å redusere telefonkostnadene ved at såkalte Centrex-linjer erstattes av IP-telefoni. Merutgift kr 694.133 dekkes ved bruk av lånemidler.

4600026 IP-telefoni

I 1. tertial 08 ble besparelse på kr 317.000 på prosjektet overført til reduksjon av overforbruk i drift på IT-enheten.

Det viser seg at besparelsen er kr. 40.480 større, og tilsvarende beløp legges til IT-enhetens driftsbudsjettet nå i 2. tertial.

Prosjekt 4600030 PC til politikere

Overskridelsene skyldes to forhold: utvidet antallet PC'er (flere politikere og adm), og utvidelser av funksjonalitet (for møtesekretærene) i KRISS

Merutgift kr 628.381 dekkes ved bruk av lånemidler.

7 Skoleetaten

Skoleetaten ber om følgende forskuddteringer av spillemiddelprosjekter ved behandlingen av 2. tertialrapport for 2008:

Prosjekt 4710033 Vigvoll skole flerbruksanlegg - ballbinge

Totalkostnad for prosjektet er anslått til kr 280.000 inkludert spillemidler med kr 140.000 Resten finansieres ved egne midler,

Det forskuddteres spillemidler på prosjekt 471033 med kr 140.000.

Beløpet dekkes ved bruk av kapitalfondet.

Prosjekt 4710034 Vigvoll skole flerbruksområde

Totalkostnad for prosjektet er anslått til kr. 360.000 inkludert spillemidler med kr. 180.000 Resten finansieres ved egne midler.

Det forskuddteres spillemidler på prosjekt 471034 med kr. 180.000

Beløpet dekkes ved bruk av kapitalfondet.

9 Skatt, rammetilskudd og finans

Låneopptak

I den grad det tidligere i saken ikke er kommentert annen finansiering av de enkelte prosjekter, vil samlet økt finansieringsbehov måtte dekkes ved låneopptak.

Eventuelle nye lån nedbetales i samsvar med bestemmelsene i kommunelovens §50 nr 7, dvs. maksimal nedbetalingstid legges til grunn. Rådmannen er i finansreglementet delegert fullmakt til å godkjenne rentebetingelsene og undertegne lånedokumentene.

Nødvendige budsjettendringer som følge av økt opptak av Startlån med 30 mill kr er tatt med i denne saken. Det vises til bystyresak 144/08.

Sørlandets Kunnskapspark AS – Kjøp av aksjer

Kristiansand kommune er innstilt på å imøtekomme krav om en høyere pris fra KRN coaching, som er en liten aksjonær i Sørlandet Kunnskapspark as. Dette innebærer at Kristiansand kommune aksepterer en merutgift på 10.000 kr i forhold til hva bystyret har godkjent tidligere jf bystyresak 103/08. Rådmannen foreslår en tilleggsbevilgning på 10.000 kr som dekkes av kapitalfondet.

Egenkapitalinnskudd KKP

Kommunen har tidligere i år bevilget 30 mill til formålet. På bakgrunn av den uro som finansmarkedene har gjennomlevet i september og de konsekvenser dette har hatt på pensjonskassens bufferkapital og risikobærende evne, har styret i pensjonskassen i møte 25.09.08 vedtatt å kreve inn ytterligere ansvarlig kapital fra Kristiansand kommune, og øvrige medlemsforetak med til sammen 20 mill kr. For kommunen utgjør andelen av dette til sammen 19,018 mill kr. Beløpet dekkes ved bruk av kapitalfondet.

Egenkapitalinnskudd KLP

Egenkapitalinnskudd i KLP utgjør i år 0,955 mill kr. Da en ved utarbeidelse av budsjettet ikke kjenner til de konkrete beløp som vil kreves inn, er det vanlig å tilleggsbevilge årets innkrevde beløp i forbindelse med tertialrapportene. Beløpet dekkes ved bruk av kapitalfond.

Utlån til Nye Kristiansand bompengeselskap

I bystyresak 113/07 ble det bl a vedtatt å gi et kommunalt lån på inntil 25 mill kr. Lånet ble forutsatt innfridd innen 31.12.2008. Hittil er det trukket 7 mill kr på dette lånet.

Fra daglig leder i selskapet har en mottatt følgende melding:

" Nye Kristiansand Bompengeselskap AS ble i 2007 innvilget lån inntil kr. 25. mill. fra hver av eierne, med forutsatt innfrielse innen 31.12.2008. Da lånet ble omsøkt og innvilget, regnet vi med at proposisjonen om Samferdselspakke 1 i Kristiansand ville bli vedtatt i Stortinget i vårsesjonen 2008. Det nye bompengeselskapet regnet med å starte innkreving sommeren 08, og det var forutsatt at lånene kunne innfries eller refinansieres senest 31.12.08.

Bompengeselskapet har nå fått signaler om at stortingsbehandling av Samferdselspakken først vil finne sted i 2009, og derved utsettes oppstart av ny innkreving til tidligst høsten 2009.

Nye Kristiansand Bompengeselskap AS søker derfor om utsettelse med å innfri lånene. Ny innfrielsesdato må vi komme tilbake til, så snart vi får avklart oppstartsdato m.v. Det søkes også om å få legge rentene til hovedstol ved renteforfall, da bompengeselskapet f.t. ikke har likviditet til å betale renter."

Rådmannen foreslår at kommunen tar henvendelsen til orientering, og at kommer tilbake til forholdet i 2009. Renter tillegges hovedstolen ved forfall.

Diverse prosjekter

Til sammen 5 prosjekter, som formelt er vedtatt avsluttet i tidligere tertialrapporter, forutsettes administrativt budsjettregulert, da disse viser mindre differanser. Dette gjelder prosjekt 9060020 Hellemyr flerbrukshus, 9347020 St Josephs sykehjem, 9255010 Nye Voie skole, 9366020 Jordbærveien barnehage 2. byggetrinn og 9110010 Kongens gate skole. Disse viser et netto merforbruk på kr 67.058 og dette beløpet forutsettes saldert ved bruk av kapitalfondet.

Rydding i gamle prosjekter

Prosjekt 5313001 Ny renovasjonsordning viser tidligere overskridelse fra før 2004 med kr 3.039.837. Beløpet står udekket i regnskapet og foreslås dekket ved bruk av lån.

Prosjekt 5373004 Omlegging Otra ledning viser tidligere overskridelse fra før 2004 med kr 918.445. Beløpet står budsjettmessig som en manglende avsetning til kapitalfondet. Denne budsjetterte avsetningen foreslås strøket.

Prosjekt 9302020 Krossen skole - utredning viser tidligere overskridelse fra før 2004 med kr 168.557. Beløpet står budsjettmessig som en manglende avsetning til kapitalfondet. Denne budsjetterte avsetningen foreslås strøket.

Prosjekt 9302201 Krossen skole - bygg viser tidligere overskridelse fra før 2004 med kr 2.122.316. Beløpet står budsjettmessig som en manglende avsetning til kapitalfondet. Denne budsjetterte avsetningen foreslås strøket.

Prosjekt 9350010 Elvegt. Sykehjem – ombygging viser tidligere overskridelse fra før 2004 med kr 737.743 og i tillegg perioden 2004-2007 er det brukt kr 23.075. kr 561.134 av beløpet står budsjettmessig som en manglende avsetning til kapitalfondet. Denne budsjetterte avsetningen foreslås strøket. Resterende beløp kr 199.684 står udekket i regnskapet og foreslås dekket ved bruk av lån.

Prosjekt 7003001 Manglende dekning 2006 prosjekter overført KNAS. Udekket beløp utgjør kr 14.833.068 og foreslås dekket ved bruk av lån.

Dato: 24.09.2008.
Saksnr.: 200602131-64
Arkivkode O: PLAN: 1069
Saksbehandler: Aina Nyhus

Saksgang
Byutviklingsstyret
Bystyret

Møtedato
16.10.2008
29.10.2008

Forslag til reguleringsplan for Korsvikfjorden industriområde. Sluttbehandling

Sammendrag

Sweco AS fremmer på vegne av AK Eiendomsinvest og Aker Kværner MH AS forslag til reguleringsplan for Korsvikfjorden industriområde.

Det ble gitt en midlertidig dispensasjon til oppføring av test-tårn 06.01.2006 (saksnr. 200600380-3). Dispensasjonen gjelder frem til 06.01.2008. Tiltakshaver hadde et presserende behov for et nytt lagerbygg, og det ble gitt dispensasjon til dette 21.02.2007 (saksnr: 200700518-12).

Planområdet er lokalisert på østsiden av Korsvikfjorden. Planområdet innbefatter arealet Aker Kværner MH AS disponerer i dag, samt en næringstomt i syd og noe offentlig veiareal. Planforslaget gir hjemmel til et test-tårn og et testområde, utbygging av kontor/industri, utfylling i sjø, samlokalisering av barnehager, privat fellesvei og grøntområder i form av parkbelte i industristrøk og privat felles grøntanlegg. Det legges ikke til rette for boligbygging i området. Planbeskrivelsen gir en oversikt over arealregnskapet. Det legges til rette for en stiforbindelse gjennom området.

Trafikksituasjonen i vegkrysset Dvergsnesbakken og Dvergsnesveien har vært et sentralt tema i reguleringsprosessen. Det ble i mai 2008 gjort en trafikkvurdering i krysset, som blant annet viser at det ikke anbefales gangfelt over Dvergsnesveien i krysset. Det planlegges et gangfelt over Dvergsnesbakken, og det stilles krav i bestemmelsene om at dette blir et opphevet gangfelt med ekstra lyssetting.

Fordi krysset strammes inn, og gjøres med oversiktlig, vises det nye atkomst for varelevering til daglivarebutikken som ligger ved område M. Tekniske planer skal vise sperring mot Dvergsnesbakken og gang- og sykkelvei.

Det har kommet mange innspill på kryssløsning for myke trafikanter. Det har blitt gjort en vurdering av kryssløsning, av plan- og bygningsetaten og statens vegvesen. Man har funnet

at løsningen som vises i plankartet, er tilfredsstillende. Det legges ikke opp til planfri kryssning, fordi dette krever store arealer.

Det har i planprosessen blitt diskutert tre løsninger for sti. Et alternativ var å ikke etablere noe stitrase. Dette var mest ønskelig fra tiltakshaver, fordi de har krav til sikkerhet å opprettholde i området. Et annet alternativ var å etablere en kyststi slik det var forelagt i kommuneplanen. Dette ville gi utfordringer for tiltakshaver, fordi bygningsmasse, testområder og verkstedområder er plassert slik at det ville føre til risiko for sikkerheten for de som skulle ferdes på kyststien. Det ble fremmet innsigelse fra fylkesmannen grunnet manglende kyststi. Teknisk direktør er fornøyd med at man kom frem til en løsning som sikrer stitrase, samtidig som sikkerheten for de som skal ferdes i området opprettholdes. Dette skjer samtidig med at virksomhetene i området kan oppfylle sine krav til sikkerhet. Stitraseen som ble valgt gjorde også at fylkesmannen kunne trekke sin innsigelse.

Område Q og N er arealer som blir til ved utfylling i sjøen. Miljøvernavdelingen varslet innsigelse til disse områdene, pga de nasjonale føringene mht. utbygging i strandsonen. Etter at tiltakshaver hadde dokumentert sitt behov for arealene de får ved utfylling, fant fylkesmannen å kunne trekke sin innsigelse. Teknisk direktør mener det nye plankartet viser en god arealdisponering for området.

For område L, hvor Maritippen barnehage ligger og hvor eksisterende barnehage på område I skal flyttes til, har det blitt utført en støyvurdering. Det stilles krav om støyskjerming for uteområdet, og bestemmelsene må endres slik at anbefalt støynivå blir sikret for hele området og fasader.

Teknisk direktør mener planforslaget nå er bra gjennomarbeidet og viser en god arealutnyttelse for området. Det må allikevel gjøres noen tilføyelser i bestemmelsene, før planen kan vedtas. Disse endringene er:

- I bestemmelsene må det tilføyes en bestemmelse om at tekniske planer skal vise opphøyet gangfelt med forsterket belysning i krysset Dvergsnesbakken/Dvergsnesveien.
- Det må stilles et rekkefølgekrav om opparbeidelse av stitraseen.
- Det må tilføyes en bestemmelse om at område Q blir opparbeidet, med beplantning eller lignende før det blir bebyggelse der. Dette for å sikre at området ikke blir liggende som en "steinrøys" før bebyggelsen kommer på plass,
- Støyskjerming av barnehagens uteområder og fasader på bygg, på område L må tilføyes i bestemmelsene. Forskrifter for støy må følges.

Forslag til vedtak:

1. Bystyret vedtar reguleringsplan for Korsvikfjorden industriområde sist datert 23.09.08, med bestemmelser sist datert 12.06.08.
2. Før planen vedtas må følgende endres:
 - a. Bestemmelse om at Tekniske planer skal vise opphøyet gangfelt med forsterket belysning i kryss Dvergsnesbakken/Dvergsnesveien.
 - b. Bestemmelse om opparbeidelse av område Q.
 - c. Rekkefølgekrav om opparbeidelse av stitrase
 - d. Krav om støyskjerming for uteområde på barnehage må nedfelles i bestemmelsene, i tillegg til nødvendig støyskjerming av fasader på bebyggelsen.
3. Bystyret viser til retningslinjer for kommunens utbyggings- og boligpolitikk og anmoder teknisk direktør om å fremlegge en utbyggingsavtale.

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Gunnar Stavrum
Plan- og bygningssjef

Trykte vedlegg

1. Oversiktskart over planområdet
2. Situasjonsskart
3. Forslag til reguleringsplan for Korsvikfjorden industriområde, sist datert 23.09.2008.
4. Forslag til reguleringsbestemmelser for Korsvikfjorden industriområde, sist datert 12.06.2008.
5. Planbeskrivelse, sist datert 16.11.1007.
6. Saksprotokoll.
7. Forslag til bebyggelse på område Q og N

Utrykte vedlegg

Trafikkvurdering kryss
Støyvurdering
Utsnitt område Q og N
Kommentar fra Aker Solutions angående område Q og N
Sakspermen m/ inkomne merknader.

BAKGRUNN FOR SAKEN

Sweco AS fremmer saken på vegne av AK Eiendomsinvest og Aker Kværner MH AS forslag til reguleringsplan for Korsvikfjorden industriområde. Fordi det ønskes å gjøre nye tiltak og endringer i funksjoner innenfor området, er det utløst krav om ny regulering. Formålet med reguleringsarbeidet er ny bebyggelse, interne veisystemer og områder for testing av utstyr.

Tidligere saksgang

Det ble gitt midlertidig dispensasjon til oppføring av testtårn 6. januar 2006 (saksnr: 200600380-3). Dispensasjonen var gjeldende frem til 6. januar 2008. Det ble stilt krav om at området skulle være omregulert innen denne fristen. Det ble meldt oppstart av planarbeid 1. februar 2006. Etter hvert viste det seg at tiltakshaver hadde behov for mer areal og planområdet ble derfor utvidet sørover og arealene M og O i planforslaget ble lagt til. Det nye planforslaget inkluderer også veikrysset ut til Dvergsnesveien. Det ble sendt ny oppstartmelding 30. november 2006.

Tiltakshaver hadde et presserende behov for et nytt lagerbygg, og det ble gitt dispensasjon til dette 21. februar 2007 (saksnr: 2007005-12). Dispensasjonen ble gitt på vilkår om rekkefølgebestemmelser for opparbeidelse av kryssløsning ved Dvergsnesveien og for opparbeidelse av atkomstvei. Det ble også stilt krav om bankgaranti på 200 000,- som sikkerhet.

Planforslaget ble vedtatt lagt ut til offentlig ettersyn i byutviklingsstyret 06.12.07. Før planen ble lagt ut til offentlig ettersyn, ble den endret i samsvar med vedtak i byutviklingsstyret:

- a. Kommunal adkomstvei til felt M, O og Rimi bygget endres til felles privat atkomst og snuhammer i enden tas ut.
- b. Felt O gis en maks mønehøyde på kote 28,5. Det settes planeringshøyder på tomta som trappes ned til kote 16 i sør.
- c. Bestemmelsene tilføyes følgende punkt under Byggeområder: I felt O skal planeringshøyden trappes ned til kote 16 i sørenden av feltet.
- d. Det vektlegges alternativ kryssløsning Dvergsnesveien/Dvergsnesbakken, og ulike forslag imøteses i høringen.

Planen lå ute til offentlig ettersyn i perioden 04.01.08 – 04.02.08. Det kom inn 22 merknader, disse er refert og kommentert.

Det ble fremmet innsigelse fra fylkesmannen i Vest-Agder. Denne gikk på område Q og N, hvor det var planlagt utfylling i sjøen, og hvor område Q var forslått med formål privat felles grøntanlegg og område N var foreslått regulert med formål næring/kontor/industri. Miljøvernavdelingen kunne ikke se at utfylling i sjø for anlegg av privat parkanlegg var i tråd med de strenge nasjonale føringene mht. utbygging i strandsonen. Miljøvernavdelingen kunne heller ikke se et dokumentert behov for område N, utover at det skulle skjerme for utbyggingen på område H. Dette var ikke en god nok grunn til å fravike de nasjonale føringene mht. bygging i strandsonen.

Innsigelsen gikk også på manglende kyststi i planforslaget.

Etter at utbygger har dokumentert sitt behov for utfylling og bruk av område N og Q og det er lagt inn en stiforbindelse gjennom området, har fylkesmannen funnet å kunne trekke innsigelsen til reguleringsplanen.

Planens innhold

Planområdet ligger på østsiden av Korsvikfjorden, og innbefatter arealet Aker Kværner MH AS disponerer i dag, samt en næringstomt i syd og noe offentlig veiareal. Planforslaget gir hjemmel til et testtårn og et testområde, utbygging av kontor/industri, utfylling i sjø, samlokalisering av barnehager, privat fellesvei og grøntområder i form av parkbelte i industristrøk og parkbelte med fornminner. Det legges ikke til rette for boligbygging i området. Planbeskrivelsen gir en oversikt over arealregnskapet.

En del av arealene er allerede ferdig utbygd. Av tiltak som kommer om kort tid er kontorbygg på felt N og E. På område O er bygging av kontor-/administrasjonsbygg påbegynt. Det er krav om bebyggelsesplan for felt A, B, I og L. Det er foreløpig ikke konkrete planer for disse feltene.

Maks høyde på bygg innenfor området er på kote 24, bortsett fra næringstomt i syd, felt O, som gis en makshøyde på kote 28,5.

Planen hjemler utfylling i sjøen, for område N og Q. Aker MH har beskrevet sitt behov for disse ekstra arealene. De viser til en sterk vekst i produksjon og sysselsetting, og ønsker å samlokalisere all aktivitet til Aker MH på Dvergsnestangen. Det er nødvendig for Aker MH og etablere et fullverdig test og treningssenter i tilknytning til testtriggen som allerede er etablert. I tillegg vil senteret fungere som et opplevelsessenter, for at kundene skal oppleve Aker MH som en leverandør av et totalprodukt. De ekstra arealene vil også gi kontorfasiliteter for ca 75 ansatte.

Det legges inn trase for sti gjennom området.

Nye veinavn: Det er foreslått følgende veinavn på kommunal vei i sør fra Dvergsnesveien og ut til offentlig renseanlegg: Dvergsnesbakken.

Dagens situasjon

Arealene er regulert til industriformål, og det er preget av to store oljerelaterte firmaer, AKER Kværner MH AS og National Oilwell Norway AS. Størstedelen av bygningsmassen er kontorer for ingeniørtjenester. Det er også lager og verksted der. Det meste av produksjonen skjer eksternt, på lageret lagres deler og deleproduksjon koordineres for videresendelse. På verkstedet foregår sammenkoblinger av delproduksjonen. Det er et eksisterende testområde, hvor utstyr testes før forsendelse.

I omliggende områder, Dvergsnes og Korsvik er arealene preget av omfattende boligbygging.

VURDERING AV PLANFORSLAGET

Planstatus

Kommuneplan

I gjeldende kommuneplan er planområdet avsatt til eksisterende bebygd område. Fremtidig kyststi er vist gjennom området. I retningslinjene står det at områdene ved Korsvikfjorden utvikles for teknisk/maritim næring.

Reguleringsforslaget forholder seg til kommuneplanens fire satsningsområder som følger: Landsdelssenter og regional utvikling: Planen styrker regionens som tyngdepunkt innen handel, service, næring og kulturliv.

Vekst og verdiskapning: Den er med på å tiltrekke seg statlig og privat forskningsaktivitet, kompetansearbeidsplasser og relevant arbeidskraft. Videre legger den til rette for å videreutvikle kompetansen som finnes i eksisterende næringsliv.

Levekår og livskvalitet: Bedrer trafikkløsning for krysset i Dvergsnesveien – Dvergsnesbakken.

Bærekraftig utvikling: Legger til rette for stiforbindelse.

Reguleringsstatus

Gjeldende reguleringsplan for området er:

- Korsvikfjorden industriområde, tomt for Korsvik eiendom A/S. Vedtatt 01.12.1993, med endring godkjent 29.10.1997.
- Del av Korsvikfjorden, vedtatt 08.02.1973
- Del av Dvergsnes areal B, vedtatt 16.12.1987
- Del av Dvergsnes areal B (nordre del) vedtatt 26.09.1990
- Del av Korsvikfjorden industrifelt renseanlegg, vedtatt 20.05.1975.

Området er regulert til formålene kontor/industri, bolig, fornminneområder, grøntareal og offentlig vei.

Nytt planforslag avviker fra vedtatte reguleringsplaner ved at den åpner for to test-områder, boligformål er tatt ut, offentlig vei inn i områder fra nord blir privat, høyder justeres, noe justering av formålsgrenser og adkomst fra nord til felt O. Felt N, som består av en utfylling i sjøen, hjemler et dobbelt så høyt bygg som i eksisterende plan, men byggegrensene er strammet inn og med den planlagte aktiviteten på område Q vil dette kunne dempe inntrykket fra testtårnet.

Det er meldt oppstart av planarbeid for Korsvikfjorden Øst, hvor ønsket formål er kontor, industri, bolig og grøntareal m.v.

Tematisk vurdering

Konsekvensutredning/ Planprogram

Området er allerede regulert til industriformål, og det er ikke snakk om vesentlige utvidelser av de hjemler som allerede er vedtatt. Planforslaget justeres noe på intern bruk av arealer og på høyder og lignende. Plan- og bygningsetaten er derfor av den oppfatning at planforslaget ikke utløser krav om konsekvensutredning.

Grønnstruktur

Grønnstrukturutredningen: I grønnstrukturplanen er det meste av området vist som bebygd område. Felt L og deler av felt C er vist som grøntområde med 2. prioritet.

Friluftsinnteresser: Det legges ikke til rette for offentlig friareal i området. Tiltakshaver har ikke ønsket å legge til rette for kyssti i området. Dette fordi åpen ferdsel gjennom området ville ha vært en sikkerhetsrisiko. Områdene er i hovedsak belagt med påbud om hjelm og vernesko. På grunn av innsigelse fra fylkesmannen i Vest-Agder for manglende kyststi, har utbygger gått med på at en stitrase kan legges gjennom områdene G-D-K (som vist på plankartet). I område P-K vil stien gå i trase for kommunale vann- og kloakkledninger. Med unntak av kryssning av atkomstvei til Aker Solutions vil stien for øvrig gå i grøntområde regulert til parkbelte i industristrøk.

Tre små øyer vest for felt I var regulert til industri. Disse er nå forestlått som friluftsområder. I vedtatt reguleringsplan lå det et boligområde inne. Dette området har nå fått formål parkbelte i industristrøk (felt D), og vil ikke bli opparbeidet.

Biologisk mangfold: Ikke nevneverdig påvirket.

Miljøvern

Støy: Det ble i mai 2008 utført en støyvurdering for Maritippen barnehage, som ligger i Dvergsnesveien 162, gnr/bnr 96/6. Vegtrafikkstøy fra Dvergsnesveien, omkringliggende veier, trafikk til Aker MH sin lagervirksomhet sør for barnehagen er beregnet. Støy fra selve lagervirksomheten er ikke beregnet, men vurdert. Støyvurderingen konkluderer med at deler av utearealer tilknyttet barnehagen som ligger nærmest Dvergsnesbakken har lydnivåer over anbefalt grenseverdi på $L_d = 55$ dBA. På bakgrunn av dette er det foreslått støyskjermingstiltak langs Dvergsnesbakken for å få lydnivået under anbefalt grenseverdi.

Når det gjelder fasaden, viser målinger for 2. etasje for den ene bygningen (lengs nord) tilknyttet barnehagen, lydnivå på $L_d = 58, 60$ og 61 dBA. Anbefalt grenseverdi er $L_d = 55$ dBA. Dersom det er oppholdsrom bak aktuell fasade, kan det være behov for innendørs beregning for å fastslå eventuelle tiltak for å innfri kravet til innendørs lydnivå under 32 dBA.

Lydnivå fra aktiviteter på lagerområdet sør for Dvergsnesbakken er ikke beregnet, men antas å ikke overskride anbefalt grenseverdi da bygningsmassen til lageret skjærer for støyende aktiviteter i lagerområdet.

Forurensning: Det drives ikke forurensende virksomhet i området.

Kulturminner

Innenfor det aktuelle reguleringsområdet er det registrert automatisk fredete kulturminner, to steinalderboplasser. Disse er fredet i medhold av lov om kulturminner (kml) av 9. juni 1978 nr 50 § 4 første ledd. Riksantikvaren mener verneinteressene knyttet til de påviste steinalderlokalitetene ikke er så store at det kan forsvare de negative konsekvensene et avslag vil ha for de samfunnsmessige interessene i saken. Riksantikvaren finner å kunne gi dispensasjon for gjennomføring av det omsøkte tiltaket. Riksantikvaren finner etter en samlet vurdering at reguleringsplan for Korsvikfjorden industriområde, kan godkjennes under forutsetning at det først foretas en arkeologisk utgraving av de berørte kulturminnene før tiltaket etter planen realiseres.

Norsk Sjøfartsmuseum (NSM) gjennomførte i november 2007 arkeologiske registreringer av sjøområdene i planen på oppdrag av Aker Maritime. Det ble ikke registrert kulturminner under vann vernet etter lov om kulturminner av 9. juni 1978 nr 50 (kml).

Estetikk

Det er lagt vekt på å sette maksimale høyder for bygg slik at de ikke skal bli for dominerende i området. Det åpnes for et høyt bygg foran test-tårnet. Det er stramme byggegrenser for plassering av dette, og test-tårnet skal gis en nøytral farge. Utstyr som testes i tårnet kommer ferdig lakkert fra leverandører over store deler av verden og kan ha ulike farger. Dette vil ikke være mulig å styre.

En kolle i felt P sprenges bort. Det er behov for et areal å lagre utstyr på før det skal til test-tårnet. Kollen bidrar ikke i særlig grad til å dempe industripreget fra sjøen pga test-tårnet som er lokalisert rett foran. Det er også hovedsakelig vegetasjonen i felt G, og høydene i felt D som bidrar til å dempe inntrykket av industri for boligområdet i bakkant.

Universell utforming

All bygging innenfor planområdet skal utformes etter prinsippet om universell utforming.

Transport og infrastruktur

Krysset mellom Dvergsnesbakken og Dvergsnesveien har vært et viktig tema i planarbeidet. Med økt boligbygging i området har persontrafikken på Dvergsnesveien økt betraktelig. En dagligvarebutikk er lokalisert like sør for krysset, og Dvergsnes skole ligger på motsatt side av Dvergsnesveien. Krysset oppleves som svært utflytende og uoversiktlig med en stor asfaltert flate. Butikken har atkomst for varelevering fra nord. Denne skal i teorien stenges for persontrafikk med bom, men det har vist seg at dette ikke har fungert i praksis. Skolen har en atkomst fra vest som forverrer situasjonen ytterligere. Ved en eventuell utbygging av skolen skulle denne atkomsten blitt stengt. Fordi det nå i stedet blir bygget en ny filial av skolen lenger sør, faller rekkefølgekravet om stenging av atkomsten til skolen fra vest dermed bort. Planforslaget foreslår en innstramming av krysset, butikken får ny atkomst for varelevering og det markeres fotgjengerfelt i krysset.

Det ble i mai 2008 utført en trafikkvurdering av krysset Dvergsnesveien – Dvergsnesbakken. Denne konkluderer med at utbyggingen vil føre til en beregnet trafikkøkning på 16 % i krysset ut fra dagens situasjon. Krysset vil få en beregnet belastning på ca 1220 kjøretøy i dimensjonerende time. Videre konkluderer trafikkvurderingen med at det ikke anbefales gangfelt over Dvergsnesveien. Mengden fotgjengere og bilister i krysset gjør det til et tvilstilfelle for hvorvidt gangfelt bør anlegges. Problematikk knyttet til avvikling av trafikk til Dvergsnesbakken vanskeliggjør flere fartsreducerende tiltak, og uten et redusert hastighetsnivå i Dvergsnesveien vil et gangfelt ikke være trafiksikkert.

Trafikkvurderingen konkluderer videre med at krysset må strammes opp for å tilfredstille krav til avbøying når det er gangfelt i sekundærvegen. Atkomsten til Dvergsnesbakken har ca 10 % tunge kjøretøy, og trafikkavvikling med de største kjøretøyene vil kreve hele vegbanen.

For å kunne betjene alle svingbevegelser er krysset flyttet noe nordover i forhold til tidligere skisser.

I vedtatt regulering var det vist atkomst til felt O fra Valsvikveien. Med lokalisering av ny skole og omfattende boligbygging i området er det ønskelig å unngå økt trafikk til næringsområder på denne veien, og atkomsten er derfor lagt fra nord til dette feltet.

Risiko- og sårbarhetsanalyse

Risiko- og sårbarhet er kommentert i planbeskrivelsen. For å sikre seg mot flom er ny overvannsledning fra tomt M bygd.

Barn og unges interesser

Det er i dag to private barnehager innenfor området som drives av virksomheten. De er nå lokalisert i felt I og L. Planforslaget legger opp til at eksisterende barnehage i felt I flyttes og samlokaliseres med barnehagen i felt I. Utover barnehagens uteareal er det ikke lagt opp til lekeareal og lignende innenfor næringsområdet. Dette pga virksomhetens aktivitet og generell sikkerhet.

Økonomiske konsekvenser for kommunen

Det er hovedsakelig tiltak på privat grunn som foreslås i planforslaget. En opparbeidelse av et veikryss mellom kommunal vei og fylkesvei er foreslått. En evnetuell fordeling av finansieringen kommer ved utføringne.

Utbyggingspolitikk

Det er ikke utarbeidet utbygningsavtale for området.

INNSPILL TIL PLANARBEIDET

Offentlig ettersyn

Planforslaget lå ute til offentlig ettersyn i perioden 04.01.08 – 04.02.08 Det kom inn 22 merknader. Under følger sammendrag av hver enkelt uttalelse og plan- og bygningsetatens vurdering

Fylkesmannen i Vest-Agder v/ Miljøvernavdelingen, brev datert 31.01.08

Sammendrag:

Miljøvernavdelingen reiser innsigelse til deler av planforslaget. Innsigelsen knytter seg til område Q og N, samt manglende ivaretagelse av kyststi. Innsigelsen er begrunnet i de nasjonale føringene mht. utbygging i strandsonen. Miljøvernavdelingen gir følgende faglige råd til planforslaget:

- Trafikksituasjonen ved Dvergsnesveien/Dvergsnesbakken må utredes mht. gående og syklende.
- Område O bør vurderes med tanke på regulering til offentlig formål – idrett jfr. Innspill fra barn- og unges representant og idrettsetaten.

Miljøvernavdelingen støtter at tre små holmer, som i reg. plan fra 1993 er regulert til industri, er foreslått regulert til friluftsområde.

Plan- og bygningsetatens kommentar:

For område Q og N har utbygger nå beskrevet sitt behov for utfylling for å etablere og utvikle områdene Q og N. I tillegg er det et rekkefølgekrav om at før område Q kan påbegynnes skal det foreligge et dokumentert behov for utvidet areal som bedriften ikke kan få dekket annet sted og som videre drift er avhengig av.

Det er lagt inn en stiforbindelse gjennom området, slik at kravet om kyststi anses som oppfylt.

Område O har vært tatt opp til vurdering for etablering av idrettsanlegg. Konklusjonen har vært at næringsinteressene har vært så store at etablering av kontorbygg vil bli foretrukket fremfor idrettsanlegg.

Det har blitt gjort en trafikkutredning vedrørende kryss Dvergsnesveien/Dvergsnesbakken. Dette står nærmere beskrevet i saksfremlegget.

Vest-Agder fylkeskommune v/ Regionalavdelingen, brev datert 22.01.08.

Slik vi vurderer kryssløsningen ved Dvergsnesveien/Dvergsnesbakken synes den tilfredsstillende. Dagens løsning er uoversiktlig, derfor positivt at man strammer inn krysset ved at innkjørselen til Rimi-butikken legges lenger vest i forbindelse med avkjørselen til område M og O. Vil bemerke at det planlagte gangfeltet som krysser Dvergsnesbakken, bør heves slik at farten inn i krysset dempes. Har utover dette ingen merknader.

Forslag til reguleringsplan er i konflikt med kulturminneloven, og vil bli sendt til Riksantikvaren som en dispensasjonssøknad. Riksantikvarens vedtak må inntas i reguleringsbestemmelser.

Forholdet til kulturminner i sjøen vil bli behandlet av Norsk Sjøfartsmuseum og vil bli sendt til kommunen i eget brev.

Plan- og bygningsetatens kommentar

Det vil bli stilt krav om at planlagt gangfelt heves. Hensynet til kulturminneloven er ivarettatt.

Statens Vegvesen, brev datert 06.02.08.

Foreslått byggegrense langs Dvergsnesveien på område A og B vil komme vesentlig nærmere Dvergsnesveien enn i gjeldende reguleringsplan, spesielt på arealer nær vegkryss. Disse endringene vil vi ikke gi vår tilslutning til. Byggegrensen langs Dvergsnesveien fylkesvei K-3, må økes til minst 20 m fra midten av veg. Dersom planforslaget ikke blir endret i tråd med dette, vil det være grunnlag for innsigelse.

Foreslått flytting av kryss mellom Dvergsnesveien og Dvergsnesbakken vil, så lenge nåværende avkjørsel til skolen opprettholdes, forsterke problemet med uheldig kryssing av Dvergsnesveien, mellom skole og butikk. Har tidligere påpekt dette ved behandling av søknad om dispensasjon fra krav om bebyggelsesplan for bygg i område M. Dersom foreslått kryssplassering opprettholdes, bør det tas inn en rekkefølgebestemmelse om stenging av avkjørsel av Dvergsnesveien til skole, og etablering av tiltak som vil være nødvendig som en følge av denne stengingen. Dersom avkjørsel til skole ikke blir stengt når kryss flyttes, bør krysset passeres lenger sør.

Foreslått kryss har dessuten en uheldig utforming av sidekant mot sør. Søndre vegkant bør føres mer rettvinklet mot fylkesveg. For å oppnå bedre trafiksikkerhet for myke trafikanter ved kryssing av Dvergsnesbakken bør det anlegges en trafikkøy i sekundærvæg, som det stor sett er i kryss på nordre del av Dvergsnesveien.

Plan- og bygningsetatens kommentar

Ny byggegrense er lagt inn. Det er foretatt trafikkteiling i krysset, og kryssutforming er revidert. Ingeniørvesenet og Statens vegvesen har gitt sin prinsipielle tilslutning til utforming av krysset som vises i planen.

Skoleetaten, Dvergsnes skole, brev datert 09.01.08.

Dvergsnes skole vil uttrykke vår store bekymring for forslag til kryssutforming Dvergsnesveien/Dvergsnesbakken. Krysset er del av skoleveien for våre elever som kommer langs sykkelsti Dvergsnesveien fra område nord og vest. Har tidligere kommet med samme bekymring overfor Statens Vegvesen. Eneste løsning vi kan se er at det legges opp til undergang slik at elevene ikke trenger å krysse veien/Dvergsnesbakken. Trafikk til og fra Rimi Dvergsnes og trafikk til felt O og M vil skape uoversiktlige trafikksituasjoner. Elever helt ned i 5-6 års alderen bruker gang- og sykkelveien. Med den økte trafikken som denne planen nødvendigvis vil tilsi, ser vi at elevene- og andre gående/syklende blir taperne. Har økt fokus på de myke trafikantene. Skal Kristiansand kommune leve opp til intensjonen om økt fysisk aktivitet, må gang- og sykkelstier være maks tilrettelagt slik at dette blir en trygg og sikker fremkomstvei. Vil påpeke at det er av stor viktighet at atkomstvei til felt O blir via ny atkomstvei bak Rimi Dvergsnes slik det er foreslått. Ønsker ikke at det blir atkomst til felt O via Valsvigveien pga nye skolevei til Nye Dvergsnes skole. Viktig at krysset Dvergsnesveien/Dvergsnesbakken får en gjennomført løsning på de myke trafikantenes premisser. Ang. stenging av utkjørsel til/fra skolen mot Dvergsnesveien, når Nye Dvergsnes skole står ferdig vil SFO bli en del av den. Dermed er det ikke behovet så stort for hente/bringe til stede via denne innkjørselen. Men all søppeltømming og vareleveranser foregår fra denne siden. I tillegg skal det være muligheter for utrykningskjøretøyer å komme

inn på skoleområdet. Dette tvinger fram alternative løsninger – før det event er mulighet for stenging.

Plan- og bygningsetatens kommentar

Plan- og bygningsetaten har sammen med fagmyndigheten, Statens vegvesen vurdert det slik at planfri kryssning (undergang/overgang) ikke er egnet i dette tilfellet, fordi planfri kryssning krever store arealer. Slik krysset er foreslått løst i planforslaget, vil dette bli en forbedring fra slik situasjonen er i dag. Kryssløsningen anses som tilfredsstillende.

Kystverket sørøst, brev datert 08.01.08.

Har ut fra et havne- og farvannsmessig synspunkt ingen spesielle merknader til det foreliggende planforslag. Kystverket sørøst gjør for øvrig oppmerksom på at utfylling og andre utbygningstiltak i sjø krever tillatelse med hjemmel i lov om havner og farvann av 8. juni 1984 nr. 51. Ettersom planområdet ligger innenfor lokalt havnedistrikt, er det Kristiansand havnemyndighet som behandler søknaden med hjemmel i havne- og farvannslovens § 18, 2.ledd.

Plan- og bygningsetatens kommentar

Merknaden tatt til etterretning.

Rådet for funksjonshemmede; Helse og sosialdirektørens stad, brev datert 31.01.08.

Har ikke nye innvendinger til industriområdet til Aker Kverner. Når det eventuelt kommer en ny idrettshall eller lignende vil vi gjerne være med i tilretteleggingen av dette. Er bekymret for kryssningen av Dvergsnesveien.

Plan- og bygningsetatens kommentar

Merknaden tatt til etterretning.

Miljørettet helsevern v/ Kommunelegen, brev datert 21.01.08.

Miljørettet helsevern v/ kommuneoverlegen viser til tidligere uttalelse ved oppstart som opprettholdes. Tilføyes at uttalelsen fra barn- og unges representant må legges til grunn for utviklingen i området med tanke på barn- og unges helse, miljø og sikkerhet.

Trafikksikkerhetstiltak må gjennomføres ved krysset Dvergsnesveien/Dvergsnesbakken, hvor det må legges opp til trafikksikre gang- og sykkelveier for skolebarn og trafikksikker kryssing av veien. Med den store trafikkøkningen som skjer i området pga massiv utbygging i nærliggende områder, må det gjennomføres ny støyutredning med støysonekart i hht. MD-T-1442. Gjelder i forhold til boliger, skoler og barnehager i området.

Plan- og bygningsetatens kommentar

Det vil bli gjort forbedringer i krysset Dvergsnesveien-Dvergsnesbakken. Det er gjort støyutredning for område L, hvor det ligger en barnehage. Tiltak for støyskjerming vil bli igangsatt. Det vil ikke bli gjort andre støyutredninger, når det gjelder boliger og skoler, fordi det ikke ligger boliger og skoler innenfor planområdet.

FAU Dvergsnes skole, brev datert 30.01.08.

Mener utformingen av krysset Dvergsnesveien/Dvergsnesbakken ikke tilfredsstillende krav til trafiksikkerhet for våre barn som krysser denne veien på vei til skole for fritidsaktiviteter. Endringer må iverksettes, vi mener en undergang er den eneste løsningen som er sikker nok. Barn krysser veien tidlig om morgenen og det er dårlig belysning i det aktuelle området. Det tas lite hensyn av bilister per i dag, vi tror ikke bilistene vil endre atferd radikalt selv om det kommer fotgjengerdelt over Dvergsnesbakken. Er svært mye tungtransport i området. Dette vil øke på i utbygningsperioden til National Oilwell Varcos nye bygg. Mener derfor veien bør utbedres straks med undergang, så våre barn kan komme seg trygt til og fra skolen. Oppfordrer våre barn til å gå og sykle til og fra skole og fritidsaktiviteter, slik situasjonen er nå er dette alt for utrygt. Barn leser ikke trafikkbildet så bra som oss voksne, dette mener FAU kommunen og utbygger må ta et ansvar for. Skjer daglig nestenulykker.

Plan- og bygningsetatens kommentar

Plan- og bygningsetaten har sammen med fagmyndigheten, Statens vegvesen vurdert det slik at planfri kryssning (undergang/overgang) ikke er egnet i dette tilfellet, fordi planfri kryssning krever store arealer. Slik krysset er foreslått løst i planforslaget, vil dette bli en forbedring fra slik situasjonen er i dag. Kryssløsningen anses som tilfredsstillende.

Norsk sjøfartsmuseum, brev datert 31.01.08.

Norsk Sjøfartsmuseum gjennomførte i november 2007 en arkeologisk registrering av sjøområdene i planen på oppdrag av Aker Maritime. Det ble ikke registrert kulturminner under vann vernet etter lov om kulturminner av 9. juni 1978 nr. 50 (kml). Undersøkelsesplikten i henhold til kml § 9 anses som oppfylt.

Plan- og bygningsetatens kommentar

Merknaden tatt til etterretning.

Fiskeridirektoratet Region Sør, brev datert 08.02.08.

Fiskeridirektoratet Region Sør kan ikke se å ha mottatt varsle om oppstart av planarbeidet og tillater i den anledning å vise til § 27-1 i PBL. Offentlige myndigheter skal motta melding om oppstart av planarbeid, og kommunen er ansvarlig for at opplysningsplikten overholdes. Kan så langt ikke se at planforslaget vil ha noen form for negativ innvirkning på utøvelse av fiske i området. Saken har vært forelagt Fiskerilaget Sør v/ Flekkerøy Fiskeriforening, uten at de har fremsatt merknader til tiltaket. Forutsettes at Fiskeridirektoratet Region Sør blir orientert dersom planen vil medføre utfylling eller annen form for inngrep i strandsonen som vil kunne ha negativ innvirkning på og være skadelig for det marine miljøet i de nærliggende sjøområdene, eller som åpenbart vil komme i konflikt med eventuelle fiskeriinteresser eller fiskerirelatert virksomhet. Har utover dette ingen ytterligere merknader til reguleringsarbeidet. Relevant informasjon i den videre saksgang imøtesees.

Plan- og bygningsetatens kommentar

Om Fiskeridirektoratet ikke har mottatt varsel om oppstart av planarbeid, beklager plan- og bygningsetaten dette. Merknaden for øvrig tas til etterretning.

Per Gunnar Uberg, brev datert 04.01.08.

Felt J – rigg/testområde, er fargelagt gult helt inn til privat vei til nabotomt gnr/bnr 96/5 som er regulert til boligformål, og som jeg eier. Vet ikke hvilke planer bedriften har mht. utvidelse av testområdet som nå i praksis avsluttes i begynnelsen av den bratte fjellskrenten opp til gjerde og den grønne korridoren som finnes mellom testområder og nevnte private vei. Antar det ikke er aktuelt å spreng seg ytterligere inn, vil derfor være mest ryddig å fastsette parkbelte i industristrøk – felt K – på hele østsiden av felt J og for så vidt hele kloakktraseen frem til felt D. På samme måte bør det sydøstlige hjørne av felt C bør også reguleres til parkbelte, slik det faktisk ligger i dag.

Kontorbygning Checkpoint Charlie ligger i dag som brakker i to etasjer med påførte mønetak. Ved evt. ombygging bør nåværende mønehøyder ikke overskrides. Dette bør inn i reguleringsplanen.

Nåværende barnehage – felt I – ligger svært eksponert mot sjøen. Med tiltak som er påtenkt i felt N, og byggehøydene i området, er det viktig at barnehagen/kontor beholder sin gode tilpasning til miljø, landskap og kystlinje. Nåværende faktiske mønehøyder bør ikke overskrides.

Plan- og bygningsetatens kommentar

Planforslaget har blitt endret, slik at området mellom privat vei og felt J nå har formål parkbelte i industristrøk. Sydøstlig hjørne av felt C har også fått endret formål til parkbelte i industristrøk. Maks mønehøyde vil i området være på k+24, med unntak av område O som har maks mønehøyde k+ 28,5.

Eksisterende barnehage på felt I vil bli flyttet, og samlokalisert med eksisterende barnhage i felt L.

Telenor Network engineering, brev datert 11.01.08.

Har ingen kommentarer til reguleringsplanen på dette tidspunktet og regner med å bli varslet i rimelig tid før eventuelle arbeider igangsettes/anleggs start. Gjør for ordens skyld oppmerksom på at gravearbeide må varsles Geomatikk for påvising på vanlig måte.

Plan- og bygningsetatens kommentar

Merknadene tatt til etterretning.

Beboere langs Dvergsnesveien 33 – 45 v/ May Britt G. Uleberg, brev datert 17.01.08.

Har ingen innsigelser på utbyggingen, men før det skjer må Dvergsnesveien støyskjermes. Trafikken har blitt en plage, og nå blir det tungtransport til de nye lagerhallene ved Rimi. Vi kan ikke sitte i hagen og prate om sommeren pga støy.

Plan- og bygningsetatens kommentar

Denne delen av Dvergsnesveien ligger ikke innenfor planområdet.

Agder Energi Nett AS, brev datert 29.01.08.

I området som er omfattet av planarbeidet har vi et bestående høyspent jordkabelanlegg. I tillegg er det også et lavspent luft- og jordkabelanlegg. Eventuell flytting av våre anlegg må bekostes av utbygger.

Plan- og bygningsetatens kommentar

Merknaden tatt til etterretning.

Skibåsen 2, brev datert 30.01.08.

Vi har kjøpt område O av KNAS. Planering av tomt pågår, skal oppføre bygg som er utleid til National Oilwell Norway A/S. Haster med å få ferdigstilt bygget. Har følgende merknader: Rekkefølgebestemmelse § 6: "Teknisk plan for kryss Dvergsnesbakken/Dvergsnesveien, samt fortau langs Dvergsnesbakken skal være opparbeidet før ferdigattest for bebyggelse på felt O og/eller L". Forutsetter dette punktet ikke går på bekostning av fremdriften i prosjektet. Kostnader som påløper ved opparbeidelse av kryss, fortau mv. forutsetter vi deles med øvrige brukere: Aker Kværner MH A/S, Rimi og Kristiansand kommune. Da vi kjøpte tomten var vei inn fra Dvergsnesbakken til vår tomt foreslått til kommunal vei. Veien er nå endret til privat vei og vi får delt ansvar for brøyting og vedlikehold.

Plan- og bygningsetatens kommentar

Viktig med rekkefølgekrav som sikrer gjennomføring av blant annet trafikksikringsløsninger. Viser til rammetillatelse, gitt 14.02.2008, hvor det i vedtaket blant annet står:

"Dispensasjonene gis på vilkår at de innarbeides i pågående reguleringsplan. Det settes også som vilkår for dispensasjonene at det må foreligge en bankgaranti på kr. 200.000,- som sikkerhet for opparbeidelse av ny adkomstvei, samt endret kryssløsning. Det må også foreligge en skriftlig avtale om opparbeidelse/gjennomføring av offentlig veganlegg/oppgradering av kryss. Dette må foreligge før det kan gis igangsettingstillatelse på bygget. Det vil ikke bli gitt ferdigattest på bygget før adkomstveien inn til tomten er ferdigstilt i samsvar med plan". Kommunen ser liten hensikt i å ha en offentlig vei inn til to private bedrifter.

National Oilwell Norway AS, brev datert 30.01.08.

Hotellplaner: registrerer at på tegningsnummer 670411.001 har felt F fått formål kontor. Registrerer samtidig at det på den vedlagte illustrasjonsplanen fra AK Eiendomsinvest antydes ev. hotell for bygning/areal i felt F tilstøtende våre produksjonslokaler. Kan ikke se at hotellplaner inngår i reguleringsplanen, tolker det derfor som en foreløpig idéskisse. Vil for ordens skyld gjøre oppmerksom på at et hotell i dette området vil kunne medføre store ulemper i forhold til produksjonsstøy og trafikk ved døgntkontinuerlig drift i våre lager- og produksjonslokaler. Forutsetter at eventuelle hotellplaner vil bli fremmet som en egen reguleringssak.

Plan- og bygningsetatens kommentar

Det foreligger ingen hotellplaner i dette planforslaget. Område F har formål kontor.

Rannveig Høye og Jorunn Korsvik, brev datert 01.02.08.

Som eier av gnr/bnr 96/158 og 159 vil vi poengtere viktigheten av veien som er regulert inn til våre eiendommer. Den regulerede veien vil bli liggende på kloakkgrøfta og vil derfor ikke gi store inngrep i terrenget. Pga tidligere innbrudd og hærverk på bilene, er det viktig for oss å kunne parkere mer skjermet enn i dag.

Plan- og bygningsetatens kommentar

Merknadene tas til etterretning. Den del av veien som ligger innenfor planområdet vil få formål felles privat atkomst for tilstøtende eiendommer. Eiendommen vil bli regulert i den planlagte reguleringen av Korsvikfjorden Sør som er igangsatt.

Sameiet Dvergsnes, brev datert 03.02.08.

Sameiet i Dvergsnes består av 4 firemannsboliger, totalt 16 boenheter. Et tilbakevendende problem har vært Aker Kværners barnehage som ligger nesten innerst i en blindvei i vårt boligområde. Problemene begynte virkelig å bli store da barnehagen ble utvidet fra 20 til 40 barn i 2005. Ble ikke gjort noen utbygging av parkeringsmulighetene. Ble flere biler som henter og bringer, førte også til økt varelevering med tunge kjøretøyer. Veien inn til barnehagen tilhører sameiet privat og ansatte må parkere på vår felles gjesteparkering. På den nye reguleringsplanen ønsker Aker nå å samorganisere all sin barnehagedrift i område L. Viser ikke ut av planen hvordan de vil løse parkering og innganger til disse avdelingene. Situasjonen gjør det svært vanskelig å oppholde seg ute i veien i de verste hente/bringe tidene. Foreldrene til barnehagebarn må parkere langs veien og stort sett alle våre gjesteparkeringer til våre 16 boenheter er okkupert av barnehageansatte hele dagen. Da industrilageret i område M ble planlagt for ca 1 år siden, benyttet vi oss mulighetene til å be Aker Kværner ved barnehagestyret om å gjøre noe med den problemfylte situasjonen å planlegge parkeringsplasser til barnehagen på nedsiden, Dvergsnesbakken. Dette ble ikke tatt til etterretning. Mener porten i vår vei fysisk må fjernes, da foreldre/ansatte vil benytte seg av vår vei så lenge det er fysisk mulig. Vi ønsker vår rolige og trygge vei tilbake, ønsker barnehagedrift velkommen, men vil ikke ha kjøring og parkering her. Må reguleres inn ny atkomstvei samt parkeringsplasser til alle ansatte og til foreldre og evnt. en snuplass for all planlagt trafikk i område L. Ønsker at det ikke gis tillatelse for omgjøring av driften før disse tingene er på plass.

Mange av boenhetene har sjøutsikt, de ser også en del av industribyggene/takene. Ønsker ikke å miste denne sjøutsikten. Vi vil ikke at byggene som er under planlegging blir høyere enn de som allerede er der.

Står beskrevet at eksisterende trær skal bestå, vi ønsker at det skal plantes mer trær slik at vi skjermes for å se mest mulig industri. Vi vil ha utsikt, men ikke innsyn til industri. Dette parkbeltet må lages i samarbeid med oss som får dette rett utenfor våre vinduer.

Vi ønsker å være delaktige i denne prosessen hele veien, ønsker at våre innspill tas alvorlig og møter her på befaring. Dette er vårt hjemområde, det er her vi lever og bor med våre barn. Har stor tro på at vi kan bli enige om en måte å løse Aker Kværners behov som vi i utgangspunktet er positive til, men vi vil være med å påvirke det som kommer til å merke våre liv hver dag her.

Plan- og bygningsetatens kommentar

Den nye planlagte samlokalisering av to barnehager innenfor område L, vil få formål kontor/barnehage, og planlagt nye innkjøring vil være fra Dvergsnesbakken. Området skal detaljeplanlegges gjennom bebyggelsesplan. Der vil blant annet parkering bli et tema. Det vil ikke bli gitt igansettingstillatelse før plankravet er oppfylt.

Sverre og Randi Andreassen, brev datert 29.01.08.

Eiere av gnr/bnr 96/82. Vi ble svært overrasket da vi så at vår eiendom var innlemmet i barnehage prosjektet, uten på forhånd å bli varslet eller orientert. Er det ikke vanlig praksis at berørte grunneiere blir varslet før en reguleringsplan igangsettes? Fortau langs Dvergsnesbakken, henviser til tidligere innsendt klage for ca 1 år siden. Klagen opprettholdes.

Plan- og bygningsetatens kommentar

Har fått tilbakemelding fra tiltakshaver om at eier av gnr/bnr 96/82 har fått varsel om oppstart og også har blitt oppsøkt av tiltakshaver for informasjon. Gang- og sykkelvei er del av en løsning for å bedre trafikksituasjonen i området.

Korsvikfjorden velforening, brev datert 04.02.08.

En utvikling av Korsvikfjorden må skje til det beste for både fastboende og næringslivet i området. De tiltak som skal gjennomføres virker lite koordinert og offentlig styrt. Som fastboende opplever vi allerede forringet bokvalitet, økt trafikkbelastning og støy, økt trafikkfare for barn og voksne, økt forurensning av fjorden og underdimensjonerte kloakk og glykolenrenseanlegg. Dette må kommunen hensynta i sin regulering av området. Det bor faktisk mennesker her og.

Plan- og bygningsetatens kommentar

Utviklingen av området følger i størst mulig grad kommuneplanen, og det søkes å oppnå løsninger som skal gagne både næringsliv og beboere i området. Det vises en løsning for forbedring av kryssløsning Dvergsnesveien – Dvergsnesbakken og det vises en stitrase gjennom området.

Asgeir Næss, brev datert 04.02.08.

Krav til helhetlig vurdering av alle tiltak i Korsvikfjorden

Plan- og bygningsetatens kommentar

En helhetlig vurdering av tiltakene gjøres i størst mulig grad.

Anne B. Nilsen, brev datert 31.01.08.

Fremgår av planen at det skal samlokaliseres to barnehager i område L, som totalt vil omfatte 120 barnehageplasser. Fremgår ikke av planen hvor atkomstveien til barnehagen skal være. Heller ikke regulert inn parkerings- og snuplasser for trafikken til og fra barnehagen. Deler av område L er i dag barnehage for ca 40 barn. Da gnr/bnr 96/6 ble omregulert fra bolig til barnehage, ble det sendt inn innsigelse til kommunen, hvor det ble bedt om at trafikken til barnehagen skulle dirigeres via Dvergsnesbakken. Innsigelsen ble ikke tatt til følge. Aker Kværners advokat henviste til veiretten, nå foregår all trafikken til og fra barnehagen innenfor boligområdet. Dette omfatter også tunge kjøretøyer som leverer varer. I mitt kjøte er det kun gitt tillatelse til atkomst til en bolig via felles vei i boligfeltet. Ved samlokalisering av to barnehager i område L vil trafikken øke og behovet for parkerings- og snuplasser bli større. Atkomsten til område L kan ikke fortsette å gå gjennom boligfeltet. Er enkelt å få til en atkomst fra Dvergsnesbakken til område L, og dette må reguleres inn. Trygghet og trivsel er viktig for oss som bor her. Trafikken til og fra barnehagen er allerede en stor belastning, miljøet forsures av biler som går på tomgang. Veien er heller ikke dimensjonert for å tåle dagens trafikkmengde, asfalten sprekker og veiskulderen ødelegges av at biler i alle størrelser parkerer og snur der det verken er parkeringsplasser eller snuplasser.

Plan- og bygningsetatens kommentar

Den nye planlagte samlokalisering av to barnehager innenfor område L, vil få formål kontor/barnehage, og planlagt nye innkjøring vil være fra Dvergsnesbakken. Området skal detaljeplanlegges gjennom bebyggelsesplan. Der vil blant annet parkering bli et tema. Det vil ikke bli gitt igansettingstillatelse før plankravet er oppfylt.

Høringsuttalelsene kan i sin helhet leses som uttrykt vedlegg i sakspermen.

PLAN- OG BYGNINGSETATENS SAMLEDE VURDERING

Trafikksituasjonen i vegkrysset Dvergsnesbakken og Dvergsnesveien har vært et viktig og sentralt tema i reguleringsprosessen. Det ble i mai 2008 gjort en trafikkvurdering i krysset, som blant annet viser at det ikke anbefales gangfelt over Dvergsnesveien i krysset. Det planlegges et gangfelt over Dvergsnesbakken, og det stilles krav i bestemmelsene om at dette blir et opphevet gangfelt med ekstra lyssetting.

For å tilfredsstille krav til avbøying i kryss med gangfelt i sekundærvegen, må krysset strammes opp, fordi dagens kryss har slak kurvatur. Krysset er også flyttet noe nordover i nytt forslag. Dette vil gi et bedre kryss, fordi det blir mer oversiktlig og gir bedre trafikkløsning.

Det oppfattes som et dilemma at det pga krav fra virksomheter om å kunne sette opp bygg i løpet av kort tid gis det dispensasjoner for bygging. Slike dispensasjoner gjør det svært vanskelig å stille krav om gjennomføring av trafikksikkerhetstiltak. Og det er viktig at rekkefølgekrav i dette planforslaget, i forhold til område O blir fulgt.

Fordi krysset strammes inn, og gjøres med oversiktlig, vises det nye atkomst for varelevering til daglivarebutikken som ligger ved område M. Tekniske planer skal vise sperring mot Dvergsnesbakken og gang- og sykkelvei.

Det har kommet mange innspill på kryssløsning for myke trafikanter. Det har blitt gjort en vurdering av kryssløsning, av plan- og bygningsetaten og statens vegvesen. Man har funnet at løsningen som vises i plankartet, er tilfredsstillende. Det legges ikke opp til planfri kryssning, fordi dette krever store arealer.

På bakgrunn av innsigelse fra miljøvernavdelingen hos fylkesmannen i Vest-Agder, fant tiltakshaver en trase hvor de kunne plassere en stiforbindelse gjennom området. Denne kommer i stedet for en kyststi, og valgt plassering er på bakgrunn av sikkerhetskrav innenfor planområdet. Det har i planprosessen blitt diskutert tre løsning for sti. Et alternativ var å ikke etablere noe stitrase. Dette var mest ønskelig fra tiltakshaver, fordi de har krav til sikkerhet å opprettholde i området. Et annet alternativ var å etablere en kyststi slik det var forelagt i kommuneplanen. Dette ville gi utfordringer for tiltakshaver, fordi bygningsmasse, testområder og verkstedområder er plassert slik at det ville føre til risiko for sikkerheten for de som skulle ferdes på kyststien. Teknisk direktør er fornøyd med at man kom frem til en løsning som sikrer stitrase, samtidig som sikkerheten for de som skal ferdes i området opprettholdes. Dette skjer samtidig med at virksomhetene i området kan oppfylle sine krav til sikkerhet.

Område Q og N er arealer som blir til ved utfylling i sjøen. Miljøvernavdelingen varslet innsigelse til disse områdene, pga de nasjonale føringene mht. utbygging i strandsonen. I opprinnelig forslag hadde område Q, formål felles grøntanlegg og var tenkt opparbeidet som en park til bruk for ansatte i området, men område N hadde formål næring/kontor/industri. Fylkesmannens krav for at innsigelsen skulle trekkes, var et dokumentert behov for utfyllingen av område N og Q, og at område Q måtte få et annet formål enn felles grøntanlegg. Etter at tiltakshaver hadde dokumentert sitt behov for arealene de får ved utfylling, fant fylkesmannen å kunne trekke sin innsigelse. Teknisk direktør mener det nye plankartet viser en god arealdisponering for området. Rekkefølgekravet til område Q, sikrer at utfyllingen av området ikke kan påbegynnes før det foreligge et dokumentert behov for utvidet areal.

For område L, hvor Maritippen barnehage ligger og hvor eksisterende barnehage på område I skal flyttes til, har det blitt utført en støyvurdering. Det ble funnet at deler av uteoppholdsarealet tilknyttet barnehagen hadde lydnivå over anbefalt grenseverdi, samt at lydnivå målt på fasade for en bygning tilknyttet barnehagen også har lydnivå over anbefalt grenseverdi. Det stilles krav om støyskjerming for uteområdet, og bestemmelsene må endres slik at anbefalt støynivå blir sikret for hele området og fasader.

Hensynet til kulturminneloven har blitt oppfylt, ved at to kulturminner er merket av på plankartet.

Teknisk direktør mener planforslaget nå er bra gjennomarbeidet og viser en god arealutnyttelse for området. Det må allikevel gjøres noen tilføyelser i bestemmelsene og en endring på plankartet, før planen kan vedtas. Disse endringene er:

- I bestemmelsene må det tilføyes en bestemmelse om at tekniske planer skal vise opphøyet gangfelt med forsterket belysning i krysset Dvergsnesbakken/Dvergsnesveien.
- Det må stilles et rekkefølgekrav om opparbeidelse av stitraseen.
- Det må tilføyes en bestemmelse om at område Q blir opparbeidet, med beplantning eller lignende før det blir bebyggelse der. Dette for å sikre at området ikke blir liggende som en "steinrøys" før bebyggelsen kommer på plass,
- Støyskjerming av barnehagens uteområder og fasader på bygg, på område L må tilføyes i bestemmelsene. Forskrifter for støy må følges.

Saksbehandler: Aina Nyhus

Dato: 24.09.2008.

Dato: 22.09 2008
Saksnr.: 200709027-13
Arkivkode O: PLAN:
Saksbehandler: Jacob Berg Nilsen

Saksgang
Byutviklingsstyret
Bystyret

Møtedato
16.10.2008
19.11.2008

Steindalen - gang-/sykkelsti- reguleringsplan - Sluttbehandling

Sammendrag:

Sørlandskonsult AS fremmer i september 2007 pva. Kristiansand ingeniørvesen plan for gang-/sykkelsti langs Steindalen fra Skonnertveien og ned til Vågsbygdveien. Opprinnelig plan for gang-/sykkelsti er fra helt tilbake i 1984 og revideres nå med sikte på en snarlig gjennomføring.

Det er ikke kommet negative merknader til planen bortsett fra vegsjefen som ønsket noen mindre endringer i krysset med Vågsbygdveien. Planen er revidert utfra uttalelsen.

For øvrig er samtlige av beboerne som har gitt innspill til planen fornøyd med at det nå kommer gang-/sykkelsti langs steindalen. Flere har imidlertid satt krav om murer, støygjerde langs sine eiendommer. Dette må tas opp når grunnehvervelse skal gjennomføres.

Planen anbefales godkjent.

Forslag til vedtak:

1. Bystyret godkjenner reguleringsplan for Steindalen sist datert 22.10 2007 med tilhørende reguleringsbestemmelser av samme dato.

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Gunnar Stavrum
Plan-og bygningssjef

Trykte vedlegg

1. Oversiktskart over planområdet
2. Situasjonsskart
3. Forslag til reguleringsplan for Steindalen, sist datert 22.10 2007
4. Planbeskrivelse

Utrykte vedlegg

Sakspermen

BAKGRUNN FOR SAKEN

Sørlandskonsult AS fremmer i september 2007 pva. Kristiansand ingeniørvesen, plan for gang-/sykkelsti langs Steindalen fra Skonnertveien og ned til Vågsbygdveien. Planen for gang-/sykkelsti er fra helt tilbake til 19.84 og revideres nå med sikte på en snarlig gjennomføring.

Tidligere saksgang

Plan-og bygningssjefen la på delegert myndighet planen ut til offentlig ettersyn.

Planens innhold

Planen viser gang-/sykkelsti på østsiden av Steindalen.

Dagens situasjon

Dagens vei er uten fortau /gang-/sykkelsti og er lite trafiksikker for myke trafikanter.

VURDERING AV PLANFORSLAGET

Planstatus

Fylkesplan med betydning for reguleringsplanen

Ikke aktuell

Kommuneplan

I gjeldende kommuneplan er planområdet avsatt til utbygget område.

Reguleringsstatus

For området gjelder plan for Steindalen/Skonnertveien datert 28.03 1984

Tematisk vurdering

Konsekvensutredning/ Planprogram

Ikke aktuelt

Miljøvern

Støy – planen vil ikke øke støyen fra vei.

Kulturminner

Ingen kulturminner registrert.

Transport og infrastruktur

Planen vil bedre trafikkforholdene for myke trafikanter.

Risiko- og sårbarhetsanalyse

Ingen kritiske forhold registrert.

Barn og unges interesser

Forholdene vil bedres for barn og unge mht. skolevei samt fritidsaktiviteter.

Økonomiske konsekvenser for kommunen

Gang-/sykkelstien bygges ved hjelp av ATP-midler.

INNSPILL TIL PLANARBEIDET

Offentlig ettersyn

Planforslaget lå ute til offentlig ettersyn i perioden 15.02 – 17.03 2008. Det kom inn 8 merknader. Under følger sammendrag av hver enkelt uttalelse og plan- og bygningsetatens vurdering

Fylkesmannen i Vest-Agder v/ Miljøvernavdelingen, brev datert 05.03 2008

- Miljøvernavdelingen er positiv til planen. Alle gang-/sykkelstier bør planlegges for universell utforming, men aksepterer at stigningen er for bratt.

Statens Vegvesen, brev datert 13.03 2008

- Foreslått trafikkdeler bør avsluttes i større avstand fra Vågsbygdveien og gangfelt bør trekkes tilbake i forhold til vegkant for Riksvei. Avstand fra vegkant til gangfelt bør være minst 5 m.

-

Plan- og bygningsetatens kommentar: Planen er revidert utfra innkomne merknader.

-

Samfunnsmedisinsk enhet, brev datert 25.02 2008

- Er positive til tiltak som trykker ferdselen for myke trafikanter.

Rådet for funksjonhemmede – brev datert 02.03 2008

- RFF har full forståelse for at denne gang-/sykkelstien ikke blir etter universell utforming.

Eier av Voieåsen 6 – brev av 04.03 2008

- Stiller seg meget positive til gang-/sykkelstien. De har sagt seg villige til å avstå grunn. Noen krav vil de stille, bla. Natursteinmur, Tett høyt plankegjerd, kompensasjon for bortfall av tomt.

- Plan- og bygningsetatens kommentar: Spørsmål om grunn og kompensasjon må avklares ved opparbeidelse av stien, og etter at planen er godkjent.

Eier av Voieåsen 4 – brev av 16.03 2008

- De ønsker gang-/sykkelsti i Steindalen varmt velkommen. Ved gjennomføring vil veien komme enda nærmere deres hus og støyen vil øke. De krever derfor at kommunen setter opp mur og støyskjerm i grensen mot vei.

- Plan- og bygningsetatens kommentar: Spørsmål om grunn og kompensasjon må avklares ved opparbeidelse av stien, og etter at planen er godkjent.

Eier av Steindalen 2 – brev av 14.03 2008

- Viser til befaring på stedet. I dag kjører lastebil rundt hovedbygget til lager på baksiden. Det er nå tegnet inn frisiktsone der man i dag kjører inn. De må ha plass til en semitrailer eller lastebil med tilhenger kan stå forann bygget for lasting. Håper på velvillighet fra kommunen.

- Plan- og bygningsetatens kommentar: Kommunen ønsker ikke å vanskeliggjøre driften ved Otra maling og lakkfabrikk. En vil ved opparbeidelse av gang-/sykkelstien med tilhørende rabatter, legge til rette for nødvendig kjøring og avlasting.

Eier av Steindalen 2A – brev av 07.03 2008

- Er meget positiv til tiltaket, da veien er smal og mange bilister kjører som gale oppover

veien. Men for å gjennomføre dette tiltaket, vil kommunen bli tvungen til å kjøpe ut deler av hans tomt for å utvide veiens bredde. Dette har han sagt skal være ok på visse vilkår. I planprosessen har han presisert at ved riving av hans mur og naturlig plantet hekk mot veien, mener han at han har krav på å få satt opp ny mur, samt ny støyskjerm. Dette på bakgrunn av at veien kommer nærmere huset og øker støynivået. Enten må det settes ny mur i lik høyde med den som er idag med støyskjerm over på ca. 1 meter og 20 cm, ellers må det settes opp en ny mur som er langt høyere enn den som står der pr. idag.

Muren eller støyskjerm må iallefall bli så høy at han kan fylle ut med jord rundt huset, slik at det blir en normal passasje rundt, uten å ha en farlig skrent ned mot veien.

En annen sak er innkjørselen til hans hus. Den er idag på kanskje 4 meter bred, og hvis det skal tas inn like mye der, vil passasjen bli redusert, og det kan medføre til at verdien på huset vil reduseres i noen potensielle kjøperes øyne.

- Plan- og bygningsetatens kommentar: Det er foretatt noen forløpige vurderinger i marka mht. støy og avkjørsel. Endring av avkjørsel kan en ikke se skal bli gi noen større ulempe for eiendommen. For imidlertid å få fastsatt endelige tiltak må inngrep og evt. støytiltak vurderes. Dette bør i likhet med de øvrige tomter gjøres etter at planen er godkjent av bystyret

Eier av Voieåsen 2 brev av 17.03 2008

-Setter pris på tiltaket med gang-/sykkelsti. Ser av reguleringsplanen at både vei og frisiktsone blir betydelig større enn i dag. Både parkeringsplass og del av plenen deres forsvinner, samt mur mot vei.

De ønsker bekreftet at det blir satt opp ny mur og at det er rimelig at støyskjerm medfølger.

- Plan- og bygningsetatens kommentar: Det er klart at det må gjøres tiltak for å avbøte de inngrep og ulemper som bygging av gang-/sykkelsti vil medføre. Dette bør i likhet med de øvrige tomter vurderes etter at planen er godkjent av bystyret.

Høringsuttalelsene kan i sin helhet leses som uttrykt vedlegg i sakspermen.

Samarbeidsgruppa for bydelen

Planforslaget ble diskutert i samarbeidsgruppa som er meget positive til planen for gang-/sykkelsti.

PLAN- OG BYGNINGSETATENS SAMLEDE VURDERING

Samtlige uttalelser til planen er positive til etablering av gang-/sykkelsti langs Steindalen. Forholdene for myke trafikanter er lite gunstige og behovet for gang-/sykkelsti er derfor stort.

Merknader fra vegsjefen er tatt til følge og planen endret. Det anbefales at planen godkjennes.

Saksbehandler J.Berg Nilsen
Dato 22.09 2008

Dato: 06.10.08
Saksnr.: 200807214-5
Arkivkode E: 212
Saksbehandler: Ann-Lisbeth Reisænen

Saksgang

Havnestyret
Bystyret

Møtedato

14.10.2008
29.10.2008

Regnskapsrapport pr. 31.08.08 (2. tertial)

Sammendrag:

Vedlagt følger utarbeidet regnskapsrapport pr. utgangen av 2. tertial 2008 med følgende fordeling:

- Resultatregnskap
- Investeringsregnskap

Hensikten med tertialrapporten er å:

- Gi et helhetlig bilde av Kristiansand Havn KF økonomiske stilling ved utgangen av 2. tertial og anslå hvordan resultatet blir ved utgangen av året
- Forklare årsaker til at det er avvik mellom regnskapet og vedtatte budsjett
- Komme med forslag til hvordan avvik kan avvikles/reduseres

Forslag til vedtak:

1. Havnestyret tar 2. tertialrapport for 2008 for Kristiansand Havn KF til orientering.
2. Følgende budsjettreguleringer foretas:

Leieinntekter økes med	kr. 1.000.000
Lønnskostnader økes med	kr. 800.000
Andre kostnader økes med	kr. 200.000
Renteinntekter økes med	kr. 5.214.000
Ekstraordinære inntekter økes med	kr. 81.000.000
Resultat etter ekstraordinære inntekter økes med	kr. 86.214.000

Stein E. Haartveit
Havnedirektør

Ann-Lisbeth Reisænen
Administrasjonssjef

Trykte vedlegg:
Vedlegg 1: Regnskapsoversikt pr. 2. tertial 2008
Vedlegg 2: Investeringsregnskap pr. 2. tertial 2008

Hendelser siden forrige rapportering:

Utfordringene med trafikkavvikling på fergeterminalen etter at Supersped begynte sine anløp har involverte parter forsøkt å løse i samarbeid til alles beste. Styret er kjent med Fjord Lines forslag til endret seilingsplan for 2009.

Kristiansand Havn KF og Kilden er blitt enige om pris for tomta. Forhandlingene med Color Line har ikke hatt den fremdriften som var forventet. Havnedirektøren har tatt nytt initiativ i saken for å komme videre.

Utrasingen utenfor Lagmannsholmen satte en stopper for utvidelse av containerhavna på kort sikt. Havna har fremsatt krav om erstatning overfor rådgivende og utførende konsulentfirma.

Det blir utført etterlengtet malingsarbeider på flere av havnas bygg i år. Vaktbua på KMV er revet og området er planert ut og 28 nye P-plasser oppmerket. I sum er det tatt i bruk ca 60 nye P-plasser så langt i år. I Gravane er det startet ny restaurant og bryggene blitt rengjort og oljet. Fiskemaren har fått ny flyndre men trenger også selv vedlikehold.

Havna er i ferd med å ta i bruk nytt fleksibelt nøkkelsystem. Satellitterminalen er det første bygget hvor systemet har blitt tatt i bruk.

Kommentarer til resultatregnskapet.

Tallmaterialet følger i vedlegg 1 og 2.

I den fremlagte regnskapsrapporten har vi foretatt nødvendige periodiseringer, og etterfølgende kommentarer bygger på periodiserte regnskapstall.

Driftsinntekter

Skipsavgifter

Anløpsstatistikken viser nedgang i antall skipsanløp men tonnasje vokser. Regulativets skipsavgiftssatser er degressive slik at store skip betaler forholdsmessig mindre enn små fartøyer. Vi ligger i underkant av budsjett. En årsak er mindre aktivitet hos en fergeaktør som var budsjettet å skulle trafikkere hele året.

Vareavgifter

Vareavgifter er sum av godsmengde inn og ut over kaikant. Videre inngår her passasjerbiler, biltillhengere, busser etc. med sin stykkavgift. Vareavgift import og eksport er pr. 2. tertial 23 % høyere enn budsjett. Vareavgift innenriks er noe under budsjett tilsvarende noe redusert innenrikstrafikk. Vi forventer en oppsving i innenrikstrafikk utover høsten, men tror ikke vi klarer å oppnå budsjettet her.

Passasjeravgiften har så langt inntekt på 84 % av årsbudsjettet.

Statistikken viser at passasjerantallet pr dato ligger drøye 5% over fjorårstallet. Hvis 3. tertial er tilsvarende fjoråret ender inntekten her på drøye kr. 5.500.000 som er ca 5% over budsjett.

Vederlag tjenester

Salg av vann er lavere enn forventet og salg av strøm er høyere enn forventet. Arbeid for andre er så langt under budsjett. Avtale om arbeid for småbåthavnene på timebasis er av forskjellige årsaker blitt mindre enn antatt ved budsjettbehandling. Vi forventer her kun å oppnå ca kr. 1.400.000,-. (70% av budsjett)

Godstrafikken viser kraftig økning og krandriften tilsvarende. Vi har pr. begynnelsen av september nådd årsbudsjett på kr. 3.300.000 og tror kraninntekten pr. nyttår vil ligge på kr. 4.300.000,-. Kristiansand Havn KF hadde i sommer besøk av offshorefartøyer som leide kran en lengre periode 'stand-by' hele døgnet.

ISPS - avgift er pr. 31.08.08 ca 34% over budsjettet og forventes å gi merinntekt i forhold til årsbudsjett. Det vises i den forbindelse til økte utgifter.

Andre poster innenfor vederlag og tjenester er i tråd med budsjettet. Ser vi postene under ett forventer vi i samlet sett minimum å oppnå budsjett.

Leieinntekter

På utleiesiden har havna opp mot 100% utleiedekning. På grunn av det høye aktivitetsnivået går det lettere enn forventet å få leid ut med korte avtaler på Silokaia. Slik det ligger an til nå vil leie- og parkeringsinntektene ligge ca 1,0 mill over budsjett for hele året, men det kan skje endringer mot slutten av året som endrer bildet.

Driftsutgifter

Lønnskostnader

Lønnskostnader er pr. utgangen av august overskredet med i underkant av kr. 900.000. I all hovedsak henger dette sammen med høyere overtid enn budsjettet. Det er stort sett krankjøring/vannfylling som utføres som overtidsarbeid, men dette har også medført som tidligere nevnt høyere driftsinntekter.

Vi har forutsatt en gjennomsnittlig lønnsøkning fra mai 2008 på 6 %, det kan se ut som om lønnsoppgjøret blir noe høyere.

Opplærings, og kursutgiftene er normalt i balanse ved utgangen av året. Pensjonsutgiftene er umulig å forutsi før året er omme. Vi vet ikke eksakt hva disse blir før i begynnelsen av februar 2009 når det er foretatt en aktuarberegning.

Noe av overskridelsene vil bli dekket inn av en stilling som har stått vakant siden juli måned. Vi foreslår å øke lønnsbudsjettet med kr. 800.000,-.

Avskrivninger og varekostnader

Ordinære avskrivninger er bokført i tråd med avskrivningsbilaget. Dette betyr avskrivninger pr. 31.08.08 med kr. 13.751.160.

Andre driftskostnader.

Totalt sett er andre driftskostnader noe høyere enn budsjett. Det er som normalt forholdsvis store variasjoner innenfor de ulike postene.

ISPS - utgifter er overskredet pr. 2. tertial med nærmere 40%. Det har vært forlangt ekstraordinære revisjoner av enkelte terminaler. Utgiften hertil er betydelige og ekstraordinære. Andre poster med overforbruk er bygninger og eiendom, forsikringer, egne transportmidler og konsulenttjenester. Våre kjøretøyer eldes og trenger vedlikehold/reparasjoner. Det har også vært behov for mer ekstern juridisk bistand enn antatt i budsjettet. I tillegg har Kristiansand Havn KF fått pålegg av SFT, sammen med øvrige norske trafikkhavner, om å gjennomføre en undersøkelse med risiko og tiltaksvurdering av havnevirksomhetens forurensningsbidrag.

Noen av postene har foreløpige innsparinger. Vi foreslår likevel å øke budsjetttrammen på andre driftskostnader med kr. 200.000,-. Postene som styrkes er 7515, forsikring kraner og 6790, annen konsulenttjeneste.

Driftsresultat.

Driftsresultatet pr. 30.04.08 er på 7,4 mill, noe som er 2,5 mill. kr høyere enn budsjettet. Dette skyldes i hovedsak høyere inntekter enn forventet.

Finansposter.

Renteinntektene på over 5,21 mill. kr pr. 2. tertial skyldes at salgssummen for tomt til Kilden skulle vært overført januar 2007 og ikke ved slutten av 2. tertial. Vi foreslår å øke renteinntektene med 5,21 mill. kr.

Norges Banks hovedstyre besluttet under rentemøtet i juni å øke styringsrenten med ytterligere 0,25 % til 5,75 %. Dette er noe høyere enn vi forutsatte ved utarbeidelse av budsjettet. Det har vært finansiell uro i verden i høst og dette har medført at pengemarkedsrenten har økt dramatisk. Det er stor likviditetsmangel i markedet noe som medfører at renten presses opp. Det er vanskelig å spå hvor lenge dette varer. Vi forventer imidlertid også tilsvarende høye renteinntekter og tror vi vil holde oss innenfor budsjetterte kapitalutgifter ved utgangen av året.

Resultat før og etter ekstraordinære poster:

Resultat før ekstra ordinære inntekter og utgifter pr. 31.08.08 er 4,3 mill. kr. mot budsjett - 3,1 mill. kr. Dette er 7,4 mill. kr bedre enn forventet. Dette er i hovedsak høyere renteinntekter, men også høyere vare- og leieinntekter.

Ekstraordinære inntekter var budsjettert til 16 mill. kr. for 2008. Pr. 2. tertial har vi ekstraordinære inntekter på over 97 mill. kr. Vi foreslår derfor å øke budsjetterte ekstraordinære inntekter med 81 mill. kr. Dette er overføringer for salg av tomt til Kilden og utbetalte forsikringspenger for brannen i Kongsgård november 2006. Dette var opprinnelig inntekter som ble budsjettert for 2007.

Resultat etter ekstraordinære poster er ved utgangen av august på 101, 6 mill. kr. Det er 88,8 mill. kr bedre enn budsjetterte.

Det er viktig å påpeke at i budsjett for 2007 ble det besluttet av havnestyret å bruke midler fra salg av tomt til Kilden som egenkapital til våre investeringer. Pengene er således allerede disponert.

Kommentarer til investeringsregnskapet.

Samlet utgjør havnas investeringsbudsjett 108 mill i 2008. For de større langsiktige prosjektene havna gjennomfører foretas årlige avsetninger for å finansiere de forberedende arbeidene frem mot endelig gjennomføring. Rammene for disse er usikre spesielt før reguleringsplan/utbyggingsplan foreligger. Dette gjelder byutvikling av Silokaia og ny containerhavn- Kolsdalsbukta/KMV. Ny trafikkhavn i Kongsgård – Vige er kommet lenger. I Kongsgård foretas bevilgninger til enkeltprosjekt innefor planområdet.

Av investeringer som ikke er regnskapsavsluttet ved utgangen av august 2008 gjenstår det i overkant av 180 mill. kr. Se vedlegg 2.

2203 Ny containerhavn

Prosjektet gjelder forberedende arbeider i forbindelse med utfylling/bygging av ny containerhavn i Kolsdalsbukta/KMV - Vest. Der er utført sjøbunnskartlegging og geofysiske/geotekniske målinger i området samt vurdering av stabilitet mellom KMV og Xstrata Nikkelverk AS. Fremdriften for utfylling bestemmes av NTP. Reguleringsplanarbeidet vil bli startet høsten 2008. Bevilgningen er å betrakte som en avsetning til prosjektet for å finansiere de forberedende arbeidene.

Etter et møte med Veikontoret kan en forvente å motta ca 150 000 m³ med utfyllingsmasser i 2010 fra ombyggingen av Vågsbygdveien.

3203 Ombygging av fergeterminalområdet.

Budsjettrammen for dette prosjektet ble endret av havnestyret i sak 7/08 til kr. 92,5 mill. Arbeidet med prosjektet er beregnet ferdig innen 1/4-09. Kostnadene er innenfor budsjettrammen.

3205 Euroterminalen

Arbeidet med del 2 i reguleringsplanen for Euroterminalen er igangsatt med Euroterminalen AS som regulant. Planen omfatter dagens fergehavnsområde samt areal for havnegata, deler av sporområdet for NSB samt veieareal som disponeres av Vegvesenet. Pr. dato arbeider man med en ny rundkjøring som kan løse ankomsten til fergehavn, E18/E39 samt utbyggingsområdet i del 1 av Euroterminalen.

3206 Hampa –ombygging av rampe.

Ombyggingen er skjøvet frem på ubestemt tid. Det gjenstår midler til mindre tilpassninger.

3314 Nye billettboiler, service- og toalettbygg.

Havnestyret bevilget i sak 17/08 kr. 13,0 mill. til nye billettboiler samt et service- og toalettbygg i fergehavna vest for dokka. Det er sendt ut anbudsinnbydelse på en totalentreprise for nevnte anlegg. Anbudsfrist er 25/9. Det er forutsatt i innbydelsen at anleggene skal være operative innen 1/4-09.

4201 Caledonien – Oscargården – ramme.

Forslag til reguleringsplan er innsendt i to versjoner. Førstegangsbehandling forventes høsten 2008.

4205 Containerterminal – Nytt kjøremønster.

Havnestyret har bevilget kr. 1,0 mill. for å bygge opp anlegget. Anlegget forventes å ferdigstilles innenfor budsjett.

6206 Lagmannsholmen - utfylling.

En del av fyllingen raste ut 1/4-08 og ca. 120 000 kbm masse gled ut i havnebassenget. Det er uklart hva som var årsaken til utglidningen. Alle råd og anbefalinger fra vår geotekniske konsulent under arbeidet med oppfyllingen er fulgt opp fra havnas side. Det er fra havnas side reist krav om økonomisk erstatning for de verdiene som er gått tapt. Konsulenten har ikke erkjent at han har gjort noen feil.

Konsulenten kan ikke anbefale noen tiltak for å sikre rasområdet før nærmere undersøkelser er utført, men målinger inne på land viser at setninger og forskyvninger er avtagende. Det vil bli foretatt en grundig uavhengig vurdering av konsulentens ansvar før man går videre.

6300 Brannsikring av bygninger.

Arbeidene er ikke påbegynt fordi andre oppgaver er prioritert foran.

6301 Bygg - Skagerrak fisk – innløsning av avtaler.

Inntil videre vil midlene stå udisponert til komplette avtaler foreligger mellom alle involverte parter.

6618 Varebil driftsavdelingen

Bilen er tatt i bruk. Kostnad innenfor rammen.

7314 Odderøya Vest - Silokaia

Reguleringen av Silokaia har dratt ut – bl.a. p.g.a. stort arbeidspress i kommunen. Dette har gjort at vi ikke kom i gang med de revisjonene som kommunen mente var nødvendig i forhold til merknadene som kom inn i forbindelse med utlegging til offentlig ettersyn, før etter ferien. Etter det igjen har vår reguleringsarkitekt blitt sykemeldt. Realitetene er:

Som følge av merknadene som kom inn i forbindelse med utlegging til off. ettersyn, er det fra kommunen krevd endringer i hovedsak på følgende områder (stikkordsmessig):

- Boligformål i områdene B1, B2 og B3 – nord i området bør tas ut.
- Parkeringskrav er lagt inn som makskrav – reduksjon av areal
- Krav om at rekkefølgekrav om reguleringsplan for ny Havnegate bør knyttes opp til rammetillatelse, og dernest at opparbeidelse av ny Havnegate bør knyttes opp til igangsettingstillatelse.
- Uteoppholdsareal på taket. Er ivarettatt.
- Barnehage.
- Trafikkutredningene.
- Opplevelsesøya - byggeområdene bør utgå
- Kontorformåls begrensning i 1. etg.
- Gjennomgående leiligheter.
- Krav om størrelse på leiligheter og antall rom.
- Mulig B1 bør utgå av hensyn til den bevaringsverdige siloen og Kilden

Etter dette har vi jobbet med planen på de områdene hvor det ble krevd endringer og vi har hatt nytt møte med kommunen pr. 08.09.08. Konklusjonene derfra er litt delte, men vi oppfatter det slik at planen etter litt bearbeiding kan tas opp til 2. gangs behandling med flg. oppsummering av de viktigste punktene:

- Etter møte med kommunen ligger det an til enighet om at områdene B1, B2 og B3 kan stå, men vi er uenige om hvorvidt det skal være boligformål i disse områdene, eller ikke.
- Det er gitt signal om at skal det åpnes for økt areal i B22, blir dette et politisk tema.
- *Rekkefølgekravene*; her lyttet kommunen til vårt syn, men ville ikke gi noe bindende uttalelse i møtet før drøfting i egen organisasjon. Dette er et meget viktig punkt i forhold til *gjennomføringsevnen* i prosjektet. Vi har pekt på:
 - at rekkefølgekravene bør knyttes opp til en akse
 - at kommunen må ta ansvar for gjennomføring
 - at aktørene betaler inn sin forholdsmessige andel i forhold til det utbyggingspotensiale den enkelte har i sitt område.
 - at innbetaling må knyttes til "tatt i bruk". Altså at en får anledning til å tjene pengene før innbetaling finner sted.

Som følge av den diskusjonen som har vært, er de største endringen som havna tar inn som følger:

- Område B1 er tatt ned med 4. etg. Dette gir et redusert areal.
- Område B 22 er økt med et tårnbygg i syd. Dette gir økt areal.
- Barnehage er lagt inn som nytt areal under Saluttbatteriet (tidligere F1), med parkering mellom kulvert og B16/B19 i det området som tidligere hadde benevnelsen Fe5.
- Det er lagt inn forbindelse på parkeringsplannivå til Opplevelsesøya for varetransport og lignende. Men, næringsaktiviteter knyttet til funksjonen opp øya opprettholdes i forslaget.

Søknadsprosessen etter Havne- og farvannsloven.

Behandlingen av havnas søknad til Fiskeridepartementet har tatt lenger tid enn planlagt. Havna var i møte med departementet 10.09.08 for å gi utdypet orientering i forbindelse med søknaden om å få tillatelse etter Havne- og farvannslovens § 23 til eiendomsutvikling. I brev av 22.09.08 fikk vi tilbakemelding på tema hvor det ble bedt om ytterligere informasjon.

Innløsning.

Innløsning av Sjølystveien 15 og 15A (eiere: Norgesgruppen) er løst ved frivillig voldgift. Beløp er noenlunde i tråd med internt anslag. I tillegg til innløsningssummen kommer det også et tillegg for tapt leie, som ikke er kjent ennå.

9101 Kongsgårdbukta – kai 35

Dette er den opprinnelige bevilgningen til opparbeidelse av arealer over gammel søppelfylling, miljøtiltak samt kaikant kai 35. Det gjenstår ferdigstilling av bakenforliggende arealer innerst i hjørne kai 35/kai36. Disse arbeidene samt avslutning av midlertidig veiløsning i området vil bli ferdigstilt samtidig med anbudet på kaikant 36 som nå er under arbeid. Kostnadene med utarbeidelse av bebyggelsesplan for området belastes dette prosjektet.

9104 Kongsgårdbukta - kai 36.

Dette er øst-vest kaien som totalt er prosjektert til ca. 400m. Pr. dato pågår det arbeid med to seksjoner av kaien på henholdsvis 45m og 60m pluss et støttepunkt. Totalt strekker disse seksjonene seg over ca. 220m. Seksjonene bygges slik at man senere kan fylle ut rommene i mellom til en fullverdig kai. De pågående arbeidene er beregnet fullført 31/1-09. Pr. dato er arbeidene litt etter fremdriftsplanen. Kostnadene er innefor budsjettrammen.

9106 Kongsgårdbukta - havnebasseng -utdyping

To grunne partier ute i havnebassenget måtte sprenges bort for å oppnå en minste dybde på 16m. Arbeidene er utført og bare etterkontrollen gjenstår. Kostnadene er innenfor budsjettrammen.

9107 Kongsgårdbukta – forlengelse av kai 35

Finansiering av prosjektet er på plass i sin helhet. Tidligere er det signalisert å prioritere prosjektet noe ut i tid. Det er forsøkt løsning med å legge ut moringer for de større skipene.

9201 Kongsgårdbukta – kjøp av grunn.

Det er uenighet om markedspris. Fra havnas side er det fremsatt forslag om frivillig skjønn for å komme frem til løsning.

9203 Ringodden - utfylling.

Det pågår en utfylling av steinmasser i sjøen mellom Ringodden og Vigeboen. Det er opprettet en lekerterminal innerst i Vigebukta hvor steinmasser blir tilkjørt med bil. Arbeidene vil pågå i lang tid fremover. Pr. dato er det fylt ut ca. 160 000 kbm steinmasse. Det er avholdt en anbudskonkurranse for lekertransporten for ytterligere 200 000 kbm. Disse arbeidene starter opp 15/9-08 og vil fortsette fram mot ferien 2009. Tilgangen på rimelig stein er viktig for fremdriften. Kostnadene er innfor budsjettrammen.

9306 Kongsgårdbukta – Lagerbygg .

Kristiansand Havn KF jobber med *Bebyggelsesplanen for Kongsgård*. Denne håper vi kan bli vedtatt i løpet av høsten 2008. Parallelt med dette jobbes det også med anbudsgrunnlag for nytt lager bak øst-vest linjen.

Vi har som mål å få ut anbudet ultimo 2008 dersom bebyggelsesplanen blir vedtatt. Det legges opp til etapper på 3500 m2 lagerbygg med bredde på 35 x 100 meter ca 35 meter bak kaikant.

9601 Kongsgårdbukta- fyrlykter

For best mulig å sikre innseilingen til Kongsgårdbukta er det i samarbeid med losvesenet og kystverket bestemt å sette opp to lysbøyer i innseilingen på henholdsvis Kjerkeboen og Kuholmsboen. Disse kommer i tillegg til fyrlykta på Gleodden. Kystverket skal utføre monteringen av de to lysbøyene nå i høst og de vil også dekke kostnadene til den ene bøyen. Kostnadene er innenfor budsjett.

Dato: 9. Oktober 2008
Saksnr.: 200604128-28
Arkivkode E: P52
Saksbehandler: Stein E. Haartveit

Saksgang
Havnestyret

Møtedato
14.10.2008

Helårsdrift - Fergehavna

Innledning

Det vises til sak 30/07 "Master ferries – helårsdrift" som følger vedlagt, vedlegg 1. På bakgrunn av Fjordlines varsel om at de bare ønsker å drive fergevirksomhet over Kristiansand Havn i sommerhalvåret for sesongen 2009, legges herværende sak fram for det nye havnestyret.

Kristiansand Havns politikk hva gjelder fergedrift.

Kristiansand Havn har to hovedprinsipp for fergehavna.

1. Kristiansand Havn skal ha full kontroll over de fasiliteter som er nødvendig for å drive fergevirksomhet over vår havn.
2. Rederier som ønsker å drive fergevirksomhet hos oss skal ha et helårstilbud for gods og passasjerer.

Ad 1.

Første punkt er begrunnet i flere forhold. Det viktigste er å tilrettelegge for konkurranse. Dette gjelder både når rederier ønsker å gå til samme destinasjon og når de ønsker å gå til ulike destinasjoner. I denne sammenheng er det i seg selv også viktig å legge til rette for at det kan tilbys linjer til flere destinasjoner.

Dernest pekes det på at hvis et rederi har enerett til bruk av fergehavna vil svært kostbare installasjoner normalt stå ubenyttet store deler av døgnet.

Har et rederi kontroll over en eller flere fasiliteter som som er nødvendig for å drive fergevirksomheten vil det føre til monopoltilstander i havna.

Ad 2.

Kristiansand Havns hovedmål er å bidra til det nasjonale mål å få mest mulig gods fra vei til sjø. I tillegg til at punkt 1 ovenfor også er begrunnet i å bidra til det, er prinsippet om helårsdrift satt av hensyn til å kunne bidra til målet.

Det vises igjen til saksframlegget i sak 30/07.

I tillegg til det som framgår av saksframlegget pekes på og utdypes: For vareeiere, -kjøpere og transportører er det i det alt vesentlige et helårstilbud som er av interesse når de skal vurdere sjøtransport. Varene skal inn og ut hele året. Tillates et rederi å kun trafikkere en viss periode i sommerhalvåret vil i realiteten den kapasitet i fergehavna som de legger beslag på i dette tidspunktet ligge ubenyttet resten av året. Dette fordi andre aktører ikke vil finne det interessant å drive virksomhet i den resterende periode. Tilbud til godstrafikken lider både i den virksomme og den uvirksomme perioden.

Det er ikke til å legge skjul på at sommertrafikken med økt turisme er av stor økonomisk betydning for rederiene som driver helårsdrift. Hensynet til like konkurransevilkår for rederiene taler også for at man ikke tillater noen å bare utnytte sommertrafikken. I ytterste konsekvens kan slik tillatelse bety at helårsdriften med gods kan stå i fare.

Mot de ovenstående prinsipper kan det anføres at å ikke tillate sommertrafikk gir mindre inntjening for havna i allefall på kort sikt. Hvis man i stedet får inn helårsdrift vil dette argument fort falle bort. Dessuten mener vi at hensynene ovenfor bør veie tyngre.

Det har også vært anført at turisttrafikken om sommeren er så stor at den ekstra kapasitet som en sommerrute innebærer er viktig for å kunne møte dette behov. Igjen mener vi at hensynene ovenfor er så viktige at dette forhold ikke bør slå igjennom. For å møte behovet har imidlertid havnen stilt kravet om helårsdrift til rederiet og ikke det enkelte skip. Det er således ikke satt hindre for at et rederi som driver helårsdrift øker kapasiteten om sommeren. Til havnestyrets orientering vedlegges utkast til standardavtale administrasjonen arbeider med i forbindelse med regulering av disse forhold, se vedlegg 2.

Endelig skal det pekes på at det er hevdet at etterspørselen etter helårlig kapasitet på sjø er for liten til at det kan forsvares økonomisk med ytterligere helårlig kapasitet over Kristiansand Havn.

Helårlig ferge drift over denne havna har foregått over lang tid. Fra 2005 til 2008 har godstrafikken doblet seg. Både administrasjonen og uavhengige eksperter mener at det er marked for ytterligere helårlige tilbud på denne sektoren over vår havn.

Konklusjon

I henhold til ovenstående og det som er anført i saskframlegget i sak 30/07 bør Kristiansand Havn fortsatt stå på de 2 hovedprinsipper som framkommer ovenfor.

Forslag til vedtak:

1. Havnestyret er opptatt av at forholdene legges best mulig til rette for å opprettholde en effektiv konkurranse for alle aktører i Kristiansand Havn generelt og fergehavna spesielt.
2. For å sikre lik konkurranse og for å bidra til det nasjonale mål om mer gods fra vei til sjø bes havnedirektøren fortsatt å arbeide etter de to følgende hovedprinsipper:
 - a. Kristiansand Havn skal ha full kontroll over de fasiliteter som er nødvendig for å drive fergevirksomhet over vår havn.
 - b. Rederier som driver fergevirksomhet skal ha et helårstilbud for gods og passasjerer.
3. Ved tildeling av fartsplaner for ferge drift bes havnedirektøren å påse at rederier etter hans vurdering kan framlegge tilstrekkelig dokumentasjon for helårsdrift. Havnestyret har i denne forbindelse merket seg det arbeid administrasjonen utfører i forbindelse med utarbeidelse av standardavtale for ferjedriften.

Stein E. Haartveit
Havnedirektør

Vedlegg:

1. Havnestyresak 30/07
2. Utdrag av administrasjonens arbeidsutkast til standardisert samarbeidsavtale

Saksgang
Bystyret

Møtedato
29.10.2008

Interpellasjon fra repr. Odd A. Salvesen, PP, vedr. "Valget til KNAS".

Ordfører

Pensjonistpartiet etterlyser valget til KNAS som skal forelegges Bystyret.

Videre etterlyses "Den blå boka" som viser oversikten over kommunale verv.

Irdføreren anmodes om å ta et snarlig initiativ til at nevnte saker kommer på plass.

Odd A. Salvesen
Pensjoistpartiet

Saksgang
Bystyret

Møtedato
29.10.2008

Interpellasjon fra repr. Helge Refsnes, PP, vedr. "Avfallsfabrikken på Strai".

Bystyret vedtok i 2007 å stille en garanti på kr. 1,3 milliarder til bygging av denne fabrikken. Arbeidet er kommet godt i gang, men hittil har ikke bystyret fått noen tilbakemelding på hvordan det ligger an rent økonomisk og i fremdrift.

Det kunne være bra om vi fikk oss forelagt et budsjett og regnskap pr. dato. Når det gjelder et tilsvarende arrangement som Kilden så blir vi nesten løpende orientert både ved styrets opplysninger i bystyret og ikke minst gjennom media.

Det er helt stille når det gjelder fabrikken på Strai. Riktignok fikk vi en opplysning i en annen sammenheng om at Agder Energi ikke fant det tjenlig å være med i driftsselskapet lenger. De kan likevel tenke seg å kjøpe produktene varmtvann og strøm for videresalg. Nå kommer det frem at AE ikke vil legge ned varmtvannsrør på byggefeltet på Justneshalvøya. Likedan kan vi ikke se at det er påbegynt noe arbeide i det hele tatt med en rørgate ut fra fabrikken.

At det hersker tvil i om man som planlagt ville ha enerett til å motta avfallsproduktene og om at byens og distriktets borgere ble tvunget til å avlevere der eller vil kunne stå fritt.

Det er så mange svevende spørsmål at det vil være på sin plass at bystyret får den informasjon man har krav på.

Helge E. Refsnes
Pensjonistpartiet